

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (1775) 1984 VASARIS-FEBRUARY 23 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Pasaulio akivaizdoje

Artėja kovo 4-ji, atnešdama 500-sias šv. Kazimiero mirties metines. Ryšium su šia istorine data išeivijoje yra suplanuota įvairių renginių ir leidinių, išdėstytų daugelyje laisvojo pasaulio vietų per išstisus metus, skirtus Lietuvos globėjo garbei. Reikšmingiausias iš visų numatytų renginių yra iškilmės Romoje, kur kovo 4 dieną pats Katalikų Bendrijos galva laikys pamaldas Šv. Petro bazilikoje ir tars žodį lietuvių tautai. Reikšmingiausias tai renginys ta prasme, kad šiuo atveju bus iškelta pasaulio akivaizdoje Lietuva ir visa lietuvių tauta. Nėra abejonės, kad tose pamaldose dalyvaus ir kitų tautybių žmonės — italai, lenkai ir kiti, kurie kaip maldininkai tomis dienomis lankysis Romoje, tačiau iškilmių centre bus Lietuvos žmogus, keliantis pasaulio akivaizdon ir savąjį kraštą. Apie jį kalbės ir Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, kurio žodis siekia visą pasaulį. Pasak informacijos iš Romos, Šv. Tėvas pats norėjęs šią progą panaudoti Lietuvos tikintiesiems stiprinti, išryškinti herojiškai Lietuvai, kuri jau 40 metų keliauja Golgotos keliais. Tai reikšmingas laimėjimas šiuo metu, kai kiekvienas paguodos žodis kenčiantiems, kovojantiems ir abejojantiems yra brangus bei laukiamas. Tai istorinis momentas, kuris vargu ar kada nors pasikartos.

PRIE Lietuvos iškėlimo tarptautiniu mastu šv. Kazimiero sukakties proga prisideda ir kiti vietinio pobūdžio renginiai. Jau yra žinoma, kad didžiųjų Amerikos miestų katedrose rengiamos specialios pamaldos, kurios yra skirtos ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams. Pvz. Čikagoje pamaldas laikyti ir žodį tarti sutiko kardinolas J. Bernardin. Panašia linkme orientuojamasi ir kitur — Vašingtone, Niujorke, Hartforde... Visur su šv. Kazimiero sukaktimi iškyla ir dabartinė Lietuvos būklė — jos okupacija, sprespaulda, ypač tikinčių persekiojimas. Kiek kitokių kelių eina Kanados lietuvių katalikų centras, rengiantis Tikinčiosios Lietuvos dieną kovo 4-ją. Jis kreipėsi į Kanados vyskopus, prašydamas paraginti klebonus, kad jie primintų pamaldų dalyviams persekiojamą Lietuvą ir į tikinčiųjų maldavimus įjungtų specialią maldą ta intencija: „Tavo būdu Lietuvos vardas nuskambės beveik per visą Kanadą. Prie šios akcijos jungiasi ir kazimierinių metų progą paruošti leidiniai svetimomis kalbomis — anglų, ispanų... Yra pagrindo manyti, kad nestokos straipsnių ir laikraščiuose bei žurnaluose apie lietuvių tautą, minintį 500 metų savo globėjo mirties sukaktį. Daug kam paaiškės, kad ir Lietuva turi savo šv. Patriką, reikšmingą ne tik tai religinui, bet ir tautinui bei valstybinui požiūriu.

KA IŠ TO viso sąjūdžio laimės dabartinė Lietuva? Visų pirma ji laimės daug dėmesio tarptautiniu mastu. O to ji labai stokojo nuo pat sovietinės okupacijos pradžios. Kai liejosi partizanų kraujas ir kai beveik ištisą dešimtmetį vyko žūbtūtinės kovos sovietų okupuotoje Lietuvoje, laisvasis pasaulis tylėjo. Anuomet tylėjo ir Vatikanas, nors prasilaužė Vakaruosna partizanai Šv. Tėvui Pijui XII buvo atnešę specialų prašymą. Tada Vatikano pareigūnai suabejojo rašto autentiškumu, įrodymų trūkumu ir neprabilo. Šiandienai visai kitokia būklė. Dabartinis Šv. Tėvas supranta Lietuvos būklę ir turi drąsos apie ją kalbėti. Tiesa, šis laimėjimas yra religinio pobūdžio, liečiantis pirmoje eilėje tikybinių laisvę. Bet neužmirškime, kad religinė sritis yra viena iš tautos gyvenimo sferų. Laimėjimas vienoje sferoje atsiliepia ir kitose. Kai palengvėja varžtai vienoje srityje, atsilaidžia daugiau ar mažiau ir kitoje. Šiuo metu, kai kova už religijos laisvę randa plačiausią atgarsį visame laisvajame pasaulyje, reikia visiem joje dalyvauti, prisimenant, kad tai kova ir už pilnutinę tautos laisvę. Priekaištai, kad tai nėra kova už Lietuvos laisvę, reiškia nesuprasti dabartinės būklės. Kai lengviau galės alsuoti persekiojami tikintieji, lengviau atsidus ir visa tauta. Kai padvelks laisvesnį vėjai Lietuvos šventovėse, pasieks ir visą kraštą. Pr. G.

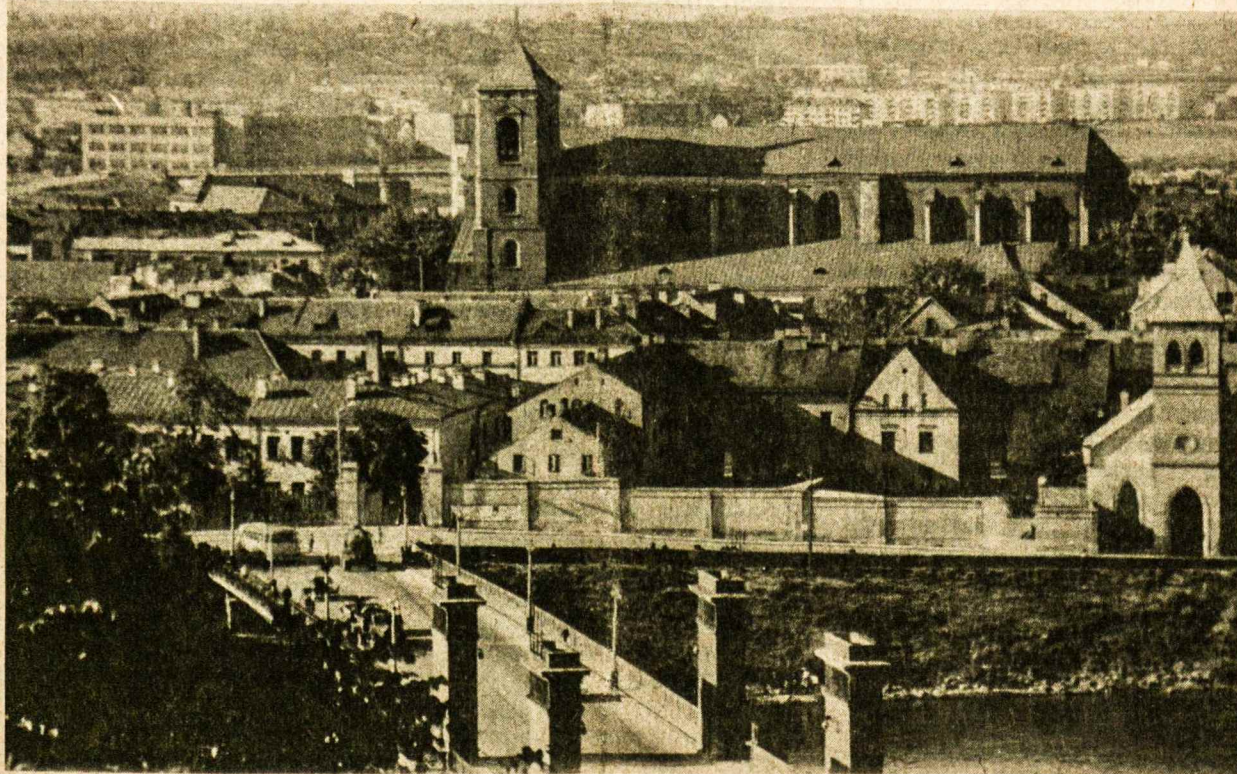
KANADOS ĮVYKIAI

Biudžetas be staigmenų

Finansų ministeris M. Lalondas parlamente paskelbė 1984 m. biudžetą, anksčiau paruoštą nei būdavo įprasta. Daug kam atrodo, kad biudžetas yra susietas su artėjančiais parlamento rinkimais, bet jame ypatingų staigmenų nematyti. Pats M. Lalondas prisipažino, kad jo rankas varžė dideli ligšioliniai deficitai, sparčiai augančios valdinės skolos. Biudžete numatoma turėti \$96,9 milijono išlaidų, o pajamų — tik \$67,3 milijono. Tai ir vėl balansui išlyginti prideda \$29,6 milijono deficito, kuris yra šiek tiek mažesnis už pernykščių metų \$31,5 milijono deficitą. Gyvenama viltimi, kad 1985 m. biudžeto deficitas sumažės iki \$27,9 milijono, 1986 m. — \$27,1 milijono. 1986 m. — \$26,2 milijono. Tokie žvilgsniai ateitin ne visada būna tikslūs, nes jie susieti su krašto ekonomijos kilmu, kurį sunku tiksliai pramatyti. Naujasis

biudžetas jau yra dvidešimt primasis, paruoštas ministro pirm. P. E. Trudeau vyriausybės. Su pernykščio biudžeto deficitu valdžios skolos pasiekė \$119,5 milijono, o su šiemetiniu jos pasieks apie \$151 milijono. Vien tik skolų palūkanoms padengti pernai reikėjo \$18 milijono. Spėjama, kad šiais metais reikės apie \$20,3 milijono. Dėl tų skolų sparčiai auga biudžetinės išlaidos, jau visiškai priartėjusios prie \$100 milijonų.

Tokiose aplinkybėse teko atsisakyti didesnės finansinės paramos nedarbiui sumažinti. Tik jaunimo darbams biudžetą yra įtraukta papildoma \$150 milijonų suma, nes bendroje bedarbių armijoje 15-24 metų amžiaus jaunuolių yra 18,7%. M. Lalondas tikisi, kad kitiems bedarbiams darbų parūpins privačios darbovietės. Jis gyvena viltimi, kad dabart (Nukelta į 8-tą psl.)

Dabartinio Kauno senamiestis, kuriame ryškiai matyti arkikatedra-bazilika 1983 m. vasara Nuotr. V. Čiplio

Lietuviais kaliniais susirūpino kitataučiai

Stiprėja protesto balsai Vakaruose prieš Svarinsko ir Tamkevičiaus nuteisimą

Buvo rašyta "TŽ", kad šia pus Atlanto protesto balsai prieš kunigų Alfonso Svarinsko ir Sigitą Tamkevičiaus nuteisimą nebuvo stipriai girdimi, kad ir pagrindiniai mūsų veiksniai neparodė didesnės akcijos. Iš įvairioje spaudoje paskelbtų duomenų begai matyti, kad protesto balsai ima stiprėti, ypač kitataučių sluoksniuose.

V. Vokietijoje sujudė Tarp-tautinės amnestijos organizacija. Ji atspausdino specialius atsisaukimus ir visuomenę su ryškia antrašte: "Laisvę katalikų kunigams Lietuvoje!" Juose pateiktos trumpos nuteistųjų biografijos ir pagrindiniai veiklos faktai bei teismų datos. Paruošti atskiri lapai peticijai, skirtai Sov. Sąjungos kompartijos gen. sekretoriui. Paršai renkami įvairiose Vokietijos vietovėse bei parapijose.

V. Vokietijos katalikų vyskupų konferencijos spaudos skyrius išsiuntinėjo savo sekretoriaus prel. V. Schaezlerio pareiškimą laikraščiams, kuriame protestuojama prieš kun. A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus nuteisimą ir sakoma, kad toks sovietinės valdžios elgesys prieštarauja Helinkio aktui, kurį yra pasirašiusi ir Sov. Sąjunga. Esą Lietuvoje vyksta tikinčiųjų persekiojimas, nepaisant netgi sovietinės konstitucijos laiduojamos religijos laisvės.

JAV-se kun. K. Pugevičius, Religinės lietuvių katalikų šaltos reikalų vedėjas, pasiuntė telegramas įtakingiesiems vyskupsams, prašydamas prabilti nuteistųjų kunigų klausimu. Keli vyskupai parašė laiškus senato užsienio reikalų komisijos pirm. Ch. Percy, ragindami jį pareikšti protestą. Pvz. Allentown vysk. Thomas J. Welsh rašė: "Tūkstančių Amerikos lietuvių katalikų vardu... prašau Jus protestuoti prieš šią neteisę bei nusikaltimą elementariausiom žmogaus teisėm".

Ch. Percy pareiškė protestą Sov. Sąjungos ambasadoriui Dobryninui Vašingtone prieš minėtų lietuvių kunigų nuteisimą ir pažadėjo šį klausimą kelti platesnėn viešumon bei reikalauti kalinamųjų paleidimo. Be to, Ch. Percy parašė laiškus kun. A. Svarinskui ir kun. S. Tamkevičiui, išreikšdamas savo ir patariamios komisijos solidarumą sunkioje jų gyvenimo valandose.

Pažymėtina, kad Ch. Percy taip pat pirmininkauja patariamajai religinių teisių Sov. Sąjungoje ir Rytų Europoje komisijai, kurios nariu yra ir kun. K. Pugevičius.

Ryšium su kun. A. Svarinsko suėmimu bei nuteisimu prabilo ir JAV katalikų spauda. Pvz. "Catholic Twin Circle" 1984.1.8 išspausdino ilgą straipsnį, parašytą Dick Goldkamp, "Lietuvos švityrus tamsos jūroje". Jame autorius primena Čikagos kardinolą J. Bernardino straipsnį apie Svarinską "Chicago Catholic" (1983 m. balandžio mėn.), kur kardinolas pagylo kun. A. Svarinsko vaidmenį Lietuvoje su Lech Valenskos Lenkijoje.

Net Amerikos žydų komitetas atkreipė dėmesį į tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje. Jo paskatintas "St. Louis Review" 1983.XII.2 išspausdino vedamąjį "Golgota Lietuvoje". Jame buvo iškeltas Lietuvos tikinčiųjų persekiojimas, neteisėtas kun. A. Svarinsko įkalinimas. Be to, jame primenama nuolatinė žydų organizacijų veikla už Sov. Sąjungos žydų išlaisvinimą ir sakoma: "Mes turėtume iš tokių grupių pasimokyti".

Vienai tokių grupių JAV-se vadovauja katalikų vienuolė Ann Gillen. Jos paragintas Niujorke dirbantis žydų komiteto pareigūnas rašo sveikinimus kun. A. Svarinskui, atliekančiam 10 metų bausmę Sibire (618263 Permskaja obl. Čusovskoj rajon, pos. Kučino, uchr. VS-389 (36, USSR).

Sąžinės kalinių gelbėjime visą laiką dalyvauja Religinė lietuvių katalikų šalpa ir Lietuvos informacijos centras. Abiem organizacijom vadovauja kun. K. Pugevičius. Jo dėka informacijos apie tikinčiųjų persekiojimą Lietuvoje pasiekia Kanadą ir kitus kraštus.

Britanijos Londono laikraš-

tis "The Times" 1983.XII.6 išspausdino straipsnį apie Lietuvą, kuriame išryškino dabartinius persekiojimo faktus, pabrėždamas kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus nuteisimą bei stiprią Lietuvos tikinčiųjų protesto bangą.

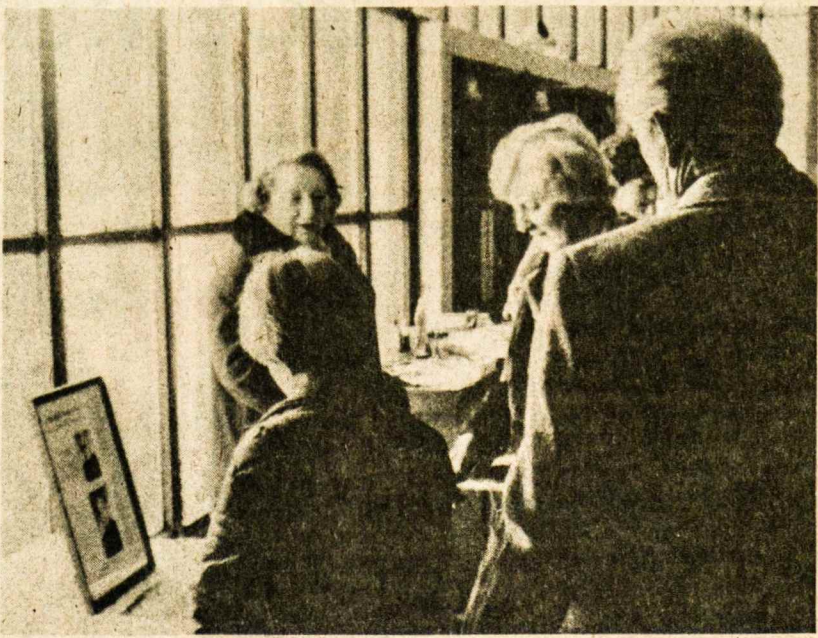
Didejant šauksmui dėl kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus bei kitų suėmimo sovietų okupuotoje Lietuvoje, pažymėtina ir Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komiteto veikla. Be kitko, jis yra išleides laiškinius ženklelius su atitinkamais įrašais anglų kalba ir kalinių atvaizdais. Komitetas platina tuos ženklelius ne tikai lietuvių, bet ir kitataučių visuomenėje.

Atsiranda pastarųjų tarpe veikėjų, kurie kartais uoliau imasi akcijos už kalinių išlaisvinimą nei patys lietuviai. Pvz. Winnipego lietuvių kalinių likimu susidomėjo katalikų Šv. Vitaliaus parapija. Vern Fowlie šeima surengė net specialią parodą, vaizduojančią lietuvių kalinius, užprašė Mišias jų intencija net per kelis sekmdienius. Jos paprašytas klebonas visą reikalą paaiškino biuleteniuse ir iš sakyklos.

Be to, minėtoji šeima platina atitinkamą literatūrą anglų kalba. Gavėnios metu numatytas specialus sekmdienis Lietuvai. Tuo būdu informuojami kanadiečiai apie Lietuvos tikinčiųjų sprespauldą ir skatinami rašyti laiškus lietuviams kaliniams.

V. Vokietijoje K. Baronas vokiečių katalikų parapijoje surinko 100 parašų po petici-

(Nukelta į 3-čią psl.)

VERN FOWLIE šeima Winnipego mieste, Kanadoje, skleidžia informaciją apie Lietuvos sąžinės kalinius, skatina rašyti laiškus už jų išlaisvinimą, rengia parodėles, kuriose rodo kanadiečius lietuvių kalinių atvaizdus. Toji šeima palaiko ryšius su Kanados lietuvių komitetu žmogaus teisėms ginti, kuris rūpinasi kun. A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus išlaisvinimu

Pasaulio įvykiai

LIBANO PREZ. A. GEMAJELIO LAUKIA BEVEIK NEIŠENGIMAS pralaimėjimas. Sirija ir mahometonų milicijos grupių vadai atmetė jo paruoštą aštuonių dalių taikos planą, panaikinantį 1983 m. gegužės 17 d. su Izraeliu pasirašytą sutartį, prieš kurią buvo nusistatęs Sirijos prez. H. Asadas dėl Izraeliui padarytų nuolaidų pasienio saugumui užtikrinti. Mahometonų milicinių grupės reikalauja prez. A. Gemajelio atsistatydinimo. Jos iš Šūfo kalnų artėja prie prezidentūros rūmų. Milicininkai jau yra apsupę JAV marinus Beiruto orauostyje. Jų perkėlimas į laivus tėra laiko klausimas. Savo karių atitraukimą iš Beiruto pradėjo ir Italija. Neapsisprendusi liko tik Prancūzija, turinti istorinius ryšius su Libanu. Turtingieji libaniečiai bėga į pietinę Libano dalį, kurią savo kontrolėje turi Izraelis. Sutarties atšaukimas palaidojo Izraelio premjero J. Šamiro planus pasitraukti iš pietinio Libano, nes saugumui užtikrinti ten dabar nebėra vėžiu mirusio krikščionių milicininkų vado mjr. S. Haddado. Prez. A. Gemajelis viešai prisipažino, kad Libanas merdėja, bet žadėjo imtis kitų planų vienybei atstatyti. Izraelio pradėta invazija gali baigtis katastrofa. Izraelio vadams pavyko išstumi iš Beiruto ir pietinės Libano dalies palestiniečių PLO organizacijos karių, bet ji sugriovė centrinę Libano vyriausybę, kuri dabar savo kontrolėje turi tik dalį Beiruto. Atrodo, Libano laukia neišvengiama ilgalaikė Sirijos ir Izraelio okupacija, galinti pasibaigti karo veiksmams tarp Sirijos ir Izraelio.

Sunkus galvosūkis Ivykiai Libane visiškai sujaukė JAV prez. R. Reagano planus, gali padaryti daug žalos jo kandidatūrai į prezidentus. Išėitęs jis bandė įjėskoti Jordanijos karaliumi Huseino ir Egipto prez. H. Mubarako apsilankymu Baltuosiuose rūmuose. Pastarasis viešai pareiškė, kad atėjo laikas pagrindinį dėmesį skirti palestiniečiams. Esą į derybas reikia įjungti PLO organizacijos vadą J. Arafatą, kuris dabar siekia politinių sprendimų teiškes praradusiems palestiniečiams. Toks pasiūlymas nepriimtinas prez. R. Reaganui, kol J. Arafatas nėra pripažinęs egzistavimo teisės nepriklausomai Izraelio valstybei. Apie J. Arafatą įjungimą į derybas ne galvoti nenori Izraelio vyriausybė, siekianti okupuotos vakarinės Jordano pakrantės prisijungimo. JAV rinkimuose didelį svorį turi žydų kilmės amerikiečių balsai, su kuriais prez. R. Reaganas yra priverstas skaitytis. Rinkiminiais metais jis negali daryti jokio spaudimo Izraeliui.

Naujas konkordatas Italijos premjeras B. Craxi ir kardinolas A. Casaroli, Vatikano valstybės sekretorius, pasirašė naują konkordatą. Juo pakeistas su diktatoriumi B. Mussoliniu 1929 m. pasirašytas konkordatas. Abi pusės pareiškė, kad naujuoju konkordatu prisitaikoma prie Italijos pastarajame dvidešimtyje pasiekusių reformų. Iš jų minėtinas skyrybų bei abortų įvedimas. Pagal senąjį konkordatą Roma turėjo Šv. Miesto teises su cenzūra vaidinimams, knygoms, filmams, nukreiptiems prieš katalikybę. Naujasis konkordatas Romą laiko tik katalikams svarbiu miestu. Italija ir toliau pripažins religines santuokas šventovėse, tačiau negalios Vatikano paskelbtas santuokų panaikinimas. Jį turės patvirtinti skyrybų bylas svarstantys Italijos teismai. Konkordatas perduotas Italijos parlamentui. Jo patvirtinimas bus atidėtas pusemečiui, nes reikia išspręsti mokesčių klausimą Vatikano nuosavybės Romoje.

Paleido kalinį Kovotojas už žmogaus teises Jurius Orlovas, 1976 m. įstelgęs Helsinkio grupę, užbaigė penkerių metų kalėjimo bausmę, kuri jam buvo paskirta 1978 m. už tariamą Sovietų Sąjungos šmeižimą. Vasario 6 d. iš darbo stovyklos jis buvo išsiųstas į Jakutiją pradėti penkerių metų tremties. Žmona pranešė žurnalistams, kad J. Orlovas serga džiova, pusę laiko darbo stovykloje yra praleidęs baudos kameroje.

Naujasis vadas K. Černenka po J. Andropovo laidotuvių susitiko su Maskvon atvykusiais pagrindiniais laisvojo pasaulio vadais, nevengdamas ir JAV viceprez. G. Busho. K. Černenka pritaria įtampos sumažinimui, derybų

Šiame numeryje:

Pasaulio akivaizdoje

Kovo ketvirtioji Romoje — pasaulinės reikšmės įvykis
Lietuviais kaliniais susirūpino kitataučiai
Dėmesys lietuviams kaliniams didėja tarptautiniuose sluoksniuose
Satyrinė "Raudonoji žvaigždė" vakaruose
Sovietinės kariuomenės problemas pažįstančių žurnalistų leidinys
Pergalės kelias tikras, bet ilgas
Iš vakariečių spaudoje paskelbto pokalbio su lenkų Valensa
Kalėjimas — mano veiklos vainikas
Kunigo Sigitą Tamkevičiaus žodis, rašytas prieš suėmimą
Lietuvaikių vienuolijos steigėjo sukaktis
Nukryžiuotojo seserų vienuolija, įsteigta kun. A. M. Urbanavičiaus
Mintys politinei veiklai stiprinti
Politinį studijų savaitgalio Los Angeles mieste išvados
Daugelį išlydėjusi ir pati iškeliavo
Visuomenės veikėja a.a. Ona Jonaitienė-Tugaudienė
Vienuolija Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje
Pranciškonų veikla, aprašyta istoriko kun. dr. V. Gidžiūno leidinyje
"Aro" daina gimė Lietuvoje
Jos žodžių ir melodijos autoriai bei ligšiolinė raida

TEVIŠKES ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoj — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Šventųjų Metų praga planuojama Seimų šventė kovo 25 d. Vatikane. Popiežiškoji taryba šeimų reikalams išsiuntinėjo visoms vyskupijoms kvietimą tą dieną paminėti ir iškilmingai atšvęsti visose parapijose. Ta diena sutampa su Apreiškimo Marijai švente ir taip pat yra metinės nuo Šventųjų Metų paskelbimo dienos.

Libane vyksta stebuklingas reiškinys — kraujuojanti Marijos statula. Tą reiškinį patvirtino melkųjų apeigų arkiv. Maximus Salloum. Jis pats tą Marijos statulos Remiš kaime kraujavimą matęs ir įsitikinęs, jog tai Marijos noras išreikšti savo skausmą dėl kraujo praliejimo Libane.

JAV užmezgė diplomatinis santykius su Vatikanu. Ligšiolinis prez. Reagano asmeninis atstovas Vatikanui William A. Wilson paskirtas naujuoju JAV ambasadorium, o apaštališkasis delegatas JAV-se arkiv. Pio Laghi — naujuoju prancūzų prie JAV valdžios.

Prancūzijos vyskupai pasisakė prieš vienšališką nusiginklavimą ir už branduolinius ginklus kaip priemonę atgrasinti užpuolėjų, kurie skaitosi tik su jėga. Jie nurodė, kad besąlyginis karo bei branduolinių ginklų smerkimas ištato taikingus ir nekalčius žmones vergijos pavojūn. Vyskupai pripažįsta, kad III pas. karo pavojus visus gaudina, tačiau primena, jog šiuo metu yra išvystytas toks nuolaatinis spaudimas į vakarietiškas demokratijas, bandant jas neutralizuoti ir pajungti marksizmo-leninizmo sferai, kad kito kelio nėra. Todėl norėdama atgrasinti būsimąjį užpuolimą ir priversti skaitytis grasinamais kraštais turi turėti ginklų, keliančių užpuoliko baimą. "Argi valstybė, kuriai gresia gyvybės, laisvės ir savarankiškumo praradimo pavojus, neturi moralinės teisės atremti gresmę atitinkamomis net ir branduolinėmis jėgomis?" — klausia vyskupai. Jie pabrėžia, kad branduolinių ginklų laikymas užpuoliko atgrasinimui jokių būdu nėra tolygus tų ginklų vartojimui. Tai esą dažnai pamirštama, taikant tą patį moralinį sprendimą galimam užpuolikui ir galimai aukai. Vienšališkas nusiginklavimas esą atstina, nes jis gundo kaimyninius kraštus pasinaudoti palankia aplinkybe ir pulsti nusiginklavusį kraštą.

Pasaulio kunigų rekolekcijos įvyks Romoje spalio 5-9 d.d. Pagrindiniai kalbėtojai bus Sv. Tėvas Jonas-Paulius II ir motina Teresė iš Kalkutos. Tikimasi apie 7.000 kunigų iš 100 kraštų. Toms rekolekcijoms mintis kilo, kai 1980 m. pasaulio vyskupų sinodo metu Romoje motina Teresė, pakviesta tarti žodį vyskupams, pareiškė: "Atnešiau prašymą jums visuomenės atmetusių — vargšų, mirštančių, ligoninių, pamišusių... Jie prašo pranešti, kad reikia šventų kunigų".

Vatikanas paneigė kaltinimus, kad padėjęs naciams karo nusikaltėliams po II D. karo pabėg-

Kun. J. Stš.

Naujuoju Bostono arkivyskupu paskirtas vysk. Bernard F. Law, iki šiol vadovavęs Springfield-Cape Girardeau vyskupijai Missouri valstijoje. Jis yra gimęs 1931 m. Meksikoje, mokėsis Harvardo universitete ir popiežiškoje "Josephinum" kolegijoje. Kunigū buvo išventintas 1961 m. Nuo 1963 m. iki 1968 m. redagavo katalikiškąjį savaitraštį "Mississippi Register". Nuo 1968 m. iki 1971 m. ėjo JAV vyskupų konferencijos ekumėninio ir tarptautinio komiteto vadovo pareigas, o nuo 1971 m. iki 1973 m. buvo Natchez-Jackson vyskupijos generalvikaru. 1973 m. Paulius VI jį paskyrė Springfield-Cape Girardeau vyskupu. Tas pareigas ėjo iki dabartinio paskyrimo.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Satyrinė "Raudonoji žvaigždė" Vakaruose

Vakariečių žurnalistai išleido rusų kalba sovietinės kariuomenės laikraštį su geru kiekiu satyros

K. JOKUBYNAS

"Baigti karą! Visi namo!" Su tokiu šūkiu pasklido Vakaruose laikraštis "Krasnaja zvezda" (Raudonoji žvaigždė). Jis išėjo kaip priedas keturių žurnalų: itališkojo "Frižider", prancūziškojo "Aktuel", ispaniškojo "Interviu" ir austriškojo "Vyner". Taip šio neeilinio "Raudonosios žvaigždės" numerio tiražas pasiekė 1.700.000 egzempliorių. Dar kelios dešimtys tūkstančių buvo išspausdinta tyliai anksčiau, kad būtų galima juos paskleisti Sov. Sąjungoje ir Afganistane.

Minėti žurnalai kartu paskelbė ir reportažą apie padirbtą "Raudonosios žvaigždės" numerio išplatintą Afganistane. Šio rizikingo žygio ėmėsi patys leidinio rengėjai: italų žurnalo "Frižider" vyriausias redaktorius Vincencas Sparanči ir buvęs viilnietis žurnalistas Savikas Šusteris, jau ne kartą pabuvojęs Afganistane. Afganistaniečių laisvės kovotojų padedami, Sparanča ir Šusteris nuvyko į Kabulą ir naktį išmėtė bei išlipdė nemažą savo "Raudonosios žvaigždės" egzempliorių miestelį, net visai prie pat sovietinių kareivinių. Afganistano partizanai sugebėjo ir nufotografuoti tą pavojingą akciją. Abu žurnalistai, žinoma, nelaukė ryto — grįžo.

Afganistano pasienyje jiedu netikėtai sutiko ir pirmąjį skaitytąją. Vienoje partizanų būstinėje buvo sovietinis belaisvis Vladislavas Naumovas, kilęs iš Volgogrado. Žurnaluose išspausdintas jo pasakojimas apie tarnybą Afganistane. Nuotraukoje matyti besispyšiantis Naumovas rankoje laikantis naujametį laikraščio "Krasnaja zvezda" numerį. Laikraščio išvaizda nesiskiria nuo tikrojo, bet turinys pilnas parodijų ir satyros...

Kas rašoma?

Vedamasis straipsnis "Brolių kariai, su naujaisiais 84-aisiais metais" prasideda perfrazuotu Majakovskio eilėrašcio posmu: "Valgyk ananasus, jerubės kranty, tavo diena paskutinė, sovietini buržuja, matyt!" Straipsnyje skelbiama, kad grobiškiškas Sov. Sąjungos karas Afganistane baigėsi. Įvyko sąmokslas, kuriam vadovavo keli senos Čionkinų giminės nariai. Generalinis štabas neutralizuotas, vadovybė perimta kareivijai. Netekę generolų paramos, politbiuro ir vyriausybės pabėgo. Kremlius išuštėjo. Jo vadovai slapto kosminiu laivu išmėgė ir erdves ir, kaip pranešė TASAS, neketina grįžti į žemę.

Skaitydami šį straipsnį, pagalvosite, kad "Raudonosios žvaigždės" redakcija išsikrausė iš proto. Bet tai netiesa. Gyvenimas išprotėjo, o redakcija jį tik parodo. Juk ar bent kartą "Krasnaja zvezda" parašė teisybę? Argi ji rašė, kad sovietinė kariuomenė, įsiverždama į Afganistaną, įvykdė agresiją? Ar rašė, jog šiame kare žuvo šimtai tūkstančių afganistaniečių ir 20.000 sovietinių karių? Ne, visą laiką "Krasnaja zvezda" apgaudinėjo. Tad kodėl stebėtis šiandieniniais pranešimais?

Viskas keičiasi

"Rodos, — rašoma toliau vedamajame, — viskas turėtų būti amžina — jaunystė, degtinė, žmonos grožis, sovietinė santvarka, bet staiga viskas keičiasi. Ateina momentas, kai nauja išstumiama sena, o mes kaip tik pergyvename tokių istorinių permainų tarpsnį. D daugiau nebus 83-jų...

Metų metus klausėmės, kaip mūsų vadai kartojo žodį taika. Apie ją kalbėjo ir Leninas, ir Stalinas, ir Chruščiovas, ir Brežnevas, ir Andropovas. Net po to, kai jis pateisino sunaikinimą 269-ųjų beginklų žmonių, kurių vienintelė kaltė ta, kad skrido Pietų Korėjos lėktuvu, per klaidą nukrypusiu nuo kurso.

Tačiau niekas iš mūsų iki šiol nematė taikos. Dabar taiką sukūrė mes, eiliniai kareiviai: pėstininkai, lakūnai, tankistai ir jūreiviai — rusai, ukrainiečiai, baltarusiai, uzbekai, armėnai, gruzai, lietuviai, latviai, estai... visų neišvardys. Nejaugi mes ir toliau privalejom žudyti, ginda-

mi privilegijuotų, nežmoniškų biurokratų kastos interesus? Ne, kary! Trenk savo automatą į akmenį! Atėjo pietų metas. Atėjo 84-ji".

Taip baigiasi netikros "Raudonosios žvaigždės" vedamasis. Šalia jo italų dailininko Liberatore nupieštas karys, daužantis į akmenį automatą.

Migdanti žolė

Toliau pranešime iš Kabulo paaiškinama kas įvyko. Viskas prasidėjo vakarienių metu okupacinės kariuomenės karininkų valgyklose. Virėjai į barščius įpylė keletą lašų nežinomos žolės nuoviro. Ši žolė turi tokių stiprių migdančių savybių, kad specialistai dar negali nustatyti, kiek laiko miega žmogus išgėręs jos nuoviro. Vienų nuomone, keletą mėnesių, kitų — keletą metų. Kaip bebūtų, visi karininkai, pavalgę barščių, tuoj pat užknarkė. Virėjų sąmokslas buvo gerai parengtas. Migdomasis skystis išdalytas ne tik Kabule, Džalalabade, Bagramo ir kitose Afganistano vietovėse, kur yra sovietinės kariuomenės, bet ir daugumoje karininkų valgyklų Sov. Sąjungos teritorijoje. Todėl visa sovietinės kariuomenės vadovybė buvo neutralizuota. Kareiviai, įsitikinę, jog visi karininkai miega, surengė šimtus mitingų. Visą armiją apskrido šūkis: "Draugai! Mūsų tikrasis priešas užmigo. Naikinkite ginklus ir — namo! Karas baigėsi!"

Atgailautojas

Kitame pranešime iš Kabulo rašoma, kaip žiaurumais Afganistane pagarsėjusio būrio vadav papulkininkis Jurijus Kuznecovas, pamatęs kas įvyko, ėmė viešai atgailauti. Tik neseniai gavęs Sov. Sąjungos didvyrio žvaigždę, jis ją nuplėšė ir pradėjo graužti, taip rodydamas savo panieką. Kuznecovas viešai prisipažino, kad buvo mokomas tik galvažudžiai ir su sąsardomis akys reišė viltį, jog afganistaniečių tauta atleis jam bei kitiems baudėjams.

Pranešimai

Pranešime iš Maskvos patvirtinama, jog sužinoję apie sukilimą Kabule ir visos kariuomenės vadovybės užmigdymą, politbiuro ir TSKP CK nariai pabėgo erdvėlaiviu.

Zinutėje iš Niujorko rašoma, kad Amerikos biržoje visos akcijos krito iki nulio ir keli milijonai amerikiečių prarado savo santaupas. Mat sovietinės valdžios galas ir ilgameis taikos perspektyva išmėtė į gatvę tuos, kurie uždirbdavo milijonus iš ginklų gamybos.

Demokratų partijos senatorius Edvardas Kenedis, atvykęs susitikti su Niujorko žydų bendruomenės vadovais, pareiškė: "Aš sujaudintas. Žinoma, sovietinis režimas sovietiniams piliečiams buvo blogas, bet mums jis davė rimtų garantijų. Biznis klesėjo, ir naujos ginkluotės varžybos išėitų jam tik į naudą. Dabar reikės ginkluoti Kiniją".

Pirmame netikros "Raudonosios žvaigždės" puslapyje dar yra interviu su Ivanu ir Fiodoru Čionkinais, sąmokslu organizatoriais. Ivanas Čion-

kinas aiškino korespondentei, esą Fiodoras migdomąją žolę surado Odesoje. Pradžioje jos veikimą išbandė užmigdydamas porą partorgų ir kolchozų pirmininkų. "Afganistanė, — pasakojo Fiodoras Čionkinas, — mes pasiklojėme dviem dalykais: karininkų įpročių niekada neužmiršti socialiai pavakarieniauti ir daugybe Čionkinų, dirbančių armijos, laivyno ir aviacijos virtuvėse. Per porą mėnesių viskas buvo suderinta ir įvykdyta", — šypsojosi virėjai Čionkinai naujos "Raudonosios žvaigždės" korespondentei.

Pokalbis su majoru

Antrame Vakaruose išleisto naujametės "Raudonosios žvaigždės" puslapyje yra rašytojo Voinovičiaus straipsnis "Po velnių". Jame nagrinėjama Pietų Korėjos lėktuvo tragedija. Voinovičius prisiemena, kaip lankydamasis Sachaline prieš 20 metų buvo sutikęs lakūną majorą, kuris susijaudinęs pasakojo savo nuotykius. Išėjęs tas majoras kartą Maskvoje iš centrinio telegrafo ir pamatęs, jog užsienietis jį ir jo draugą fotografuoja. Abu tuoj šokė, atėmė aparatą, apšvietė filmą, o turistą, jų manymu šnipą, nutempė į miliciją.

Kodėl jūs taip pasielgėte? — paklausė Voinovičius. — Argi tu nesupranti? — nustebė majoras. — Ne! — Po velnių! Juk mes buvom uniformuoti, o tas užsienietis mus fotografavo! — Na ir kas? — Argi tu nesupranti, ką jis su tom nuotraukom galėjo padaryti? Ogi laikraščiuose paskelbti! — Na, tarkim — sakė Voinovičius, — užsienietis būtų pamatęs, jog Maskvoje kartą prie centrinio telegrafo stovėjo pora karininkų. Kas iš to? — Po velnių! Argi tu nesupranti? — karščiausi majoras.

Žinoma, aš nesupratau, — rašo Voinovičius, — ir dabar nesuprantu. Iš viso tokių dalykų be psichiatro neįmanoma suprasti. Tačiau anas majoras, nors ir nepajėgė paaiškinti savo susirūpinimo priežasties, nepakeitė savo nuomonės (jeigu vadinsi nuomone tai, ko negalima išreikšti žodžiais). Dabar įsivaizduokime tokį majorą, — tęsia Voinovičius, — jeigu pakilęs naktį ir orą jis pastebėjo didžiulį lėktuvą ir dar su nesuprantamomis, svetimomis raidėmis! "Po velnių", aišku šnipas. Be to, juk gautas įsakymas, o jį reikia vykdyti.

Be sąžinės

Ir vis dėlto... Amerikietis, numetęs bombą ant Hirošimos ir vėliau sužinojęs apie jos pasekmes, ėmė graužtis, net išprotėjo. O sovietinis majoras, nušovęs lėktuvą su 269-iais keleiviais? Ar kankina jį sąžinė, kai sužinojo, jog prie Japonijos krantų rasti vaiko ir moters lavonai, be galvų ir dar vienas lavonas — be rankų ir be kojų? ... Juk žemėje turėtų tas majoras taikus žmogus: skaito laikraščius, eina su žmona į karininkų klubą, vakarais padeda vaikams spręsti aritmetikos uždavinius, vedasi juos žuvauti. Juk tikriausiai ne banditas, nepuola praievių su peiliu. Nors ir norėtų jį patei-

(Nukelta į 3-čią psl.)

**КОНЧАЙ ВОЙНУ!
ВСЕ ПО ДОМАМ!**

Vakaruose išleistas padirbtos "Raudonosios žvaigždės" pirmojo puslapio iliustracija su rusišku įrašu: "Baikite karą! Visi į namus!"

Ir vėl mirties angelui pakvietus pas Viešpatį

a.a. MARIJĄ ANDRIUKAITIENĘ,

jos dukrai LIDIJAI LENAUSKIENEI ir visai jos brangiai šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiamė giliausią užuojautą —

Jasinevičių šeima

A+A

BENIUI KABALINSKUI

mirus Lietuvoje,

jo žmoną STEFANIJĄ, seserį EUGENIJĄ, brolių LEONĄ ir jų šeimas bei gimes nuoširdžiai užjaučia —

B. M. Brakai *B. F. Laurinavičiai*
A. A. Žiobakai

A. a. ERNAI GOCENTIENEI
ir
a. a. AGOTAI GOCENTIENEI

mirus,

skausmo valandoje giliai užjaučiame vyrą-sūnų EVALDĄ GOCENTĄ, šeimą ir gimes —

J. Z. Rickai
S. V. Hick,
J. A. Rickai

PADĖKA

Tragiškai žuvus mano vyrui ir mūsų tėvui

a. a. JUOZUI RAMANAUSKUI,

reiškiamė nuoširdžią padėką visiems gydytojams, seselėms ir dr. O. Valaitienei už rūpestingą priežiūrą, klebonui kun. J. Liaubai už gražias maldas laidotuvių namuose, šv. Mišias ir gražius pamokslus, visiems kitiems — už dalyvavimą.

Dėkojame kun. L. Januškai už paskutinį patarnavimą kapinėse, tautiečiams — už aukas šv. Mišioms, R. Laurinavičienei ir kitom šeiminiškėms — už skanias pusryčius, visoms mieloms mums — už skanias pyragus, seseriai Blekaitienei ir jos vyrui — už rūpinimąsi laidotuvių.

Taip pat dėkoju mane lankiusiems ligoninėje ir namuose su gelėmis bei gražiomis dovanomis, teikusiems visokeriopą pagalbą. Ačiū Hamiltono pensininkams už stalmeną, kurios niekad neužmiršiu. Savo aukomis bei užuojauta parodėte didelį savo nuoširdumą. Dėkoju KLK moterų draugijos Hamiltono skyriaus narėms ir visiems tautiečiams — už brangias dovanas, mellingą užuojautą bei paguodą. Nerandu žodžių išreikšti dėkingumui, kurį jaučiu savo širdyje.

Su nuoširdžiu dėkingumu visiems —

*Nuliūdusi žmona Eugenija Ramanauskienė,
sūnus Sigitas, duktė Genė ir vaikaičiai*

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas "Franklin Mint" nukaltas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10 JAV (persiuntimas \$1 už medalį). Užsisakantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaida.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA
Telefonas (212) 647-2434

Mobawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai

- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvinamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

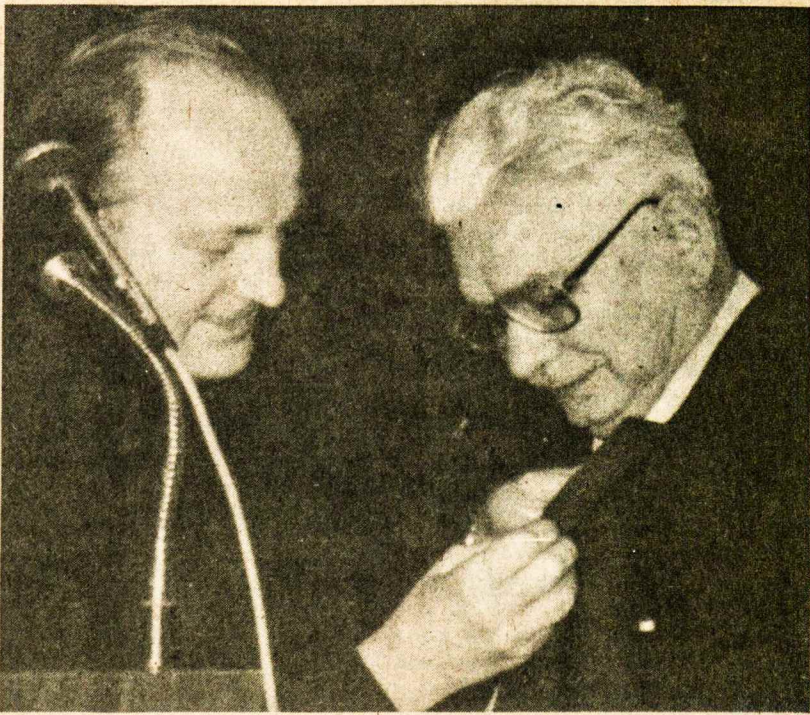
Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — **137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442**

Rytuose — **2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444**

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Kun. G. KIJAUSKAS, SJ, prisega ženklėlių čikagiečiams BR. KVIKLIUI, surengusiam draudžiamą laikotarpio lietuvių spaudos parodą Klivlando Dievo Motinos parapijos patalpose

Nuotr. V. Bacevičiaus

Satyrinė „Raudonoji žvaigždė“ Vakaruose

(Atkelta iš 2-ro psl.)

sinti, bet vis dėlto paklausčiau: „Po velnių, majore! Argi tu gali ramiai miegoti ir tau niekad neprisapnuoja kūdikis, kuriam tu nukirtai galvą?“ — baidžia straipsnį Voinovičius Vakaruose išleistame rusiškame laikraštyje „Krasnaja zvezda“.

Rašytojai

Toliau spausdinami TASSO pranešimai apie Sergejaus Bondarčiuko nuginklavinimą ir rašytojų sąjungos uždarymą. Kūrybinės inteligentijos savignyos būrys, vadovaujamas režisieriaus Andriejaus Tarkovskio, surado Bondarčiuką (jis, išgirdęs apie sukilimą Afganistane, tiesiog plėšikavo Odesos gatvėse) turguje. Tarkovskis piktai sušuko: „Tavo karas be taikos!“ (Kaip žinia Bondarčiukas yra pastatęs filmą „Karas ir taika“). Tačiau plėšikas įžliai atrėžė: „Pasiziūrėk į save veidrodyje“ (užuomina apie Tarkovskio filmą). Kilo peštynės. Bondarčiukas ir jo banda buvo nuginkluoti.

Pranešime iš Maskvos skelbiamas centrinių literatų namų virėjo Apolinaro Čionkino nurodymas. Dabar namų restorane maistas bus duodamas ne pagal rašytojų sąjungos nario bilietą, o pagal pateiktas knygas, po jų kokybės patikrinimo. Beveik niekas iš senųjų sąjungos narių nesiryzo tokiam patikrinimui. Supratę, kad sąjunga nustojo būti jiems loviu, išsiskirstė. Todėl ir sąjunga buvo likviduota, o centrinių literatų namų restoranas paverstas valgykla kareiviams, grįžtantiems iš Afganistano.

Skaitytojų laišakai

Kaip ir tikroje „Raudonojoje žvaigždėje“ visą skiltį užima atsakymai į skaitytojų laiškus. Buvęs karys Vėdimas Bezognis skundžiasi dėl blogų ligoninės sąlygų. Jam, matyt, pagailėjo vaistų, kad viduryje operacijos atsiduro ir turėjo kęsti didžiausius skausmus, kol nuplovė koją, o kad nešauktų sanitaras stuktėlį plaktuku per galvą. Tad Bezognis ne tik prarado koją, bet ir gavo smegenų sukrėtimą. Redakcija šiuo atveju nieko padėti negali ir pataria ligoninių kantriai kęsti ir nesiskųsti.

„Prašu, padėkite man susigrąžinti tėvelio ordinus ir mano briliantus, kuriuos konfiskavo Andropovas“, — rašo Galina Brežneva-Čiurbanova. Į tai „Raudonosios žvaigždės“ redakcija atsako: „Brangenybės ir kitas asmeninis Brežnevų šeimos turtas dabar jau už mūsų tėvynės ribų. Viskas pakranta į naikintuvą Mig-23, kuris greit pakils iš Kabulo orausčio, kad paskutinį kartą smogtų afganistaniečių sukilėjams. Tik šį kartą ant afganistaniečių pasipils ne bombos, o Brežnevo briliantai ir ordina. Juk paskutiniuosius apdovanojimus jis gavo už afganistaniečių lavonus. Dabar reikia atsilgynti“.

Reportažai

Trečiame puslapyje „Krasnaja zvezda“ skelbia Gorbanevskajos reportažą iš Gdansk, kuriame atkurta visa „Solidarumo“ sąjūdžio istorija. Spausdinamas 1981 m. rugšėjo 8 išleistas „Solidarumo“ kreipimasis į Rytų Europos dirbančiuosius ir didelis darbininko Jablonskio portretas. Pagal pagrindinio reikalavimus, jis per-

Kalėjimas - mano veiklos vainikas

Kun. Sigito Tamkevičiaus dvasinis testamentas, parašytas prieš suėmimą ir paskelbtas „LKB Kronikos“ 61 nr.

Po 1979 m. prokuroro oficialaus perspėjimo kunigams — Alfonsoi SVARINSKUI ir Sigitui TAMKEVIČIUI dar labiau sustiprėjo neoficialių gąsdinimų ir gandų srautas. Buvo kalbama, kad KGB slapta nutarusi juos sunaikinti, dirbtinai padarius jiems avariją ar panašiu būdu. Per visą Lietuvą nuolat sklido gandai, kad kunigai A. SVARINSKAS ir S. TAMKEVIČIUS jau sužeisti avarijoje, suimti ir padarytos pas juos kratos. Žmonės, išgirdę tuos gandus, dažnai perspėdavo kunigus nevažinėti vakarais po vieną ir saugotis visokių provokacijų. Saugumo agentai nesidrovėdavo patys telefonu paskambinti kunigams ir gąsdinti susidorojimu. Tos paskalos tikriausiai buvo specialiai saugumo leidžiamos įgąsdinti bailiesiems.

Susidarė tokia padėtis, kad uoliesni kunigai kiekvieną momentą galėjo laukti visokių netikėtumų.

Saugumiečiai nuolat gyrėsi turį visokių priemonių paveikti net žmogaus psichiką. Iš dalies tai pasitvirtino, susidorojant su provoslavų šventiku Dimitrijumi DUTKO ir kitais kaliniais. Todėl kun. Sigitas TAMKEVIČIUS 1982 m. vasario 6 d. parašė savo dvasinį testamentą.

Manasis „credo“

Vis dažniau girdžiu grasinimus, kad būsiu suimtas. Tikiu, kad Saugumo grasinimai gali tapti tikrove.

Galbūt Saugumo organai mane prievartaus, kaip provoslavų šventiką Dimitrijų DUTKO, kad apgailėčiau savo veiklą kaip nusikaltimą prieš valdžią ir žmones. Kas gali iš anksto garantuoti, kad pajėgs atsispriti prieš visas Saugumo žinioje esančias priemones ir nepalūš. Gulago pragare palūžo tūkstančiai! Todėl šiuo metu, kai esu laisvas, noriu pasakyti savąjį „credo“.

Mačiau melą, smurtą ir moralinį supuvimą, todėl negalėjau likti abejingas. Noras matyti tautiečius laimingus čia ir ten, amžinybėje, vertė mane kovoti prieš visą tą blogį, kuris slėgė mano Tėvynę ir Bažnyčią. Šitai kovai pasėnėčiau vaisingiausias savo gyvenimo metus.

Visoje savo veikloje vadovausi krikščioniškos moralės dėsniais — sakyti tiesą, ginti tiesą, kovoti prieš smurtą, tačiau mylėti visus, net tuos, kurie yra melo ir smurto įrankiai.

Dėkoju Dievui, kad paskutiniame dešimtmetyje leido man vaisingai pasidaruoti Bažnyčios, o tuo pačiu Tėvynės labui. Jei reikėtų viską pradėti iš naujo, daryčiau tą patį, nebent dar su didesniu uolumu. Apgailėti galiu tik tiek, kad tikriausiai galėjau padaryti dar daugiau.

Ramia širdimi einu į kalėjimą, kuris tebūnie mano veiklos vainikas. Nelaisvės metus skiriu kaip atgailą už savo klaidas ir už Bažnyčios bei Tėvynės ateitį. Visa, ką kentėsiu, skiriu už mylimus tautiečius, kad jie išliktų ištikimi Dievui

Dailininko DAGIO skulptūra, vaizduojanti Vytautą Didįjį mūšio metu

Lietuvos tikintieji apgailestauja kun. ALFONSO SVARINSKO suėmimą ir nuteisimą septyneriems metams lagerio ir trejiems metams sibirinės tremties. Šioje nuotraukoje, darytoje 1982 m., matome kun. A. SVARINSKĄ (su kryžiumi rankoje), vadovaujantį savo tautiečių maldoms Viduklėje, kur jis ketėta metų klebonavo

Pergalės kelias tikras, bet ilgas

Austrų žurnalas „Profil“ 1984 m. pradžioje paskelbė pasikalbėjimą su Nobelio taikos premijos laureatu Lechu Valensa. Čia pateikiamos ištraukos

Austrų žurnalistas Helmutas Voska pastebėjo, kad duodamas porą šokolado plytelių ir porą apelsinų lenkų vaikams norėjęs verti. Juk tokių dalykų nėra net Kalėdoms Europos viduryje.

Valensa pripažino, kad žurnalistas teisus taip vertindamas dabartinę Lenkijos padėtį. Tačiau ar ne svarbiau būtų galvoti apie vaiko išgyvenimą negu apie jo pasotinimą? Valensa siūlo pamąstyti kitokiomis kategorijomis. 40 metų buvo skelbiamas ateizmas, nebuvo jokios religinės laisvės. Tuo pačiu metu Vakaruose buvo didesnė laisvė. O dabar kur daugiau tikinčių žmonių? Sov. Sąjungoje vieną sergantį senelį gabeną 70 km, kad galėtų priimti Komunią. Vakaruose šventovė dažnai už desimties metrų, bet žmonės jona neina. Kaip tikintis krikščionis Valensa svarstas, katras gyvenimas geresnis. Žmogus ne vien duona ir dešra gyvas, Negaliu išsąsoti dėl to, kad nėra apelsinų, teigė Valensa.

Dabartinę padėtį Lenkijoje Valensa palygino su Amerikos „laukinių Vakarų“ istorija. Pradžioje ten valdė kumštis, ginklas, smurtas. Tada pamazų sąlygos pasikeitė: atsirado šerifai, administracija, teisė, konstitucija. Dabar Lenkija kaip tik ant ribos tarp XIX š. metodų ir tų, kuriuos mes siūlome — kovoti argumentais.

Laukiniuose Vakaruose daug žmonių žuvo, ligi išmokta gerbti konstituciją. Čia irgi reikės daug aukų, ligi mes savo partnerį priversim sėsti prie tos pačios šachmatų lentos. Netgi Vakaruose dar daug kur kovojama XIX š. būdais. Visokie neramumai baigiasi pyli. Pas jų ir pas mus. Laukiniai Rytai žengia į naujus laikus. Dabar turime naujais būdais spręsti sankirčius pasaulyje. Visas pasaulis gyvena minų lauke. Kad visi nežūtume, turime vieni kitiems kaip kaimynai padėti. Atskirų kraštų visuomenės turi surasti sistemą, kad galėtų prižiūrėti vyriausybės ir tarptautines sąjungas. Tautos turi priversti įgyvendinti tokią sistemą.

Šiuo metu valdantieji daro didelę klaidą: pasirašinėja draugystės sutartis, bet kita ranka drauge suka atominių bombų veržles. Žmonės turi pasirūpinti, kad jų vyriausybės nuolat nepasirašinėtu naujų sutarčių ir nuolat nelaužytų senųjų. Negalime laukti, jog kas nors kitas už mus tai padarys, kitaip su mumis bus baigta, teigė Valensa.

Austras žurnalistas, važiuodamas taksiu į susitikimą su Valensa, visose gatvėse matė milicijos automašinas, vandens švirkštus ir tankus. Prie pat įėjimo — automobilis su keturiais kriminalinės milicijos pareigūnais. „Nobelio taikos premijos laureatas — kaip žiūrėti nežmoniško režimo spąstuose“. Toks žurnalisto įspūdis.

Valensa: aš iš to juokiuos. Ne aš jų bijau, bet jie manęs bijo. Būčiau nepatenkintas, jei niekas nestovėtų. Tada manytčiau, kad jie manęs nemato,

nevertina, nebijo. Juo labiau jie mane saugo, juo svarbesnis esu. Jei būčiau nepavojingas, jie paliktų mane ramybėje.

Žurnalistas: darau iš to liūdną išvadą. Kaip darbininkų vadovas, kaip politikas, net kaip Nobelio taikos premijos laureatas esate žlugęs. Nei jums, nei lenkų tautai nebėra vilties, nebėra išganymo. Lenkija jau pražuvo. Jums belieka tik pasirinkimas emigruoti ar pasikarti.

Valensa: ne, ne, taip nėra. Tai per daug patogus požiūris. Tai lyg jūs padėtumėte šimto kilogramų svorį prieš penkiametį berniuką ir sakytumėte: to jis neįveiks, niekad nepakels aukštyn! Kai jis užaugs ir pasimankštins, jis tai padarys žaisdamas. Taip reikia žiūrėti į gyvenimą. Leiskit man dar porą metų pasimankštinti, tada daugiau pamatysite.

Žurnalistas: bet jūs neleidžiama mąkstintis. Kaip jūs tęsite savo politinę kovą, jeigu net prie savo namų durų stovinčiu automobiliu negalite pasinaudoti, nesekamas kokio nors snipelio?

Valensa: aš žinau, kad jūs, kad jūsų žurnalas ir kiti tuo tarpu už mane dirba.

Žurnalistas: užsienyje taip, bet ne Lenkijoje.

Valensa: 90% lenkų klausia užsienio radijo. Mes — pakeliui į pergale. Jėzus Kristus buvo nukryžiuotas. Su jo mirtim atrodė viskas baigta. Vis dėlto jo mintis išliko gyva per du tūkstančius metų. Jis laimėjo, mes irgi laimėsime. Daugelis tada pakeliui suklupo. Daugelis norėjo pasikarti. Daugelis jo mokinių galvojo, kad jiems beliko tik nusizudyti. Jie kovojo ir laimėjo. Ir mūsų idealai yra nemirtingi. Problema tikiai laikas ir kaina, kurią reikia mokėti.

Žurnalistas: bet jūsų kova ilgai truks. Tuo tarpu jūs jos negalite vesti. Esate visiškai izoliuoti, uždaryti kareivinėse, belaisviai. Kalbamės slaptoje vietoje, laikydamiesi griežiausių saugumo taisyklių. Jūs nežinote, ar galėsite iš čia išeiti nepastebėtas. Mes nežinome, ar prasmuksime pro miliciją su garsinėmis juostelėmis ir filmais.

Valensa: taip, bet tokiu būdu laimiu. Žmonės žino apie mano suvaržymus, ir kol jie galvoja, su jais kovoja. Jie pasiraito rankoves ir kovoja šalia manęs. Jei būčiau neizoliuotas, ne belaisvis, nežinočiau, ar galėčiau tiek padaryti, kiek visi lenkai šiuo metu padaro. Taigi ne taip tragiška. Visuomet yra išeitis. Esu įsiekototą ir tikėkite — radėjas.

Žurnalistas: Jūs bute begalybė klausymo aparatų, saugumo mikrofonų. Kaip žmogui tai išlaikyti?

Valensa: aš su jais žaidžiu. Mano žmona Danutė ir aš žinome, jog kiekvienas žodis klausomas. Mes kalbame su aparatais. Švilpiu, pučiu.

Žurnalistas: ar leistina tokioje padėtyje žadinti klaidingas žmonių viltis? Iš savo gyvenamojo kambario lango porai savo šalininkui žūn šuktelėjote: „Nešalkite, žmonės, prieš mus ilgas, bet pergalėn

(Nukelta į 5-tą psl.)

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VAGIA KNYGAS

"Komjaunimo tiesa" sausio 7 d. paskelbė Gintauto Stalnio ir Justino Vasiliausko straipsnį "Knygos nedorėlių rankose", liečiantį knygų vogimą iš bibliotekų. Jiedu pateikia kelis konkrečius pavyzdžius. Respublikinėje Vilniaus bibliotekoje lankydavosi Vilniaus radijo dalių gamyklos derintojas Romualdas Arlukovičius, dvidešimtmetis vaikinai. Kas savaitę iš jaunimo skaitytos dingdavo knyga. Kartą ji iki namų nusivijo bibliotekininkė. Ten ji rado 42 knygas ir 32 žurnalus su bibliotekos antspaudais. Kitos 25 knygos buvo pavogtos iš Vilniaus A. Mickevičiaus vardo bibliotekos. R. Arlukovičius teisinio: "Radau knygų paketą and Taurakalno". Munitinėje buvo sulaukymų trys iš respublikinės Vilniaus bibliotekos pavogtos knygos apie A. Bloką, kurias užsienin banded išsiųsti kažkoks Kliuckovskis, kad jas ten galėtų paskaityti jo sesuo. Iš tikrųjų knygos užsienin buvo siunčiamos kaip dovana pasipelnymo tikslu. Vogtos knygos dažnai atsiduria antikvariatuose. Pasak Vilniaus antikvariato direktoriaus Vytauto Dundzio, pastaraisiais metais tokių knygų pardavimas antikvariatui sumažėjo, nes darbuotojai pasidarė apdairūs. Jieškos bibliotekų antspaudų, jų sunaikinimo žymių. Kai pavyksta sutverti tokią knygą, ją atnešęs asmuo teisinasi: "Apsirikau, sako toks prekias, kai ant jo knygos aptinkamas antspaudas. Ir išeina. Ką tu jam?"

PRIVATI RINKA

Iš bibliotekų pavogtomis knygoms parduoti yra privati rinka, turinti savo paklausą. Ypač graibstomos užsienio rašytojų knygos. Šioje srityje pasižymėjo bibliotekininkės specialybę įsigijusi Virginija Aliukevičienė, dirbusi Kauno bibliotekoje. Susilaukusi dukrėlės Rutos ir išsikėlusios su vyru Romu bei pradėjusi girtuokliuoti, ji emėsi masinės vogtų knygų pardavimą nesąžiningiems klientams. Nuo 1981 m. pradžios ji tapo Kauno bibliotekų skaitytoja, pasinaudodama suklustomis pavardėmis bei adresais. Knygas išsinešdavo ir jų negrąžindavo. Vėliau išradingoji knygų vagilė pasiekė Vilniaus, Šiaulių, Klaipėdos, Tauragės, Utenos, Širvintų bibliotekas. Jos pačios ar kita pasirinkta pavidė buvo užregistruota net 74 Lietuvos bibliotekose. Nuo 1981 m. sausio 23 d. iki 1983 m. gegužės 4 d. V. Aliukevičienė apgaule ir sukaciavimo būdu pavogė 530 knygų, kurių vertė prašoko 1.300 rublių. Iš bibliotekų ji taipgi vogdavo skėčius, apsiaustus, darbuotojų pinigų. Su prisitaikytais raktais 1983 m. gegužės 8-9 d. naktį jai pavyko įsibrauti į centrinės Kauno bibliotekos skyrių Garliavoje. Iš ten išsinešė 83 knygas, vertas 500 rublių. Jas parsinešė į Komjaunimo gatvę, kur gyveno pas M. Žilinskiene, ir su pastarosios pagalba paslėpė D. Pocevičiaus sandėliuke. 1982 m. pabaigoje V. Aliukevičienė su vogtomis knygomis buvo sulaikyta Šiauliuose, bet

teisme susilaukė amnestijos. Suėmimas Kaune baigėsi byla rajono liaudies teisme. Jona buvo įjungta ir vagystė Šiauliuose. Šikart teismas ją nuteisė penkeriems metams laisvės atėmimo su turto konfiskavimu, gydymusi nuo lėtinio alkoholizmo bausmės atlikimo vietoje. Bibliotekoms priteista 11.000 rublių atsilginti už pavogtas knygas. Ši suma yra dešimteriopai didesnė už knygų vertę.

PASITEISINIMAI TEISME

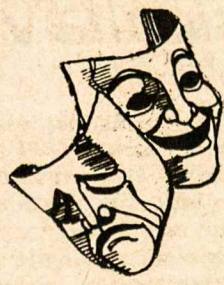
Paklausta, kodėl pasirinko tokį "uždario būdą", V. Aliukevičienė atsakė: "Pati dirbau bibliotekoje, žinau, kad ir negrąžinti, ir išnešti iš ten knygas nėra sudėtinga..." Toliau ji pasakojo: "Antspaudų nenuiminėjau, per daug darbo. O ir kam, jeigu ir tokias Kauno Aleksoto turguje iš rankų čiumpa? Sužinoję, kad turiu knygų, nepažįstami 'bibliofilai' man duodavo 'užsakymų': prašydavo 'suorganizuoti' vieną ar kitą knygą..." Advokatė R. Mikelevičiūtė, teismą gynusi V. Aliukevičienę, panaudojo svarų argumentą: "Mano ginamoji kalta, bet kalti ir tie, kurie leido įvykti nusikaltimui, nesąžiningai atliko savo pareigas". Pateikiama dalis V. Aliukevičienės nesąžiningų klientų. Kaunietė Aldona Šlekiene iš jos pirkto septynis "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomus ir kitas knygas. Pirkto ir kaunietės Irena Moisejeva, Valentina Jarovaja, net 45 knygas įsigijo Kauno radijo gamyklos inž. Nėlė Karaulova. Klientų eilėms priklausė ir Kauno politechnikos instituto dėstytoja Tamara Kuznecova, nusipirkusi ne tik daug knygų, bet ir 30 tomų "Didžiosios sovietinės enciklopedijos" rusų kalba. Ant visų V. Aliukevičienės parduotų knygų buvo bibliotekų antspaudai. Tad straipsnio autoriai pagrįstai klausia: "Argi jos dar labiau neskatino Virginijos teisi savo nusikaltimus, ar neutilkino vogtomis knygomis realizavimo rinkos?"

KNIAUDIŠKĖS PANEVĖŽYJE

Panevėžyje pradedamas statyti naujas šio miesto kniaudiški mikrorajonas. Jo projekto autorius — konkursą laimėjęs architektas Mindaugas Steponavičius. Kniaudiški rajonas turės keturis kvartalus, su silauksiančius 30.000 gyventojų. Nauji patogūs namai bus sujungti vidiniais kilmiais, o pėsčiųjų takai nutiesti į mokyklą, vaikų darželį, prekybos centrą. Prie Kniaudiški rajono bus įrengtas 16 ha parkas.

KINO TEATRAS

Kauno Kalniečių ir Egiulių mikrorajonų gyventojai susilaukė naujo kino teatro "Eiguliai". Kaunas dabar jau turi 14 kino teatrų. "Eiguliai" yra antrasis kino teatras Kaune su dviem salėmis. Vienu metu jos gali priimti apie 500 žiūrovų. Erdviame priesalyje įrengtoje kavinukėje žiūrovai galės atsigaivinti vasių sultimis, kava, leda. Netrukus žadama pradėti "Šilainių" teatro statybą Kaune, kuris bus penkioliktasis šiame mieste. V. Kst.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į Hamiltone rengiamą tradicinį KAUKIŲ BALIŲ

1984 metų kovo 3, šeštadienį, 7 valandą vakaro, Jaunimo Centro salėje,

Vertingos piniginės premijos penkiom geriausiom kaukėm, baras, šilti užkandžiai, laimės staliukai, turtinga loterija. Užsigavėkime grojant geram "Tzygani" orkestrui
lėjimas — \$5 suaugusiems, \$3 — studentams
"Gyvataro" šokėjų tėvų komitetas

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties proga Hamiltono ateitininkai rengia iškilmingą

KONCERTA

Programoje: sol. Anita Pakalniškytė, sol. Slava Žiemelytė, smuikininkė Regina Bankienė, muzikas Jonas Govėdas. Žodžiu prisidės Jonas Andrusis iš Toronto ir Hamiltono moksleiviai ateitininkai

HAMILTON

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" tunto skautų-čių metinė iškilminga suėiga Lietuvos nepriklausomybės šventės proga įvyks vasario 26 d. Kartu jungiamasi ir Lietuvos skautų globėjo šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimas. Sekmadienį, 10.30 v.r., skautaitės organizuotai su vėliavomis dalyvauja pamaldose, už laisvės kovose žuvusių skautus. Po pamaldų mažoji saleje — iškilminga suėiga-minėjimas su šiais proga pritaikyta programa ir kukliomis vaišėmis. Programos paruošime sutiko pagelbėti "Aukuro" režisorė E. Kudabienė ir kanklių mokytoja A. Matulienė. Kviečiame visus, kurie skautų organizacijos veikimu domisi, ypatingai tėvelius, visus neaktyvius skautus ir skautininkus-es toje šventėje dalyvauti.

Tunto vadija

KAUKIŲ BALIUS, rengiamas Hamiltono tautinių šokių grupės "Gyvataras" tėvų komiteto, įvyks kovo 3, šeštadienį, 7 v.v. Įėjimas visom kaukėm nemokamas. Penkios geriausios kaukės bus apdovanotos pinigine premija. Bus skanių ir šiltų valgių, veiks geras baras. Gros geras "Tzygani" orkestras. Rezervuokime to šeštadienio vakarą "Gyvatarui" ir linksmai dalyvaukime paskutiniuose prieš Gavenią šokiuose. Pelnas — "Gyvataro" šokėjų kelienei ir VII tautinių šokių šventę Klivlande liepos 1 d.

"Gyvataro" šokėjų tėvų komitetas

ATEITININKŲ RENGIAMAME šv. Kazimiero sukaktiniam metų religiniame koncerte kovo 4, sekmadienį, 5 v.p.p., Aušros Vartų šventovėje, programą atliks sol. S. Žiemelytė, sol. A. Pakalniškytė, smuikininkė R. Bankaitienė ir muz. J. Govėdas. Koncerto programoje įšigirsime solo, duetų, vargonų ir smuiko muzikos. Šiems ypatingiems metams rengiama ir ypatinga koncerto programa.

LIEUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo 66 m. sukaktį hamiltoniečiai minėjo nusistovėjusia tvarka. Iš ryto AV šventovėje įvyko iškilmingos pamaldos, kuriose mūsų organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Klebonas kun. J. Liauba įpasakė giliai patriotinį pamokslą. Per pamaldas giedoj par. choras. Buvo pasimelsta ir už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Po pietų Scott Park gimnazijoje įvyko iškilmingas minėjimas su menine programa. Jis prasidėjo vėliavų įnešimu ir kun. J. Liaubos invokacija. Paskaitininku buvo iškviestas dr. Alg. Norvilas, kuris jau čia prieš tai šeštadienį Vysk. Valančiaus mokykloje ir po pamaldų Jaunimo Centre hamiltoniečiams buvo kalbėjęs vaikų dvikalbiškumo tema. Minėjime paskaitininkas trumpai ir įdomiai abiem kalbom pakalbėjo aktualiais pavergtos Lietuvos reikalais. Siemet mūsų minėjime dalyvavo daug kitataučių augstų svečių: miesto burmistras Bob Morrow, federacines valdžios atstovas dr. Hudecky, provincinės — Sheila Copps, ukrainiečių bendruomenės atstovas B. Chorenko, estų — Miss Cogar,

latvių — Mr. Berztes ir senesniai iš Lenkijos pasitaikę vienas Varšuvos profesorius.

Meninę programą atliko AV par. ir "Aido" mergaičių chorai, kuriems vadovauja muz. D. Deksnys-Powell. Akompanavo jaunas muz. A. Juodelė. Tautinių šokių pyne atliko "Gyvataro" vyresniųjų šokėjų grupė. Gerai pavyksų minėjimą baigė padėkos žodžiu apyl. valdybos pirm. K. Deksnys. Pranešinėjo L. Stungevičienė. Buvo renkamos aukos Tautos fondui ir KLB krašto v-bai.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS naujos v-bos rinkimuose vasario 12, sekmadienį, dalyvavo rekordiniškai skaičius žmonių, kadangi tą dieną buvo švenčiama ir Vasario 16-ji. Į valdybą kandidatai gavo balsų: Deksnys Kazys — 243, Enskaitis Algis — 218, Kanopa Povilas — 200, Krivinskaitė Angelė — 204, Labuckas Edvardas — 193, Liaukus Antanas — 212, Mačys Bernardas — 227, Mikšys Kazimieras — 209, Mingėla Antanas — 110, Remesat Jonas — 121 ir Šiūlys Rimas — 209.

Kandidatavusieji į revizijos komisiją: Bajoraitis Juozas — 303, Garkūnas Antanas — 166, Pakalniškis Boleslovas — 228, Sadauskas Jonas — 120 ir Stanius Juozas — 134.

Septyni daugiausia balsų gavę valdybos kandidatai sudaro naująją apylinkės valdybą. O trys daugiausia balsų gavę iš revizijos komisijos kandidatų sudaro naująją apyl. revizijos komisiją.

Išrinktieji dar turės pasiskirstyti pareigomis. Iš viso balsavo 359 asmenys. Rinkimus pravėdė K. Mileris, O. Stasiulis, E. Bajoraitienė, V. Sakas ir A. Pleinytė.

I KAZIMIERINIŲ METŲ IŠKILMES Romon kovo 1 d. su Toronto lietuvių ekskursija išskrenda G. Cibienė, O. Bakšienė, St. Dalius, St. Kalvaitienė, K. Mileris, St. Sirtautienė, A. Prancūnienė ir O. Pajarskienė. Ekskursija dar vyks į Egiptą ir Izraelį. Tik į Romos iškilmes vyksta B. Alf. Juozapavičia.

PR. J. VIZBARAI dviem mėnesiam išskrenda į Phoenix, Arizoną, pas savo sūnų Arvydą, kuris ten oraustojie turi lėktuvų judėjimo kontrolieriaus darbą. Prieš kelerius metus jis Amerikoje baigė aviacijos mokyklą ir dabar dirba savo specialybėje.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 18 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 7½%
kasdienines palūkanas
už santaukas 7%
term. indėlius 1 m. 9½%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9½%
90 dienų indėlius 9%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 10½%
asmenines paskolas 12½%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaukų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, pasižymėjęs istorikas, sausio 30 d. mirė Kearney, N. J., kur buvo atvykęs lietuvių parapijos pavaduoti į Šv. Žemę išvykusio kun. D. Pocius ir jo dviejų vikarų. Staiga sunegalavo, buvo nuvežtas ligoninėn ir mirė ištiktas širdies smūgio. Veliomis gimė 1912 m. rugsėjo 5 d. Pranciškonų vienuolijon įstojo 1934 m., kunigu įšventintas 1940 m. birželio 2 d. Studijas gilino Italijoje. Į JAV atvyko 1946 m. ir veikliai reiškėsi lietuvių pranciškonų eilėse. Ilgus metus redagavo "Šv. Pranciškaus varpelį", bendradarbiavo spaudoje, įskaitant ir "Tėviškės žiburius", buvo kurį laiką Ateitininkų federacijos dviasios vadu. Istoringėje srityje labiausiai domėjosi pranciškonų veikla senovėje ir nepriklausomoje Lietuvoje. Pastaruoju metu rinko medžiagą ir rašė studiją apie XIX š. pradžioje pagarsėjusį botaniką ir žymų pamokslininką kun. Ambrozijų Pabrėžą, OFM, bet nespėjo jos užbaigti. Su vėliu Niujorko lietuviai atsiveikino vasario 3 d. M. Šalinskienės šermeninėje. Atsisveikintojų eilėse buvo pranciškonų vienuolyno Bruklino vyresnysis kun. L. Andriekus, OFM, gen. Lietuvos konsulas A. Simutis, LKMA Niujorko židinio pirm. dr. A. Janačienė, ateitininkų sendraugų atstovas J. Rygelis, Katalikų federacijos — P. Ažuolai ir buvęs velionies mokytojas A. Masionis. Vasario 4, šeštadienį, po gedulinių pamaldų Apreiškimo parapijos šventovėje palaidotas Šv. Jono kapinėse, kur pranciškonai turi savo paminklą ir sklypą.

A. a. kun. Jurgis Gurinskas sausio 23 d. mirė Brookhaveno ligoninėje Long Island, ištiktas širdies priepuolio, sulaukęs 83 metų amžiaus. Jis yra baigęs Vilniaus-Kauno kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1926 m. birželio 18 d. 1931-40 m. buvo kapelionu Kybartų gimnazijoje. Kai Lietuvą okupavo sovietai, 1940 m. pasitraukė Vokietijon, o sekantių metų birželio 13 d. atvyko į JAV. 1942 m. vasario 1 d. buvo paskirtas Aušros Vartų parapijos klebonu Niujorko Manhatane. Į pensiją buvo išėjęs 1973 m., bet vėl grįžo parapijon, kai ji liko be lietuviu kunigo. Iš pastoracinio darbo galutinai pasitraukė prieš 3-4 metus. Prieš mirtį buvo ištiktas paralyžiu. Gedulinėms pamaldoms bei atsisveikinimui sausio 25 d. buvo parvežtas Aušros Vartų parapijos šventovėn. Palaidotas sausio 26 d. Šv. Karolio kapinėse Long Island.

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimas Čikagoje pradedamas Mišiomis Šv. Vardo katedroje vasario 25, šeštadienį, 1 v.p.p. Jas laikys kardinolas J. Bernardinas, giedos du chorai — Švč. Marijos Gimi-mo parapijos ir Šv. Kazimiero seselių vienuolijos.

Dailių menų klubas, jungiantis Los Angeles bei apylinkių lietuvių, vasario 4 d. įvyksiamie narių posėdyje svarstė konstitucijos paruošimo bei įvedimo klausimą. Klubas lig šiol be didesnių sutrikimų veikė nuo 1959 m. gegužės mėnesio, neturėdamas oficialios konstitucijos. Posėdyje dalyvavo — pirm. B. Raila, B. Budriūnas, D. Mitkienė, A. Gustaitis, A. Rūta, P. Gasparonis, I. Brazdžionienė, M. Brazdžionis, E. Tumienė M. Gimbutienė.

Urugvajus

Šv. Kazimiero metų iškilmėms specialų lietuvių chorą Montevideo mieste baigia organizuoti Vytautas Dorelis. Pirmas choro pasirodymas numatomas Montevideo katedroje kovo 4 d. Jis bus susietas su Vasario 16 ir Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktimi.

Tradicinė Kalėdų ir Trijų karalių šventė vaikams sausio 8 d. Montevideo lietuvių parapijoje pradėta pamaldomis, o meninei daliai persikelta parapijos salėn. Ją atliko mažieji "Rintukai", paruošti mokytojų — J. Dobilevičienės, V. Štendelytės ir V. Dorelio. Po giesmių ir dainų mažiausieji "Rintukai" atliko porą su dainomis susietų šokių, o vyresnieji pašoko "Suktinį" ir "Gyvatarą". Kažkur paklydusį Kalėdų senelį pakeitė dovanėles išdalinęs kun. Jonas Sukackas. Jos šį kartą buvo kuklios dėl Urugvajų slėgiančių ekonominių problemų.

Australija

Australijos lietuvių muzikos archyvas steigiamas Melburne. Tokia mintis iškilo "Dainos sambūrio" choro valdybos posėdyje. Ją pasiūlė Jonas Petrašiūnas — vienas pirmųjų šio choro dalyvių. Mat per 34 metus buvo išdainuotos visos turimos dainos, o pasikeitimas gaidomis labai sunkus dėl jų riboto skaičiaus tarp chorų ir muzikų. Archyvas steigiamas Melburne "Dainos sambūrio" gaidų ir turto skyriuje Lietuvių namuose. Gautas gaidos bus kopijuojamos, parūpinamos chorams. TALKON kviečiami visi Australijos lietuvių chorai, solistai bei kiti tautiečiai, turintys dainų su gaidomis. Jų laukia ir platesnės informacijos teikia archyvo vedėjas Juozas Petrašiūnas, 13 Jacqueline Rd., Mount Waverley, 3149 Vic., Australia. Tel. (03) 252-5034. Reguliarai bus skelbiamas sutelktų dainų sąrašas, kad chorai jas galėtų pasirinkti. Organizatoriai taipgi prašo Lietuvoje apsilankančius asmenis, pasitarus su giminėmis, atvežti dainų su gaidomis, jeigu jos būtų išleidyamos. Atrodo, talkon galėtų ateiti ir JAV bei Kanados chorai ir jų vadovai, archyvo vedėjo adresu pasiūsdami dainų su gaidomis kopijas. Čia turbūt daugiausia galėtų padėti dainų švenčių rengėjai bei jų talkininkai.

NSW valstijos policijos viršininkas apdovanojo diplomu lietuvių policininką Viktorą Rimkų. Diplomas paskirtas už drąsą ir sumanumą gelbstint pamušio žmogaus gyvybę, kuris norėjo nusišauti. V. Rimkus iš jo rankų atėmė šautuvą, spėjusį iššauti, bet kulka nepalietė nei norėjusio nusišautyti bepročio, nei jo gelbėtojo Viktoro Rimkaus. Pastorijo tėvai Lidija ir Stasys Rimkai gyvena Fairfield, de, Sydnejaus priemiestyje.

Pertho lietuviai 1983 m. neteko penkių mirusių savo kolonijos narių ir vienos kitur išsikėlusios šeimos. Kolonija nėra gausi. Net ir metiniai švenčių minėjimai bei kiti renginiai tesusilaukia nedidelio dalyvių skaičiaus, nes kai kurie tautiečiai ir juos neatvyksta. 1983 m. pradžioje visus pradžiuogino Jaunimo sąjungos skyriaus anglų kalba pradėtas leisti mėnesinis biuletenis "Kas naujo?" Tas biuletenis betgi neišlaikė iki metų užbaigos. Nežinia, ar vėl bus atgaivintas. Atsisakyti galbūt teks ir trejus metus turėto bingo. Mat jam trūksta pravedėjų. Dalyvių niekada nebūdavo daug, bet gautas pelnas padengdavo salės nuomą.

Britanija

Manchesterio ramovėnai savo veiklą aptarė metiniame narių susirinkime sausio 14 d. Skyriaus valdybos pirm. K. Murauskas, taręs įvadinį žodį, tylos minutę pakvietė pagerbti pastarųjų metų mirusių ramovėnus. Iš valdybos ir revizijos komisijos pareiškimų paaiškėjo, kad skyriaus veiklą sulėtino ilga valdybos pirm. K. Murausko liga. Tačiau svarbieji minėjimai ir parengimai nebuvo praleisti, išdo būklė nėra bloga. Buvo sudarytas veiklos planas 1984 m. Veiklai ir toliau vadovaus senoji ramovėnų skyriaus valdyba — pirm. K. Murauskas, sek. J. Verbickas, ižd. A. Jakimavičius. Sutiko pasilikti ir senoji revizijos komisija — pirm. S. Laurvėnas ir V. Motuza. Pastarajam, prieš porą dienų sulaukusiam 65 metų amžiaus, sek. J. Verbickas įteikė visų pasirašytą sveikinimo kortelę, sugiedota "Ilgiausių metų".

Tautos fondo valdybos vicepirm. Marija Noreikienė, asmeniniai reikalais atvykusi Britanijon, sausio 21 d. aplankė Londono lietuvių. Lietuvių namuose susitiko su DBLS valdybos nariais, moterų sambūrio "Dainava" vadovėmis, Tautos fondo atstovybės Britanijoje nariais. Viešnia padarė pranešimą apie Tautos fondo veiklą, jo vadovbę, metinius suvažiavimus gegužės mėnesiais.

Vokietija

Pasaulio lietuvių evangelikų jaunimo suvažiavimas įvyks š. m. rugpjūčio 18-28 d.d. Annabergo pilyle, V. Vokietijoje. Numatomos trys pagrindinės temos — "Lietuvio evangeliko jaunulio tapatybės išryškinimas", "Lietuvių evangelikų mažumos išlikimo tikslas ir galimybės", "Lietuvių evangelikų istorinių asmenybių reikšmė mūsų kultūrai". Bus sudaryta proga pabendrauti, paaiškinti gražiosios Reino apylinkės. Būsimojus suvažiavimo dalyvius V. Vokietijoje registruoja Ričardas Biliulis, Ohlendiekskamp 9, 2000 Hamburg 65. Tel. 040/6029606. Amerikoje registruojamas pas Violetą Kelertienę, P. O. Box 555, Richland Center, WI 53581, USA. Tel. (608) 647-2704.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE

Gegužės 15

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 21

Liepos 4

Rugpjūčio 9

Gegužės 29

Liepos 12

Spalio 2

Birželio 27

Liepos 26

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Gegužės 21

Rugsėjo 10

Liepos 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrius palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausia patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskvėtimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitai ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

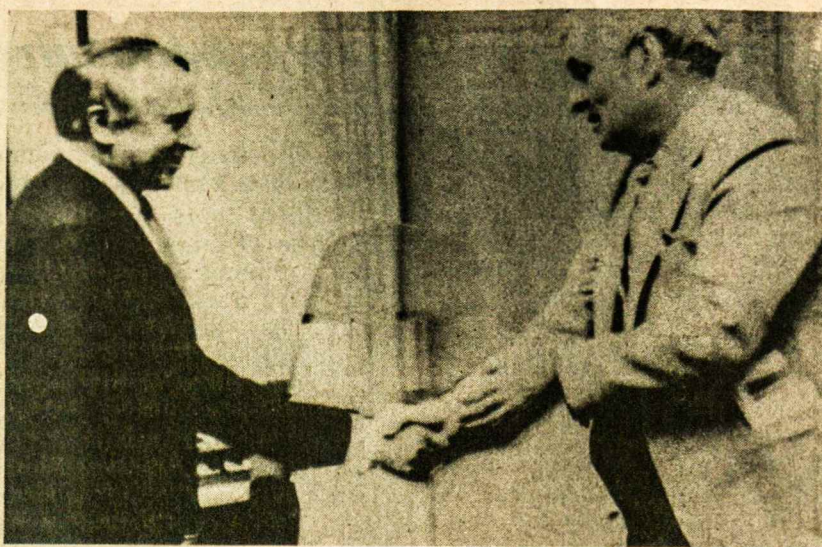
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus.
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ont. L9C 2M3

Latvijos garbės konsulas dr. E. UPENIEKS (kairėje), gavęs Ontario vyriausybės ministro FRANK DREA pritarimą statydinti latvių pensininkų namus „Kristaus daržas“ Woodbridge, Ont., vietovėje

Pergalės kelias tikras, bet ilgas

(Atkelta iš 3-čio psl.)

esu už taikos evoliucijos kelią. Galima buvo mėtyti bombas, bet lenkų tauta būtų skaudžiai nukentėjusi. Buvo tikėtai streikuojama, ir mažiau turėta nuostolių. XXI š. pradžioje bus iš viso imama tik antroji kovos forma. Tik tuo būdu galima bus laimėti. Tai turi įsidėmėti ir visuomenė, ir disidentai.

Žurnalistas klausė, kaip Valensa vertina karinio diktatoriaus generolo Jaruzelskio pareiškimą statyti tiltus, kad žmonės galėtų pereiti į socializmą. Ar Valensa esąs nusistatęs prieš socializmą, ar norėtų pasinaudoti Jaruzelskio tiltu?

Valensa: pažiūrėkite į mano rankas. Esu darbininkas. Didelės teorijos apie visuomenę manęs nedomina. Gyvenimas yra kitoks, negu socialinės teorijos bet kokiose knygos. Kaip praktikas, noriu praktišku, t.y. gerų sprendimų. Labai gerai žinau, kad kiekvienas žmogus nori kiek galima daugiau turėti. Žinau, negalima žmogui piršti, kad jis kitiems dirbtų. Trokštu laimingos visuomenės, kuri sudarytų laimingi žmonės. Mūsųose visuomėse buvo priešingai. Visuomenė turėjo būti laiminga, paskiro žmogaus visiškai nepaisyta. Tai aš noriu pakeisti.

Žurnalistas: dabar Lenkijoje nėra nei laimingų žmonių, nei laimingos visuomenės.

Valensa: mes, lenkai, kartais neturim gerų batų, neturim geros dėšos, tačiau pinigai pas mus ne taip greitai nustoja vertės. Lenkas neliūdė, kad daug praranda, nes neturi daug ko prarasti. Tačiau jis tikrai yra pasirengęs pasiaukoti dėl to, kad vieną kartą jam geriau būtų. Trumpai tariant, jis nori ir reikalauja didesnės gerovės. Kitaip su patogiais ir turtingais Vakarų žmonėmis. Jie bijo, kad iš jų ko nors neatimtų ir geidžia dar daugiau turto. Todėl nesu tikras, kuri visuomenė — mūsų ar mūsų — laimingesnė. Jūs irgi turite rimtų, nors kitokių problemų. Daugelis pas jus praranda gyvenimo džiaugsmą, griebiasi narkotikų, žudosi. Tokių problemų pas mus nėra. Neturime pinigų narkotikams.

Trečdalis lenkų gyvena žemiau minimumo. Jei netrukus bus pakeltos kainos, tada bus du trečdaliai. Tačiau mes vistiek nemirsim badu. Negalėsiu nusipirkti antros batų poros. Su batais, kuriuos dabar nešioju, eisiu į darbą ir į šventovę. Vietoj kilimo bus grynos grindys. Vietoj trijų elektros lemputių degs viena.

Žurnalistas klausė, ar Valensa pritarė, jeigu lenkai įgyvendintų tokią politinę programą: valstiečiai atleidžiami iš prievartinį kolektyvų baudžiavos, darbininkai — nuo vergavimo komunistiniams gamyklų ponams, kurie neišmoka jiems teisingo atlyginimo ir vistiek neužtikrina pelno. Tai reiškia: pagerėjimas bus tik tada, kai bus nuverstas valdanti komunistinė klasė ir sugrąžinti centrinio planavimo sistema.

Valensa: ne, su tokia programa nesutinku. Reikia sukurti sąlygas, kuriomis galvojančys valstiečiai ir galvojančys darbininkai patys tvarkytų savo imones. Pakartojau tai, ką popiežius daug įspūdingiau yra pasakęs: tik prisidedamas prie darbo, darbininkas prisideda ir prie savo gamyklų nuosavybės. Jis turi šį

nuosavybės jausmą turėti. Jis turi visiškai pritari ir gauti jo pelno paskirstymui, ir nuostolių padengimui. Jis turi turėti galimybę siūlyti pakeitimų ar pareikšti kritiką. Ir jei jis teisus, tie pasiūlymai turi būti įgyvendinti. Darbininkas šiandien ne tamsuolis. Todėl teisėtai reikalauja įtakos viešajame gyvenime. Jokia visuomenės santvarka nėra visais požiūriais už visas kitas tobulesnė. Jūsų privataus ūkio ir mūsų kolektyvinio ūkio modeliai turi teigiamų ir neigiamų pusių. Tačiau negalime pamiršti, jog kiekvienas žmogus yra ir nori būti privatus. Ir nereikia privatumo varžyti. Reikia sukurti tokią santvarką, kurioje pavienis žmogus galėtų ir privačiai gerai jaustis. Aišku, negalima įsivaizduoti, kad vienas asmuo privatai sau visą traukinį rezervuotų, kai visi kiti turėtų eiti pėsti.

Žurnalistas: ar yra komunizmas su žmogišku veidu?

Valensa: nepažįstu komunizmo teorijos, tik jo praktiką. Pažiūrėkite, kas iš komunizmo pasidarė. Pažiūrėkite, kaip komunizmo teorija buvo įgyvendinta. Tada jau bus galima pagrįstus priekaištus kelti.

Žurnalistas: ar galite įsivaizduoti padėti, kurioje Nobelio taikos premijos laureatas ragintų mases į smurtą?

Valensa: ne. Galitū šauktit tiktai į argumentų kovą. Esu priešingas fizinei kovai ir smurto sprendimams. Geresni argumentai turi laimėti ir laimės.

Žurnalistas: kiek jūsų draugų suimta?

Valensa: 29 kalėjime čia, Dancige... O visoje Lenkijoje? To nežinojau. Skaičiai kasdien svyruoja, vyksta nauji suėmimai, bet ir paleidimai. Tik po kelių dienų sužinosime, kiek mūsų draugų buvo suimta pažymint gruodžio 16-ją.

Vyriausybė siūlė Valensai prisidėti prie jos steigiamų naujų profesinių sąjungų, kurios pasivadino „Patriotiniu sąjūdžiu už Lenkijos tautinį atsinaujinimą“. Valensa pasiūlymo nepriėmė ir atėityje neketina to sąjūdžio remti.

Paskutinis žurnalisto klausimas Valensai buvo, ko jis laukia iš Vakarų demokratijų ir neutralių valstybių. Ar jos turėtų toliau milijardinėmis paskolomis gelbėti sugedusį Lenkijos režimą, ar tik tada, kai bus paleisti visi politiniai kaliniai? Ar Vakarai už savo pinigus turėtų išreikauti daugiau laisvės lenkų darbininkams, ar sulaukyti pinigų paramą ir taip pagreitinti katastrofą?

Valensa reiškė nuomonę, kad Amerikos paskelbtai suvaržymai savo užduotį atliko, todėl dabar reiktų jų atsisakyti. Kitas klausimas — paskolos ir pinigai. Nėra jokios visuomeninės priežiūros, todėl nežinia, kam tie pinigai panaudojami. Visi Lenkijos bičiuliai turi besąlygiškai reikauti suvaržymų panaikinimo. Tačiau lieka abejonės dėl paskolų.

Ko jums labiausiai reikia: pinigų, maisto, maldų? — klausė žurnalistas.

Valensa: maldos ir Dievo pagalbos. Melskitės už Lenkiją — baigė pasikalbėjimą Nobelio taikos premijos laureatas, lenkų darbininkų laisvųjų profesinių sąjungų sąjūdžio vadovas Lechas Valensa.

Austrų žurnalo „Profil“ korespondentui jis pareiškė lenkų tautos padėką austrų visuomenei už paramą, kuri ir toliau reikalinga. Lmb.

Daugelį išlydėjusi ir pati iškeliavo

A.a. Ona Jonaitienė — uoli ir ištverminga visuomenės veikėja

J. ANDRULIS

1984 m. sausio 28 d. Toronto lietuvių bendruomenė neteko vienos veikliausios savo narių. Ligoninėje, savųjų apsupta, mirė Ona Jonaitienė-Tugaudienė. Velionė ligoninėje sirgo ilgesni laiką, fizinės jėgos pamažu silpo, tačiau visą laiką turėjo šviesų protą, skaitė ir laukė lietuviškų laikraščių beveik iki paskutinės savo gyvenimo dienos. Tai buvo tauri asmenybė, giliai krikščioniškos dvasios, be galo mylėjo Lietuvą, savo tautiečius ir jiems visą gyvenimą dirbo.

Marijampolės dukra

Velionė Ona Pautienūtė-Jonaitienė-Tugaudienė gimė 1900 m. spalio 30 d. Mūrininkų km., Marijampolės aps. Buvo antroji šešių vaikų šeimoje. Tėvai, galvodami apie savo vaikų ateitį ir rūpindamiesi jų išmokslinimu, nutarė parduoti ūkį ir keltis į Marijampolę. Čia O. Pautienūtė lankė mokyklą rusų, lenkų ir lietuvių kalbomis. Čia ją ištiko ir pirmoji didelė šeimos nelaimė — 1917 m. mirė jos tėtė.

Pasibaigus I D. karui, ji persikėlė gyventi į Kauną ir dirbo pašto-telegrafo įstaigoje. Kaune susipažino su karininku Leonu Jonaičiu ir vėliau su juo sukūrė šeimą. Grįžo į Marijampolę, nes vyras buvo keliamas iš Kauno į Marijampolę tarnauti 9-me Lietuvos kariuomenės pulke.

Savo mamos pastūmėta, 1925 m. O. Jonaitienė įstojo į Lietuvą, kur moterų draugiją, su kuria nesiskyrė visą amžių.

Marijampolėje jaunoji Jonaitienė šeima susilaukė savo pirmojo sūnaus Leopoldo, kuris, deja, vos sulaukęs vienerių metų, mirė. Susilaukė antro kūdikio — dukrelės Sigitos. Ši, sulaukusi vos 9-rių mėnesių, neteko savo tėvelio, o jos mamytė — savo vyro. Leonas Jonaitis mirė 1926 m. gruodžio mėn., netikėtai trūkus apendicitui.

Neteko ir antro vyro

Po dvejų metų jaunoji našlė ištekojo už karininko Liudo Tugaudą ir persikėlė gyventi į Vilkaviškį. Velionė, nežinūrint visų nelaimių, neužsidarė savyje, betėjo į visuomenę tarnauti kitiems. Ji įsijungė į šaulių moterų organizaciją, Šv. Vincento Pauliečio draugiją, kuri steigė našlaištynus ir prieglaudą, dirbo karių šeimų moterų organizacijoje, dalyvavo mokyklų tėvų komitetuose. Vėliau gyveno Lazdijuose, Panevėžyje ir Vilniuje.

Atūžė II D. karo audra, o su ja ir šeimos tragedija. Jos antrasis vyras Liudas Tugaudas iš Pabradės poligono buvo išvežtas į Sibirą, ir jis, vėliau pasiekusiomis žiniomis, 1948 m. mirė Norilsko stovykloje.

Hanau stovykloje

Karui baigiantis, atslinkus raudonajai sovietų pabaisai, kaip daugelis kitų, O. Jonaitienė atsidūrė Vokietijoje. Ilgiausiai gyveno Hanau lietuvių stovykloje. Tai buvo viena veikliausių ir žymiausių lietuvių stovyklų Vokietijoje. Stovyklos veikloje gyvai dalyvavo ir velionė. Ypač aktyviai įsijungė į labdarinę veiklą. Ji padėjo Tercijonienėi-Putvytei suorganizuoti lietuvių moterų komitetą, kuris rūpinosi socialine tremtinių globa, nešėiomis moterimis, našlaičiais, seneliais ir kitais. Taip pat suorganizavo rankdarbių kursus, kurie gausiai buvo lankomi.

Kanadoje

Su pirmaisiais pokario ateiviais velionė atsirado Toronte. Kad jos ir dukters pavardės nesiskirtų, ji pasilaikė pirmojo vyro pavardę, ir torontiešiam buvo žinoma kaip Jonaitienė.

Jau 1949 m. prie Šv. Jono Kr. parapijos buvo įsteigtas lietuvių kat. moterų draugijos skyrius. Tuo būdu ši organizacija, kuri plačiai ir sėkmingai veikė Lietuvoje, buvo atgaivinta ir Kanadoje. Minėto skyriaus įsteigime dalyvavo ir velionė. 1950 m. buvo išrinkta skyriaus pirmininke, kuria išbuvo 20 metų. Velionėi lietuvių kat. moterų draugija buvo lyg ta bazė, iš kurios jos veikla sklido ir į visą Toronto visuomenę.

Dirbo ne sau

Vos tik skyriui įsistatė, buvo pirmiausia susirūpinę priešmokyklinio amžiaus vaikų globa. Su parapijos klebono pagalba buvo atkviestos seselės kotrynietės, kurios atidarė vaikų darželį. Vėliau ji perėmė Nek. Pr. Marijos vienuolės. Skyriaus iniciatyva kunigų seminarijos pievoje prie Ontario ežero buvo suruosta pirmoji gegužinė, o taip pat pirma-

A. a. ONA JONAITIENĖ-TUGAUDIENĖ, visuomenės veikėja, mirusi Toronte 1984 m. sausio 28 d.

sis Motinos dienos minėjimas, kuris, sako, sutraukęs per 1000 dalyvių.

Iš protokolų ir spaudos iškarpu matyti, kad minėto skyriaus pirmininke vykdė plačią darbų programą. Kiekvieno mėnesio I-ji sekmadienį visos narės dalyvavo pamaldose, priimdamos Komunią ir po to rengdavo agapes-pusryčius su programa. Dalyvauti buvo kviečiami ir kiti parapijiečiai. Rengė moterų rekolekcijas, Kristaus Karaliaus, Šv. Kazimiero šventes, Motinos dienos minėjimus. Naujų metų suktikimus (pačios ruošė ar padėjo kitiems), „Obelių žiedų“ balius, paskaitas religinėm, kultūrinėm bei profesinėm temom, organizavo suivom, virimo bei rankdarbių kursus, pagalbą spaudai, ypač „Moteriai“ ir „Tėviškos žiburiams“, rėmė ateitininkų moksleivų ir parapijos vaikų stovyklas, ruošė pramogėles, šelpė lietuvių studentus Toronte, puosė šventovę, lankė ligonius ir senelius, siuntė drabužių siuntas į Suvalkų trikampį.

Velionė pati ir su skyriaus narėm talkino lietuvių bendruomenės Toronte apylinkė. Pati aktyviai dalyvavo bendruomenės seimelių posėdžiuose. Ypač jos ir skyriaus narių pagalba reikėjo Šv. Jono Kr. parapijos salėje ruošiamam Vasario 16-sios išvakarėse įvairiem valdžios atstovų priėmimam.

Užuoveja paežeryje

Velionė, sako, mėgusi Baltijos jūrą ir jos pakrantes. Jai toks panašus kampelis buvo Wasagos vasarvietė. Ji ten pasistatė va-

sarnamį ir praleisdavo vasaras. Čia poilsį rasdavo ne tik šeima ir artimieji — jos vasarnamio durys buvo atdaros ir jaunimui.

Velionė nerimo ir atostogų metu. Savo vasarnamyje šaukdavo organizacijos posėdžius, parapijos salėje organizuodavo šeštadieniais renginius-šokius. Rugpjūčio mėn. suvažiuodavo draugijos narės švesti Marijos šventės — Žolinės. Šventė pradedavo pamaldomis koplyčioje ir baigdavosi agape-pusryčiais jos vasarnamio sodelyje. Tokioje šventėse yra dalyvavę ir vysk. V. Brizgys.

Kaip pačios organizacijos narės pastebi, O. Jonaitienė dirbo lietuvių kat. moterų draugijoje su dideliu pasišventimu, padėdama kitų skyriaus narių, siekė užsibrėžtų tikslų ramiai ir su dideliu patvarumu. Todėl buvo daug padaryta socialinėje, kultūrinėje ir parapijinėje veikloje. Organizaciniai ir visuomeniniai rūpesčiai buvo didelė jos gyvenimo dalis. Draugijos centro valdyba už nuopelnus organizacijai pakėlė ją į garbės nares. Skyrius, atsidėkodamas, suruošė plačią mastu jos 70 metų amžiaus sukakties paminėjimą. Narės kiekvienais metais suvažiuodavo į jos vasarnamį pasveikinti ir atšvesti Oninį.

Labdaringa siela

Velionė buvo ramaus būdo, tiesi, maloni, giliai religinga, ypač jautri vargan ar nelaimėn patekusiems. Lietuvoje irgi lankydavo ligonius, nupirkdavo nepasiturintiems vaistų, jų vaikus parsivesdavo namo, aprengdavo, pavalgydindavo. Prie pietų stalo dažnai sėdavo ne tik šeima, bet ir svetimi vaikai.

Labai mylėjo savo šeimą. Dukteriai Sigitai padėjo užauginti bei išauklėti Aldoną ir Bernadetą krikščioniškoje ir lietuviškoje dvasioje. Jos šeimos atžalos taip pat yra visuomenininkės.

Apie save Velionė sakydavo: „Mano gyvenimas nebuvo rožėmis klotas, pergyventa daug ir gilaus skausmo, bet mano gyvenimo kelrodis buvo darbas ir malda, pasitikėjimas Dievu“.

Sausio 30 d. laidotuvių namuose, dalyvaujant daugeliui tautiečių, buvo suruostas atsisveikinimas. Kalbėjo Anapilios sodybos korporacijos pirm. A. Rinkūnas, K.L.K. moterų draugijos centro valdybos pirm. dr. O. Gustaitienė, K.L.K. moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus pirm. G. Trinkienė, Anapilios moterų būrelio pirm. R. Celiejewska, Lietuvos kankinių parapijos tarybos pirm. J. Andrulis. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje su bendru visų linkejimu: „Daug dirbusi ilsėkis ramybėje“.

NORITE APELIUOTI NUOSAVYBĖS ĮKAINOJIMĄ?

Turite dar laiko apeliuoti 1983 metų nuosavybės įkainojimą, jei manote, kad jūsų namai ar verslo nuosavybė buvo netinkamai įvertinti.

Jūsų nuosavybės įkainojimas yra svarbus, nes nuo jo priklauso nuosavybės mokesčių dydis. Jūsų įkainotos nuosavybės vertė yra dauginama iš jūsų savivaldybių ir švietimo mokesčių promilių ir tuo būdu nustatomas jūsų 1984 metų mokesčių dydis.

Nuosavybės įkainojimo pranešimai jau išsiuntinėti tiems savininkams ir nuomininkams, kurių nuosavybės įkainojimas buvo pakeistas praėjusiais metais. Buvo rengiami jūsų rajonuose informaciniai susirinkimai, kuriuose buvo teikiami paaiškinimai ir keliamas klausimas ir, reikalaujant, pakeičiama įkainojimo informacija. Informacinių susirinkimų datos bei vietos buvo praneštos ankstyvesniame skelbime. Nuosavybių įkainojimo sąrašai jau perduoti jūsų savivaldybei apskaičiuoti mokesčių sumai, kurią turėsite mokėti už savo nuosavybę 1984 metais. Informacija apie savo nuosavybės įkainojimą ir įkainojimo sąrašą dabar galite peržiūrėti savo savivaldybės raštinėje reguliariomis darbo valandomis. Jei manote, kad jūsų nuosavybė buvo netiksčiai įkainota ir dar nesate (teikę apeliacijos, tai dar galite padaryti iki kovo 7 dienos asmeniškai arba paštu [įkainojimo peržiūros tarybai (Assessment Review Board). Atsiminkite, net ir tuo atveju, jeigu nesate gavę nuosavybės įkainojimo pranešimo, turite teisę apeliuoti.

Apeliacijos terminas — 1984 m. kovo 7 diena

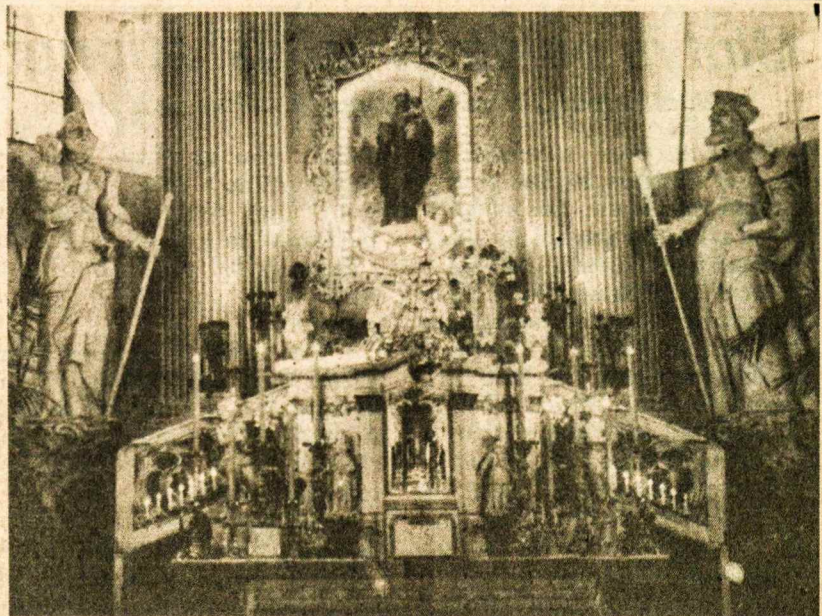
Įkainojimo peržiūros taryba yra bešališka institucija, atsakinga Ontario teisingumo ministerijai, kuri teikia jums dar vieną galimybę peržiūrėti jūsų nuosavybės įkainojimą, jeigu, jūsų nuomone, jis nėra teisingas, palyginus su panašiomis nuosavybėmis jūsų rajone. Peržiūros taryba yra ne tokia formali, kaip reguliarius teismas. Jūs galite pats pateikti savo atvejį, pasamdyti advokatą arba įgalioti savo giminingą ar draugą būti jūsų atstovais.

Palengvinti jūsų apeliacijai yra specialūs blankai (Notice of Appeal forms), gaunami įkainojimo peržiūros taryboje, rajoninėje įkainojimo įstaigoje (Regional Assessment Office) arba savivaldybės raštinėje. Taip pat galite naudoti antrą pusę pranešimo (Notice of Assessment) arba parašyti laišką, nurodantį nuosavybės adresą, jos numerį sąrašė ir apeliacijos motyvus. Apeliacijos turėtų būti siunčiamos įkainojimo peržiūros tarybos rajoniniam registраторiui, kaip nurodyta po šiuo tekstu.

Ministry of Revenue

Regional Registrar
ASSESSMENT REVIEW BOARD
MINISTRY OF THE ATTORNEY GENERAL
Suite 701, 80 Bloor Street W.
Toronto, Ontario M5S 1L9

Šiluvos šventovės altorius, kuriame matyti ir airių katalikų dovana persekiojamiems Lietuvos katalikams — Marijos statula (dešinėje virš tabernakulio)

Lietuvačių vienuolijos įsteigėjo sukaktis

Prieš 100 metų gimė kun. Alfonsas-Marija Urbanavičius — Nukryžiuotojo seserų vienuolijos įsteigėjas

VIRGINIJA

VAITULEVIČIŪTĖ, CJC

Prie lietuviškų vienuolių Amerikoje priklauso taipgi Nukryžiuotojo Jėzaus ir Sopingingosios Motinos seserų vienuolija, įsteigta 1924 m. kunigo Alfonso-Marijos Urbanavičiaus. Šiai vienuolijai 1984 metai yra trijų sukaktių metai: 100 metų nuo vienuolijos įsteigimo gimimo, 60 metų — vienuolijos įsteigimo ir 35 metai — jo mirties.

Pagrindinį dėmesį skiriant savo vienuolijos įsteigėjų sukaktį. Jis gimė 1884 m. Tytuvėnuose ir buvo pakrikštytas Juliaus vardu. Nors gimė ir augo sulenkėjusių bajorų šeimoje, tačiau tapo susipratusių lietuviu. Jausdamas pašaukimą į kunigus, įstojo į tuometinę Petrapilio seminariją. Deja, tėvui mirus, iš jos po vienerių metų studijų turėjo pasitraukti dėl lėšų stokos ir grįžti Lietuvon.

Būdamas Petrapilyje, palaike ryšius su lietuviais, girdejo apie poetą Maironį ir domėjosi lietuviška veikla. Grįžęs Lietuvon, prisidėjo prie knygnešų būrelio, kuris slaptaigabeno draudžiamas lietuviškas knygas iš Vokietijos Lietuvon. Jo darbus, matyt, pastebėjo rusų žandarai. Julius, vengdamas kalėjimo, iškeliavo Amerikon ir apsigyveno pas savo brolių Pensilvanijoje 1902 m.

Pagyvenęs trejetą metų Amerikoje, apsisprendė stoti pasijonistų vienuolijon. Per 10 metų baigė visus kunigui reikalingus mokslus ir buvo įšven-

Kun. ALFONSAS-MARIJA URBANAVIČIUS, pasionistų vienuolijos narys, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolijos įsteigėjas. Siemet suėina 100 metų nuo jo gimimo

tintas kunigu 1915 m. Pradėjo savo darbą kaip misijonierius, lankantis lietuvių parapijas. Netrukus pastebėjo, kad joms reikia pagalbos. Lietuvių angliakasių parapijose buvo nemažai vargstantių tautiečių, reikalingų nuolatinės globos, kurią geriausiai gali teikti moterų vienuolija. Nugąlėjęs įvairias moralines ir materialines kliūtis, kun. A. Urbanavičius gavo Romos patvirtinimą ir įsteigė vienuolyną Pensilvanijos valstijoje Elmhursto vietovėje 1924 m.

Pirmasis jo uždavinys buvo — našlaičių ir senelių globa. Vėliau lietuvių parapijų klebonai ėmė prašyti pagalbos mokykloms. Ir taip to pirmojo vienuolyno seserys pradėjo dirbti ir mokyklose.

Šešetą metų kun. A. Urbanavičius pats vadovavo vienuolynui ir tik 1930 m. grįžo į savo mėgstamą misijinį darbą. Įsteigtoji vienuolija, nugąlėjusi pradinę kūrimosi klūtis, augo. Po II D. karo, 1945 m., buvo įsteigta antras vienuolynas Brocktone, Bostono arkivyskupui kardinolui Cushingui prašant. Šio vienuolyno seselės, kaip mokytojos, daug padėjo naujųjų pabėgėlių vaikams.

Kun. A. Urbanavičius, atlikęs didžios reikšmės darbus, mirė 1949 m., sulaukęs 65 m. amžiaus. Jo įsteigtoji vienuolija, tarnavusi savo tautiečiams, tebegyvuoja ir dabar, tęsdama įsteigėjo skirtą misiją. Bet ar ji išliks lietuviška, keičiantis gyvenimo sąlygoms, priklausys nuo to, ar atsisiras pakankamai lietuvių, norinčių įsijungti į šią vienuoliją. Mes jų laukiame.

Kun. A. Urbanavičiaus gyvenimas ir Lietuvos istorija yra plačiai aprašyta knygoje „Praise the Lord, All You Nations“. Ji gaunama šiuo adresu: Sister Virginia Marie Vytell, CJC, St. Mary's Villa Convent, Elmhurst, PA 18416, USA.

Nukryžiuotojo seserų vienuolija savo įsteigėjo sukaktį mini nuo 8. m. sausio 15 iki spalio 18 d. (jo mirties metinių). Centrinis vienuolijos namas yra Brocktone. Jo adresas: Our Lady of Sorrows Convent, 261 Thatcher St., Brockton, MA 02402, USA.

Mintys politinei veiklai stiprinti

Politinių studijų savaitgalis ir pagrindinės jų išvados

Šešioliktosios metinės politinės studijos, įvykusios 1984 sausio 28-29 d.d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje svarstė ir diskutavo šias temas: "OSI ir KGB sandėris — tiesai įieškoti ar Maskvai pasitarnauti?" (Daiva Kezienė iš Niujorko, "Americans for Due Process" narė), "Rezistencinis palikimas" (dr. Kazys Ambrozaitis iš Čikagos, JAV LB tarybos prez. pirm.), "Istorijos ratas sukasi" (Linas Kojelis, iš Vašingtono, Baltųjų rūmų štabo narys); simpoziumai — "Jaunimo politinės veiklos sritys" (studentai — Algis Avižienis, Rita Bureikaitė, Milda Palubinskaitė, Gintaras Prišmantas), "Lietuvių bendruomenės veikla išeivijoje" (JAV LB X-sios tarybos nariai — Vytautas Černius, Rimtautas Dabšys ir Juozas Kojelis); anglų kalba sesija svarstė išplėstą temą "Reagano užsienio politika ir Baltijos valstybių problema" (Alex Alexiev, dr. Ansis Blakis, Dave Balsiger, Aino Lauri, Linas Kojelis, Art Wilkens ir dr. Jack Wheeler; jų tarpe — knygų ir studijų autoriai, Sovietų Sąjungos ir Baltijos valstybių problemų specialistai).

Abi dienas dalyvavo gausi auditorija, visi turėjo teisę dalyvauti diskusijose. Paskaitoms ir svarstyboms pirmininkavo Vytautas Vidugiris, Gintaras Grušas, Mykolas Naujokaitis ir Leonardas Valiukas. Studijų programą pradėjo Rimtautas Dabšys, periodinių studijų reikšmę ir prasmę aptarė dr. Zigmas Brinkis, užsklando žodį tarė P. Algis Raulinaitis. Studijų programą paruošė JAV LB Vakarų apygardos, LJS L.A. sk. ir LFB L.A. sambūrio valdybos ir Baltiečių laisvės lygos lietuvių sk. Paruošiamiesiems programoms darbams vadovavo Edmundas Arbas, LFB L.A. sambūrio pirmininkas.

Iš paskaitose, svarstybose ir diskusijose pareikštų minčių galima formuluoti tokias išvadas:

1. Minėdami rezistentus ir kovotojus dėl Lietuvos laisvės, semiamės patys sau jėgų. Tai ne ašaros prie kapo, bet tautinis pabudimas ir rezistencinis pasiryžimas.

2. Stebėdami pavergtos Lietuvos gyvenimą, aiškiai matome, kad religijos teisių gynimas yra kartu ir tautos teisių gynimas. Lietuvoje pastebimas ryškus religinis renesansas. Išeivija turi surasti kelių jį skatinti. Rezistencijai Lietuvoje išeivija iki šiol nerodė pakankamo dėmesio.

Lietuvos ateistai tautinėje rezistencijoje nedalyvauja.

3. Atsiliepiant į Sibiro kankinio jaunuolio Juliaus Sasnauskio žodžius, kad dvasinis Lietuvos didingumas pasireiškia "ne vien savo amžių palikimu; mūsų epocha nemažiau didinga ir herojiška už praėjusias", 1984-sius metus reiktų skelbti Šv. Kazimiero ir Nijolės Sadūnaitės metais. Tai būtų "amžių palikimo" ir "mūsų epochos heroizmo" prasminga simbiozė.

4. JAV-se ir Europoje kuriasi palankios nuotaikos Baltijos valstybių bylai kelti tarptautiniuose forumuose. PLB ir VLIKui reiktų susitarti, kaip savo tarpe susitarti, bet svarstyti, kaip tas palankias nuotakas išnaudoti Lietuvos laisvės labui. Jaunesniuose partnerių PLB ir VLIKo pasitarimuose turėtų dalyvauti PLJS.

Pasaulio lietuvių jaunimas, paveiktas įvykių Lietuvoje, rodo didelį susirūpinimą lietuvių tautos likimu.

5. Globaliniu mastu veikiančių organizacijų centrui neturėtų savo vardą vykdyti veiklos atskiruose kraštuose, kur jau veikia organizuotos lietuvių bendruomenės. Tai išsukia nesusipratimus ir nesantaiką. Centrinės organizacijos turėtų būti idėjų pasiūlytojos, projektų kūrėjos, veiklos skatintojos ir koordinatūros. Tiesiogiai atskiruose kraštuose jos veikia tik ten, kur stipriau organizuoto lietuviško gyvenimo nėra arba kur bendruomenės taip silpnos, kad pačios vienos jaučiasi bejėgės.

6. Europa yra militariškai ir moraliai sustiprėjusi ir pasi-

ryžusi pasipriešinti sovietų hegemonijai. Lietuva yra Europoje, tad didelę laisvinimo pastangų dalį reiktų nukreipti į Europą. Tai turėtų būti VLIKo ir PLB sutartinės veiklos projektas.

7. Kai kurios centrinės organizacijos yra paskelbusios konkrečius laisvinimo srityje planus 1984-ms metams. Svarbiausi, galį turėti istorinės reikšmės planai, yra šie:

a. Stengtis diplomatinei Lietuvos tarnybai Didžiojoje Britanijoje ir Kanadoje išgauti teisę personalą papildyti diplomatinėje tarnyboje nedirbusiais žmonėmis, kad būtų užtikrintas tų postų tęstinumas (PLB projektas).

b. Organizuoti visų LB kraštų santalką, kad Europos parlamento rezoliucijai Baltijos valstybių klausimą kelti Jungtinėse Tautose būtų duota eiga (PLB).

c. Rūpintis, kad JAV-bių vyriausybė Baltijos valstybių bylą pateiktų ir gintų Jungtinėse Tautose (JAV LB).

d. Baltijos valstybėms Jungtinėse Tautose išrūpinti oficialų stebėtojo statusą (Baltiečių laisvės lygos proj.).

e. Rūpintis, kad Australijoje būtų paskirtas Lietuvos garbės konsulas (PLB).

8. Pasaulio lietuvių visuomenės tautinė-patriotinė pareiga — sudaryti finansinį užnugarį toms organizacijoms, kurios konkrečius laisvinimo veiklos projektus turi, juos viešai skelbia, vykdo ir apie sėkmes ir nesėkmes informuoja visuomenę.

9. Ne tik į Lietuvių Bendruomenės, bet ir kitų bendrinių lietuvių organizacijų raktines pozicijas turėtų būti įtraukti vidurinės ir jaunesnės kartos žmonės, kurie be didesnio skausmo išlygintų tarporganizacinius nesusipratimus ir vykdytų lietuviškų jėgų konsolidaciją.

10. Politiniams tikslams siekti išeivija turi dirbti su mums palankia krašto administracija, kad Baltijos valstybių bylai taip pat palankiai nuteiktų spaudą, viešąją opinią ir biurokratiją. Tuo tikslu Vašingtone ir Niujorke yra reikalingi apmokami tarnautojai. Geravalis idealizmas, nelydimas sugebėjimo dirbti, teigiama rezultatų neatneša.

11. OSI, bendradarbiaudama su KGB vadinamose karo nusi-kaltelių bylose, pažeidžia JAV-bių teises ir konstitucijos normas, netiesiogiai talkina KGB žmogaus teisių pažeidime tiems, kuriems pasisekė iš tiesioginės sovietų kontrolės ištrūkti. "Americans for Due Process" darbuotojoms — Rasai Razgaitienei ir Daivai Kezieniei priklauso ypatinga padėka už jų pasišventusį darbą, o VLIKo, LB-nės ir ALTos jungtinis komitetas, kuris organizuoja finansinį gynybos užnugarį, turėtų būti visų lietuvių remiamas.

12. Visos organizacijos bendru sutarimu turėtų paremti Baltiečių laisvės lygos idėją pagaminti anglų kalba "Baltic Holocaust" filmą, kuris istoriškai teisingai pavaizduotų bolševikų ir nacių okupuotoje Lietuvoje įvykius nuo 1940 m. iki dabar. Filmo pagaminimas kainuotų iki 100,000 dolerių.

13. Amerikiečių organizacija "Ban the Soviet Coalition" siekia išjungti sovietus dėl jų tarptautinių nusikaltimų iš olimpinį žaidynių. Toje koalicijoje jau dalyvauja 150 organizacijų, jų tarpe Amerikos Lietuvių Taryba, PLJS, Baltiečių laisvės lyga ir kt. Visuomenė turėtų BAN akciją paremti.

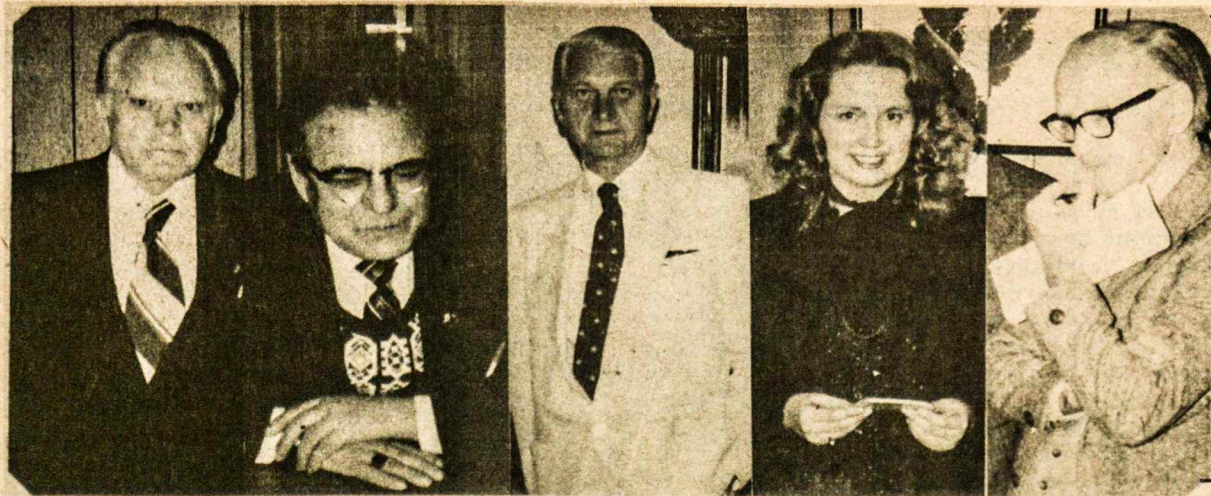
14. Į lituanistinių mokyklų programas nedelsiant įvesti stiprų visuomeninių mokslų kursą, kur jaunimas būtų ruošiamas praktiškai vykdyti su Lietuvos laisvinimu susijusius darbus. Visuomeninių mokslų pamokose vartojamos lietuvių ir gyvenamojo krašto kalbos. J. KJ.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška (ir) knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412

P.O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Naujoji Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba. Iš kairės: vicepirm. Leonas Girinis-Norvaisa, izd. Stasys Prakas, sekr. Steponas Varanka, narė jaunimo reikalams Rita Rudaitytė, pirmininkas Antanas Gurevičius

Kanados lietuvių spaudos darbuotojai

Naujoji Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba, susirinkusi pirmam savo posėdžiui š. m. sausio 3 d. Toronto Lietuvių namuose, aptarė pirmininko Antano Gurevičiaus pasiūlytas veiklos gaires.

Naują valdybą sudaro 8 asmenys — 5 pagrindiniai ir 3 išrinkti specialieji reikalams. Antanas Gurevičius — pirmininkas, Leonas Girinis-Norvaisa — vicepirm., Steponas Varanka — sekretorius, Stasys Prakas — izdininkas, Rita Rudaitytė — ryšiams su valdžios įstaigomis ir angliška spauda, Kazys Mileris — ryšiams su apylinkėmis, Giliaras Urbonas ir Kęstutis Raudys — ryšiams su etnine spauda.

Numatyta veiklos programa: sekti lietuvių kultūrinės ir visuomeninės veiklos įvykius, juos aprašyti ir įvertinti; sekti lietuvių ir kitataučių spaudą; rinkti archyvinę mediją — knygas, žurnalus, straipsnius, meno kūrinius ir kitus tautinius dalykus; susirūpinti įkalbėjimu į garsines juosteles mūsų kultūrinės, visuomeninės ir politinės veiklos žymūnų; rengti dailininkų, liaudies meno darbų parodas, knygų suitikimus, simpoziumus ir paskaitas; paruošti bent tris kursus žurnalistų klausimais; paruošti platesnio masto informacinį pranešimą lietuvių-žydų klausimu; reaguoti į klaidingas anglų spaudos informacijas, liečiančias lietuvių; įsteigti būrelį Vasario 16 gimnazijai remti; nagrinėti lietuvių vienybės ir lietuvių išlaikymo problemas; pasirūpinti straipsniais anglų spaudoje Vasario 16 proga; palaikyti glaudesnę ryšį su "Speak-Up"; telkti jaunimą ir viduriniąją kartą į spaudos darbuotojų sąjungą; aktyviau dalyvauti kultūriniame ir visuomeniniame Kanados gyvenime; teikti lietuviškai rašančiam jaunimui kalbinę pagalbą; pasirūpinti paruošimu suglaustų leidinių apie Lietuvą anglų kalba; susipažinti su knygų vertinimo bei recenzavimo pagrindais.

Kazimierinė sukaktis Lietuvoje

Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktis minėti veikianti komisija Vilniuje, gautomis iš Lietuvos žiniomis, buvo susirinkusi posėdžio 1983 m. gruodžio 6 d.

Lietuvoje sukakties minėjimą pradės 1984 kovo 4 d. visoje šventovėse, o užbaigs rugpjūčio 26 d. Vilniuje prie šv. Kazimiero karsto šv. Petro ir Povilo šventovėje Antakalnyje. Be to, nuo kovo 4 iki rugpjūčio 26 d. kiekviena parapija raginama šventąjį globėją iškilmingai paminėti, jei kurioje šventovėje tame laikotarpyje pasitaikytų parapijos atlydai.

Komisija peržiūrėjo šv. Kazimiero atminimui paruoštą medalo projektą, jį priėmė ir tikisi po poros mėnesių turėti nukaldintą. Taip pat ruošama šv. Kazimiero knygelė su paveikslėliu ir maldomis. Neuzilgo turėtų atspausinti ir 1984 m. kunigų kalendorių žinyną. Atskiram šv. Kazimiero paveikslėliui su maldele bus panaudotas Varnių šventovėje esąs šv. Kazimiero paveikslas — kryžius ir lėlija prieš aistrų demoną ar Amūrą.

Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų sudaryta liturginė komisija yra paruošusi antrašą liturginio maldyno laidą. Knyga yra spausdinama, tikimasi gauti šv. Kazimiero iškilnėms ar dar prieš Vėlykas. Šv.K.S.K.

Čia tik dalis numatytos veiklos. Kaip ją seksis įgyvendinti, sunku pasakyti. Valdyba viena bus nepajėgi pateikti sumanymų įgyvendinti. Reikalinga visų tautiečių talka, kad lietuviškoji spauda nebūtų nuobodi ir "skysta". Prie spaudos įvairumo gali prisidėti kiekvienas tautietis savo praėjusiais atsiminimais, retom nuotraukom, kurių tikriausiai vienas kitas turi. Yra tautiečių, kurie iš savo senelių girdėjo įvairių senoviškų pasakojimų, legendų, priežodžių, dainų ir palyginimų, kurie spaudai visada yra pageidaujami. Jeigu tautietis pats nediršta parašyti, tegul paprašo

kitą arba spaudos darbuotoją, kuris mielai tai padarys. Daug įdomių dalykų ir įvykių dingsta su žmogaus iškeliavimu į anapus.

Yra psiūlyta žurnalistų sąjungai rūpintis, kad paštas pagerintų, pagreitintų laikraščių pristatymą prenumeratoriams. Iki šiol paštas tą reikalą ignoruoja.

Sąjungos valdyba turėtų rašyti skundus ar net peticijas su tautiečių parašais ir pasiųsti pašto tvarkytojui, pašto tarnautojų unijos vadui ir daugiakultūrių reikalų ministeriui David M. Collette.

Stepas Varanka

Naujosios Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos valdybos nariai. Iš kairės: Kęstutis Raudys, Kazys Mileris, Giliaras Urbonas Ntr. S. Varankos

Kam badą girti, jei tėvas badu mirė

Geriau būtų, jeigu pavergtą Lietuvą lankantys neprisidengtų tikrovę matyti

K. RADVILA

Kartais žmonių nuomonės be jokio reikalo tokios skirtingos, jog kartais sunku susigaudyti ar jie apie tą patį dalyką šneka. Štai, kad ir tokie kone kiekvieną dieną girdimi pavyzdžiai: iš okupuotos Lietuvos grįžę lankytojai pasakoja savo išpūdžius apie ten esamą padėtį bei žmonių būitį taip skirtingai, kad kartais atrodo, jog jie ne apie tą pačią šalį kalba. Vieni ten realybę matė, kokia iš tikrųjų yra, o kiti — okupanto apvilktame ir rodome apdare. Mažesni pasakojimų skirtumai jaučiami iš Lietuvos atvykstančių, kurie čia lankosi ne kaip oficialūs "valdžios" pareigūnai, bet giminių iškviesti.

Neišinant "lankas" ir neminant nei vardų, nei pavardžių, kad kartais visagaliniams kagebistams neužteigtų noras ten esančius gimines "paglamonėti", iliustracijai paminėsiu kai kurių keliautojų pasisakymus apie tą patį dalyką.

Vienas turistai, grįžęs iš viešnagės Lietuvoje, palygino "laisvės" skirtumą tarp Maskvos ir Lietuvos. Esą tik išlipęs iš lėktuvo Maskvoje ir vaikščiodamas jos gatvėse, pasijunti tartum į koncentracijos lagerį patekęs. Paviešėjęs Lietuvoje ir sugrįžęs į tą pačią Maskvą, pasijunti tartum jau laisvės krašte. Reiškia, Lietuvoje raudonų imperialistų lietuviams uždėti pančiai daug sunkesni negu rusams Rusijoje.

Kiti ten viešėjusieji tik puikų maistą visur kimšo ir dolerinėse krautuvėse didelį pasirinkimą prekių matė. Vieni sako, kad vos priėjęs prie garsojo Vilniaus viešbučio durų pajunti savotišką rusiško stiliaus šaltą ir grubų sargų elgesį: "Prrraššau parrodyti leidimą" ir t.t. Kitiems tie patys sargai ir kiti pareigūnai, su kuriais tekę reikalų turėti, visi buvę mandagūs ir švelnūs. At-

rodė, jie kaip savo akį visus saugo, kad kas nors svečiams

Kalbant apie viešbutį, kurį statė 17 metų, vieniems jis atrodo nemokėsiškai užbaigtas, kalėjimu dvelkiantis pastatas, o kitiems — tartum sapne matyta porceliano pilaite.

Vienas pasakojo, jeigu iš vietinių kas nors nori iš Amerikos atvykusį svečių viešbutyje aplankyti, privalo užpildyti rusų kalba specialią anketą, ir tik tada jam leidžiama į svečio kambarį užteiti. Pasakotojas papabrėžė, jog tose anketose pilna inkriminuojančių klausimų, todėl žmonės vengia jas pildyti, ir iš jo grupės tik vieno giminitis anketą užpildęs. Kitos grupės dalyvis sakė, jog kone visos jo grupės artimieji viešbutyje apsisotijo ir visą laiką ten su svečiais buvo.

Vieni pasakojo, kad Kaune dar ir dabar visai netoli miesto centro esamuose rajonuose, dvi-tros šeimos naudoja vieną laukę stovinėja išviete. Kiti sako, Kaunas taip sumoderintas, jog kai kuriais atvejais kone pralenkią vakarietiškus miestus. Vienas keliautojas parodė poros namų nuotraukas, kur viso namo užimančios "buto" plotas toks "erdvus", kad jame stovinti vienintelė lova užima daugiau kaip pusę viso "buto" ploto.

Pasiklausius tokių vieni kitiems prieštaraujančių pasakojimų, nežinia, kurių teigimams tikėti. Nesunkiai galima suvokti, kurių pasakojimai okupantui geriau patinka. Atrodo, kad ir čia, pasak liaudies posakių, vieniems patinka dukra, kitiems motina. O kuriem viskas klestėte klesti, galima priminti kitą liaudies posakį: "Kam badą girti, jeigu tėvas nuo bado mirė".

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Nuo 1971 metų daugiakultūriškumas daro pažangą dideliais žingsniais

KLAUSKITE EDĮ TOUSSAINTĄ.

Edžio Toussainto šokių grupė gastroliavo visoje Kanadoje ir buvo sutikta entuziastingais plojimais.

Ir kas tame žygyje nuostabaus?

Eddy Toussaint, minėto sambūrio direktorius, yra uolus narys vienos tautinės grupės, kuri aktyviai prisideda prie kultūrinio Kanados augimo.

Daugiau informacijų teiraukitės artimiausioje valstybės sekretoriato įstaigoje arba rašykite:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Daugiakultūriškumas...
tai tikrovė!

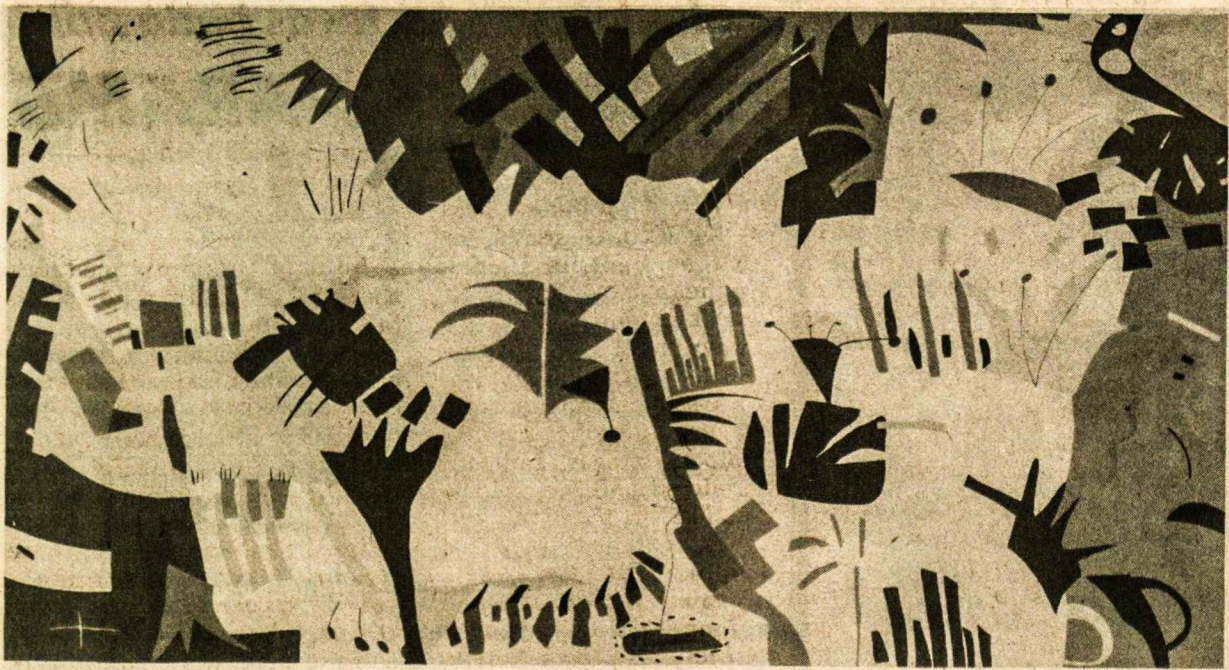
This ad has been translated by "Tėviškes žiburiai"

Multiculturalism
Canada
Hon. David M. Collette
Minister of State

Multiculturalisme
Canada
Hon. David M. Collette
Ministre d'Etat

Canada

Dail. MARIJOS STRASEVIČIŪTĖS paveikslas, kurio tema — „Burokų karalius“. Jos darbų paroda įvyks Toronto „Jarman“ galerijoje š. m. kovo 3 dieną. Galerijai vadovauja ir parodas rengia Ilona Stanaitytė

Vienuolija Didžiojoje Lietuvos kunigaikštystėje

Kunigo dr. Viktoro Gidžiūno knyga apie pranciškonus-bernardinus Lietuvoje XV-XVI šimtmeityje

PAULIUS RABIKAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

c. Lietuviai skotistai

1605 m. Vilniuje buvo atidaryta pačių bernardinų seminarija, kurioje du lektoriai skaitė teologijos paskaitas. Nėra žinių, kiek laiko ten tęsėsi mokslas, kokių dalykų buvo mokoma. Aišku, joje buvo vadovaujamas scholastiniu metodu, aiškinamos ordino magistru, ypač šventojo Bonaventūros ir Jono Duns Skoto, mokslinės koncepcijos.

Autorius šioje vietoje pateikia žinių apie kelis žinomus, iš Lietuvos kilusius skotistus, apie kuriuos kiek anksčiau jis paskelbė išsamią studiją „Skotizmas ir skotistai Lietuvoje“ („Aidai“, 1966 m., psl. 75-83). Tai Andrius Rochmanas (gal geriau rašyti Rachmanas, kaip pažymėta vienoje, Vilniuje 1594 m. išleistoje knygutėje, kurioje tarp kitų išspausdinta ir jo, akademijos studento, užuojauta mirusiam jaunuoju A. Kaunackiui; be to, jis čia vadinamas 'Nesvisiensis', kai V. Gidžiūnas nurodo jį gimęs Mogiliove), Vilniuje studijavęs, bet vėliau dirbęs Krokuvos universitete; Kristupas Scipio-Campo, kilęs iš Lietuvos bajorų, taip pat mokėjęs Vilniaus akademijoje, po to gilinęs studijas Romoje ir Ispanijos Salamankoje bei Alkaloje, vėliau buvęs Lenkijos-Lietuvos bernardinų provincijolu, prapletęs Lietuvoje vienuolynų tinklą, įsteigęs Kretingos, Tytuvėnų ir Telšių konventus; Andrius Gronskis, taip pat išėjęs Vilniaus akademijoje studijas ir išspausdinęs disertaciją iš filosofijos, vėliau buvęs Vilniaus bernardinų seminarijos lektoriumi, Kauno konvente gvardijonu ir Vilniuje pamokslininku (psl. 60, išn. 112: įsivėlė datose korektūros klaidos; turi būti 1597 metai).

Skaitantiems gali keistai atrodyti lietuvių pavardė 'Scipio-Campo'. Bet iš tikrųjų tokia pavardė sutinkama Lietuvoje net XVIII a. Vienas 'Scipio del Campo', Juozas, buvo DLK dvaro maršalka, kitas, Jonas, — Lydos seniūno ir vėliau Smolensko kaštelionu. Tarp Vilniaus akademijos studentų 1594-95 m. sutinkamas čia minimas Kristupas 'Campo'. Taigi nėra ko abejoti dėl šios iškilaus ir įtakingo bernardino lietuviškos kilmės ir jo veiklos Lietuvai, nors, kiek žinoma, jis nepaliko jokių parašytų teologinių veikalų.

2. Bernardinų veikla

Dvigubai ilgesnė yra antroji studijos dalis, kurioje aprašoma bernardinų veikla Lietuvoje. Pas mus jie pradėjo kurtis, kai buvo praėję 80 ir daugiau metų nuo krikščionybės įvedimo. Krašte vis dar truko kunigų, sugebančių sėkmingai angažuoti pastoracijoje. Bernardiniai tuojau stojo į darbą. Jie čia kurdami „atsiuntė pačius pavyzdgingiausius, mokyčiausius, buvusius jau provincijalais ar gvardijonais, garsius pamokslininkus ir uolius nuodėmklausius, kurie jau savo pavyzdžiu ir uolumu į bažnyčias patraukė žmones“ (psl. 65).

Tai skaitant, norisi klausti: kodėl bernardinų veikla, praėjus 100 metų, nepaliko gilesnių pėdsakų Lietuvos krikščionijai? Jau dažnai kartota, kad 1569 m. atvykę į Lietuvą

a. Kliūtys ir nesėkmės

Autorius, tiesa, nenuti, kad ir bernardinai neišvengė XVI a. dvasinės krizės. Jų išsilavinimas žymiai sumenkėjo, labai sumažėjo vienuolių skaičius. Steigiant savą Lietuvos provinciją 1530 m. buvę apie 80 ar 90 kunigų ir brolių, o po 40 metų, kai 1573 m. Tarnovo kapitule nuspręsta Lietuvos bernardinus vėl įjungti į Lenkijos provinciją, buvo belikę vos 9 vienuoliai.

Galima nujaušti, kad jų apaštalavimo būdas — eiti tiesiogiai pas žmones veikė daugiau individus ir atskiras grupes, plačiai nesiklisdamas. Pvz. nežinoma, kad bernardinai būtų turėję didesnės įtakos į XVI a. ponų tarybą ar į Vilniaus bei Žemaičių vyskupus, išskyrus laikinuosius atskirus atvejus, kai įtakingi didikai Gos-tautai jiems parodė ypatingą palankumą ir globą. Neturėjo jie nė mokyklų, skirtų ne saviesiems vienuoliams, per kurias būtų galėję aukliėti bent kaikiuriuos būsimuosius Lietuvos viešojo gyvenimo vadovus. Prisidėjo karai, gaisrai, maras, kurie irgi kenkė, kartais itin pragaištingai, normaliam vienuolynų vystymuisi, net pačiai jų egzistencijai.

Vienu dalyku tačiau gali autorius vertai didžiulius: XVI amžiuje, protestantizmo bangai užplūdus mūsų kraštą, „Lietuvos bernardinai garbin-gai atsilaukė prieš protestantizmo antplūdį, nes nė vieno savo vienuolyno neprarado ir nė vienas bernardinai, kiek žinome, protestantu netapo“ (psl. 132).

To negalima būtų pasakyti apie pranciškonus konventualus, kurių net pats provincijolas (Lietuvos konventualai tuomet priklausė jų Lenkijos provincijai) Pranciškus Lis-maninas pasekė Liuteriui, ir iš jų išėjo žinomas lietuvis Stanislovas Rapolionis.

b. Bernardinų veiklos pėdsakai

Tačiau kai kurių pėdsakų yra likę ir iš ano meto bernardinų veiklos. Paprotys rengti Kalėdose prakartėlę, dažnai mąstyti Kristaus kančią, šventovės vaizduoti ir maldingai eiti Kryžiaus kelią, vadinamasis stacijas, mene vaizduoti Kristų Rūpintojėlį, — visa tai galima suvesti į šv. Pranciškaus dvasinį atsikreipimą į Kristaus žmogystę, per kurią žmonės tapo su Jėzumi broliais, ir į pranciškonų (bernardinų ir konventualų) Lietuvoje skleistą tos dvasios šviesą. Taip pat švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo šventės įvedimas, šventųjų Marijos titulai pavadinimas, Porciunkulės atlaidai rodo šios vienuolijos įtaką.

Pranciškonai pirmiau už kitus, kalbėdami Angelo pasveikinimą, kitaip sakant, maldą „Sveika Marija“, pridėdavo ir jos antrąją dalį „Šventoji Marija...“ (visoje Bažnyčioje antroji šios maldos dalis įsigalėjo tikrai nuo XVI a. antrosios pusės).

„Viešpaties Angelas“ malda, triskart per dieną skambant

varpams, per juos atėjo į Lietuvą. Šv. Jonas iš Kapistrano platino Septynių Marijos džiaugsmų Rožinį, kuris Lietuva pasiekė per bernardinus. Lietuvoje paplitusių Nekalčiausio Marijos Prasidėjimo valandų, žmonių dažnai vadinamų „gadzinomis“, autorius yra Bernardinas de Bustin (miręs 1573 m.). Jis pats buvo bernardinai, ir per bernardinus tos valandos sklido Lietuvoje.

c. Marijos „karunka“

Taip pat ir iki mūsų dienų išlikusi populiari Marijos „karunka“ — giesmė „Kas nor Pannai Marijai tarnaut“, esanti sukurta lenko bernardino, palaimintojo Ladislavo iš Giel-novo (mirė 1505 m.). Bernardinai, be abejonės, ją platino Lietuvoje ir gal jie patys ją išvertė į lietuvių kalbą.

Prie to, kas apie tai sakoma šioje studijoje, galima pridurti, kad šios „karunkos“ lietuviškas vertimas buvo išleistas daug anksčiau negu V. Gidžiūno, remiantis J. Vaišnora, minime „Balsas širdies“ giesmyne (1726 m.). „Karunka“ randame jau Slavočinskio giesmyne, ir čia jos kalba daug grynėsnė. Štai dvi pirmosios eilutės Slovočinskio giesmyne: „Kas szwenciasey Pannay tarnauti / Gieydy, ir ios malone del sawes gauti“; tos pačios eilutės „Balse širdies“: „Kas nor Pannay Maryey služiti / Ir jos asabliwu milansniku buti“.

Idomu, kad pats giesmės tekstas bando nurodyti jos kilmę. Slavočinskio giesmyne skaitome: „O Malda karunkos dažnay garbintu. / Kuri Panna Tarnuy sawamuy / Apreyskie giriose giwenančiamuy...“ Ir kiek toliau: „Tay isgirdes szwents Bernardinas / Layminas garbes tos Pannos amžinas / Anos wayzdp wayksznie-nea / Karunka szkaliniu budamas kalbeia“. Išeitų, kad tai „karunka“ žinojęs jau šv. Bernardinas (miręs 1444 m., kai pal. Ladislavas dar nebuvo gimęs). Gal pal. Ladislavas ją tikrai išvertė iš italų ar lotynų kalbos?

Šv. Onos brolija

Savaime aišku, šioje studijoje yra žinių apie anų laikų tretininkus Lietuvoje ir iš jų išsirutuliojusį Nekalto Prasidėjimo seserų bernardinų vienuolyną Vilniuje, prie kurio vėliau buvo pastatyta šv. Mykolo šventovė, taip pat — apie 1500 m. Vilniuje įsteigtą ir 1580 m. atgaivintą šv. Onos broliją.

Gal autorius nepakankamai išryškina, kad raštas, kuriuo nuncijus patvirtino šią broliją, buvo skirtas pirmiausia Varšuvoje veikiančiai šv. Onos brolijai, kuri netrukus buvo pakelta į arkibroliją. Vilniškė šv. Onos brolija buvo įsijungusi į tą arkibroliją ir laikėsi jos statuto.

Pradiniame po jos atgaivinimo Vilniuje laikotarpyje į ją įsirašė, tarp kitų, Žemaičių vyskupas Merkelis Giedraitis; Vilniaus vyskupas, vėliau kardinalas Jurgis Radvila, jos brolis Mikalojus Kristupas Radvilas Našlaitėlis, Lietuvos kancleris Leonas Sapiega, daug kitų įžymių vyrų ir moterų.

(Bus daugiau)

“Aro” daina gimė Lietuvoje

Nutylimas jos žodžių autorius ir melodijos pradininkas

VIKTORAS ŠIMAITIS

Dalyvaudamas „Aro“ choro penkmečio koncerte Toronte, džiaugiausi, gėrėjausi ir stebėjausi choro pasiektais laimėjimais. Pilnai sutinku su „Tėviškės žiburius“ recenzavusio V.D. teigimu: „Aro“ choras yra jau subrendęs vienet; kuris sugeba spalvingai išreikšti dainuojamos poezijos žodžius“.

Deja, teko apgailestauti, kad tų poezijos žodžių autoriai niekur nebuvo paminėti: nei programoje, nei pranešimuose. O tai yra būtina! Juk nėra dainos be žodžių. Pavergtos Lietuvos plokštelėse aiškiai paminima: atlikėjas, kompozitorius, žodžių autorius, net vertėjas. Išeivijoje žodžių autoriai retai kur paminimi, nors jų teisės net įstatymu apsaugotos. Todėl būtų gera, kad „Aro“ choras parodytų pavyzdį ir ateityje pagerbtų ne vien muzikus, bet ir lyrikuos.

Dabar kiek paaiškinimų dėl pačios „Aro“ dainos. Kaip jau anksčiau buvo spaudoje pranešta, tai dainai yra panaudoti mano žodžiai. Tik posmai sukeisti, žodžiai sumaišyti. Nors choro vadovybė buvo prisiūstas originalus tekstas, tebenaudojamas senasis.

Be to, „Aro“ dainos melodija yra ne J. Gorino, bet prelato Petro Butkaus. Tai jis savo laiške man taip patvirtino: „Tos dainos melodiją aš sukūriau Telšių kunigų seminarijoje 1937 ar 1938 m., radęs Tavo žodžius 'Ateityje'. Be abejo, tuojau pagavo V. Gorinas, nes mes kartu dainuodavom. Dabar melodija kiek pakeista, bet gal tai padarė V. Gorinas, ar harmonizuotojas Alf. Gečas. Sidney, Australijoje, gali visi patvirtinti, kad jau nuo 1950 m. dainuoju Tavo žodžiais ir neįskraipytais. Labai norėčiau, kad savo ir mano vardu parašytum spaudoje, nes tuo pačiu ir pats esi užgaunamas, kaip autorius“.

Žinoma, „Aro“ chorą to negalėjo žinoti, bet dabar tebūna žinoma ir chorui, ir visuomenei. Ir tie mano žodžiai tebūna priimti kaip prašymas ir pagėidavimas.

Čia pateikiau eilėraščių, iš kurių matyti, kaip išaugo dabartinė daina „Aras“.

VIKTORAS ŠIMAITIS

Tėviškės pasiilgimas

Kalnai ten dainavo,
Upeliai klejėjo
Kur aš mažutėlis lakščiau.
Pušėles, kaip rūtos,
Lingavo nuo vėjo
Ir kilo aukščiau, vis aukščiau ...

Oi būdavo gera
Po liepom šakotom
Pavargusių galvą priglaust,
Ar rytą aukšni
Palaukėm rasotom
Nubrist — ligi pacio dangaus!

Ir šiandien tie patys
Kalmeliai dainuoja
Ir šiandien ten giedra, šviesu ...
Tie patys upeliai
Šilai uogienojai,
Tik aš nebe tas jau esu ...

Pašautas, kaip paukštis,
Ir sužeistas aras
Po svetima kraštą plaukus ...
Ir vieno tetrokštū
O, Viešpatie geras,
Numirt bent gimtinės laukuos.

Taip buvo išspausdinta Lietuvoje. Eilėraščių išreikšti ilgesį jaunuoju, palikusio tėviškę ir nerimstantį svetimame mieste.

K. GRIGAITYTĖ

Aras

Kaip aras pašautas
Ir blaškomas vėjo
Toli nuo tėvynės randuos,
Tik vieno maldauju
O, Viešpatie geras,
Leisk numirt bent Tėvynės laukuos.

Kaip būdavo gera
Po liepom šakotom
Nuvargusių galvą priglaust
Ir rytą aukšni
Rasotom padangėm
Nubrist — ligi pacio dangaus.

Upeliai tekėjo,
Miskeliai šlamėjo,
Kur aš mažutėlis gimiau.
Tie patys upeliai
Miškai, uogienojai,
Tik mes — nebe tie — nebe tie.

Taip skautų dainorėlyje išspausdintas eilėraščių ir dabar choro dainuojamas. Kodėl jis priskirtas K. Grigaitytei, nežino nė ji pati. Galbūt leidėjai padarė klaidą.

VIKTORAS ŠIMAITIS

Aras

Kalnai ten dainavo, upeliai klejėjo
Šaly, kurioje aš gimiau,
Pušėles, kaip rūtos, lingavo nuo vėjo
Ir kilo aukščiau, vis aukščiau ...

Kaip būdavo gera po liepom šakotom
Pavargusių galvą priglaust,
Ar rytą aukšni palaukėm rasotom
Nubrist ligi žydro dangaus ...

Ir šiandien tie patys kalmeliai dainuoja,
Ir šiandien ten giedra, šviesu ...
Tie patys upeliai, šilai, uogienojai,
Tik aš nebe ten jau esu!

Pašautas, kaip paukštis, kaip sužeistas aras,
Po svetima kraštą plaukus
Ir vieno tetrokštū, o Viešpatie geras,
Numirt bent gimtinės laukuos! ...

P.S. Šis eilėraščių buvo išspausdintas Lietuvoje 1938 m. „Darbininke“. Vėliau virtęs daina. Tiksliausiai panaudotas kun. V. Gorino plokštelėje. Kitur įvairiai kaitaliotas, priskirtas net kitiems autoriams. Aš norėčiau, kad ateityje būtų vartojama ši redakcija.

VIKTORAS ŠIMAITIS

Gimtinė

Kalnai ten dainuoja, upeliai sapnuoja
Šaly, kurioje aš gimiau,
Pušėles, kaip rūtos, nuo vėjo linguoja
Ir kyla aukščiau, vis aukščiau ...

Grazi ta šalėlė, kaip tulpė aukšni
Kai žiedas tyrų vandenu!
Ji — pasakų žemė, ji — mano gimtinė,
Ją dieną ir naktį menu ...

O kaip tenai puikiai lakštingalos gieda!
Padangę taip žydra, šviesu! ...
Dievuli, iš skausmo man ašaros rieda,
Nes aš nebe ten jau esu ...

Kaip lanko pašauta graudi volungėlė
Po svetima kraštą plaukus
Ir vieno tetrokštū, o Viešpatie geras,
Numirt bent gimtinės laukuos.

P.S. Šio eilėraščių pirmi trys posmai buvo mano knygelės „Vyturėliai laukuos“. Viskas yra „Aro“ variantas. Kompozitorius Faustas Strolia yra parašęs muziką, pritaikytą chorui. Tinka ir „Aro“ melodija.

Rašytoja ALĖ RŪTA, laimėjusi \$2000 premiją „Draugo“ literatūriniame konkurse už romaną „Pirmieji svetur“

Atsiųsta paminėti

Simas Suziedelis, ŠVENTAS KAZIMIERAS 1458-1484. Penkių šimtų metų mirties sukaktį minint. Išleido šv. Kazimiero sukaikių komitetas. Viršelį ir iliustracijos — dail. Nijolės Palubinskienės. Leidinį finansavo kun. Simonas Morkūnas. Spausdino Tėvų pranciškonų spaustuovė Brooklyn, NY, 1983 m., 63 psl. Kaina — nepažymėta.

Petras Gudelis, JONIŠKELIO APSKRITIES PARTIZANŲ ATSIMINIMAI. Išleista sudarytojo Petro Gudelio lešomis 400 egz. Čikaga 1983 m., 373 psl. Kaina — \$10.00.

Eglė Juodvalkė, PAS KĄ ŽIEDAS ŽYDI. Eilėraščiai. Išleido „Ateitis“ (17689 Goldwin Dr., Southfield, MI 48075, USA). Literatūros serija 26 nr. Viršelį — Uosio Juodvalkio. Čikaga 1983 m., 96 psl. Kaina — \$6.00.

I LAISVE, politikos žurnalas, 1983 m. 89 (126) nr. Redaktorius — Vacys Rocūnas, administratorius — Jonas Prakapas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata — \$7.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Bostono lietuviams skirta radijo programa „Laisvės varpas“ sausio 22 d. laidojo paminėję Vilniuje 1983 m. gruodžio 16 d. mirusį poetą Antaną Miškinį. Apie jį kalbėjo Stasys Santvaras, aptardamas velionies įnašą lietuvių literatūrai, jo apie aštuonerius metus trukusią tremtį Sibire. Pasak S. Santvaro, A. Miškinis nepriklausomoje Lietuvoje plautas pripažinimo susilaukė kartu su poetais Jonu Aisčiu ir Bernardu Brazdžioniu. Aktorė Aleksandra Gustaitienė padeklamavo A. Miškinio eilėraštį „Daina apie Lietuvą“.

Jeronimo Kačinsko „Lietuvišką siuitą“ sausio 8 d. koncerte Stewart Gardner muziejuje atliko Bojstono medinių pučiamųjų instrumentų trijulė — fleitistas M. Marvuglio, klarnetistas S. D'urbano ir fagotistas S. Young. Koncerto programon taigpi buvo įtraukti W. A. Mozarto, J. Cheethamo, F. Baineso, A. F. Elerio kūriniai. Tai buvo jau ketvirtasis „Lietuviškos siuitos“ atlikimas Bostone.

Dail. Jonė Kvietytė-Young savo darbų parodą „Manhattano bukių elegija“ sausio 11-29 d.d. surengė Lemarchando galerijoje Edmontone, Albertoje. Šią seriją sudaro 36 paveikslai, anksčiau jau rodyti Kalgarjo universitete ir Lethbrido galerijoje. Jos parodą Edmontone gražiai įvertino meno kritikė Phylis Matousek dienraščio „Edmonton Journal“ sausio 14 d. laidoje.

JAV LB kultūros taryba š. m. vasario 1 d. posėdyje paskyrė dvi 1983 m. premijas — radijo žurnalistikos ir kultūros darbuotojo. Abi premijos yra po \$1000. Pirmoji teko Broniui Railai, antroji — Broniui Kvikiui. Radijo premija įvertinimas B. Railos beveik 50 metų radijo žurnalistikos darbas, pradėtas Kauno radiofone, tęsiamas išeivijoje, ypač jo komentari „Laisvės radijo“ programose, skirti okupuotos Lietuvos klausytojams. Jie išleisti dviem knygom — „Vaivos ryškė“ ir „Kitokios Lietuvos ilgesys“. Kiekviena turi po šimtą pranešimų. Kultūros premija B. Kvikius įvertintas už „Keturis toms veikalo „Mūsų Lietuva“, dabartinę dar ėbaigta „Lietuvos bažnyčių“ knygų seriją, etnografinės srities darbus, sunkiose sąlygose išvežimą užsienin bei išsaugojimą senųjų lietuvių raštų, caro laikais draudžiamos ir II D. karo pogrindinės spaudos. Abu laureatai yra žurnalistai: Bronys Raila, daugiau nukryps politinė veiklon, Bronius Kviklys — kultūrinė.

Čikagietis Povilas Mielulis sukūrė oratoriją „Du tūkstantčiai metų“, kuri sausio 8 d. su orkestru, solistais ir choru buvo atlikta Čikagoje, lietuvių evangelikų „Tėviškės“ parapijos šventovėje. Oratorija turi šešias dalis, kurias atliko: „Preludija“ — orkestras, „Kalėdų naktį“ — orkestras, vokalinis ansamblis, solistės Aldona Buntinaitė ir Eglė Rukštelytė, „Golgota“ — orkestras su vokalinio ansambliu, „Garbė Aukščiausiaim“ — orkestras, sol. Albertas Paulikaitis, vokalinis ansamblis, „Kai sugrįš Karalius“ — orkestras su sol. Viktoru Mieliliu ir vokalinio ansambliu, „Postludija“ — orkestras. Oratorijos autorius P. Mielulis yra įsteigęs VI. Jakubėno vardo vokalinį ansamblį, kuris šiame koncerte pasirodė pirmą kartą.

Novelės ir poezijos konkursa jaunims lietuvių išeivijos rašytojams pernai buvo paskelbusi JAV LB kultūros taryba. Iki 1983 m. gruodžio 31 d. konkursui buvo gauta viena novelė, penkių autorių po penkis eilėraščius. Vertintojų komisija — Vacys Kavaliūnas, Dalia Staniškienė ir Juozas Stempužis sausio 29 d. posėdyje nutarė novelės premijos neskirti, nors buvo numatytos dvi \$600 ir \$400 premijos. Jų dėmesys nukrypo į poezijos \$500 premiją. Jos laimėtoju paskelbtas Romoje gyvenantis Saulius Kubilius, kurio eilėraščiai išsiskyrė gera kalba, nuosirudumu, poetiniu įvaizdžiu originalumu. Pati JAV LB kultūros taryba, remdamasi vertintojų komisijos rekomendacija, savo posėdyje vasario 1 d. nutarė pridėti dar dvi \$300 ir \$100 premijas, turėdama atliekamų pinigų iš novelėms nepanaudotų premijų. Tad staiga atsiradusi antroji \$300 poezijos premija buvo paskirta Ritai Markelytei-Dagienai, gyvenančiai Beverly Shore, Ind., o trečioji \$100 premija — čikagietei Janinai Janulevičiūtei. Premijų mectenatas — JAV Lietuvių fondas.

Lietuvos operos veterano Antano Sodeikos atminimui skirta lėnta sausio 23 d. atidengta prie namo, kuriame jam teko praleisti tris paskutinius savo gyvenimo dešimtmečius Vilniuje. Kalbėjo Lietuvos kompozitorių sąjungos valdybos pirm. V. Laurušas, Vilniaus operos ir baletu teatro rež. V. Mikštaitė, operos sol. E. Kaniava, Vilniaus konservatorijos solinio dainavimo klasės vadėjas prof. Z. Paulauskas. Memorialinės lentos padėję padėta gėlių.

„Turistinės dainos 83“ konkursui pernai buvo gauta 40 dainų iš Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ir Utenoje gyvenančių autorių. Vertintojų komisija, vadovaujama kompoz. R. Žigaičio, nepaskyrė I premijos. Dvi antrosios teko kompoz. V. Telksniui ir poetui P. Gaulei už dainą „Paunksmėjų ažuolų“, kompoz. B. Gorbulskui ir poetui E. Drėgvai už dainą „Kalnų trasomis“. Trečiosiomis premijomis įvertintos dvi kompoz. B. Gorbulskui ir poetui J. Mačiukevičiaus dainos — „Kelinė“ ir „Kelinė dviračiais“.

Vaikų muzikos mokyklų pučiamųjų instrumentų specialybinių mokytojų yra suorganizavę savo orkestrą, kuriam vadovauja A. Gradeckas, talkinamas V. Skripkausko. Tai vienintelis toks orkestras, nes mokytojai gyvena ir dirba įvairiuose Lietuvos miestuose. Koncertams jie pasirodžia savarankiškai, repeticijosms susirenka dukart per metus: žiemą — vienai savaitėi, vasarą — dviem. Neseniai jų koncertas įvyko Vilniaus filharmonijos salėje. Jame skambėjo P. Čaikovskio, F. Chopino, N. Galinino, T. Makacino, A. Raudonikio bei kitų kompozitorių kūriniai. Orkestras taigpi akompanavo solistams — J. Giri-jotui ir T. Baityčiui, klarnetistui P. Čepuliui, trombonistų trijulei, kurią sudaro L. Vaitkus, A. Bulla ir A. Sadauskas.

Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis „Ratilio“ savo kūrybinės veiklos 15 metų sukakčiai paruošė naują vestuvinę programą „Atažoja svoteliai“. Koncerto pradžioje skambėjo žemaitiškos jaunimo meilės dainos, pasakojimai apie žemaitišką būdą. Džukijai atstovavo mergvakario papročiai, jaudinanti jaunosios rauda, Aukštaitijai — piršlybų sutartinės, mergvakario žaidimas „Uošvėla judabra“, jaunųjų sutikimas, „sodo“ pirkimas, svocios apdainavimas, pirmą kartą „Ratilio“ programon įjungta Suvalkijai — vestuvinės dainos, šokiai papročiai. Sukakties proga scenoje buvo parterta dabartinė ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė, pirmoji vadovė Aldona Burckaitienė, antroji vadovė Laima Burckaitienė.

Bronė Buivydytė, vyriausia amžiumi rašytoja, po ilgos ir sunkios ligos mirė Anykščiuose sausio 29 d. Velionė gimė 1895 m. gruodžio 8 d. Svėdassuose, mokėsi Utenos mokykloje, 1918 m. baigė M. Yčo gimnaziją Voroneže. Grižusi Lietuvon, nuo 1919 m. mokytojavo Skuode, Veiveriuose, Panevėžyje, Alytuje. Anksti pradėjo reikštis literatūroje, pasirašydama Tyrų dukers slapyvardžiu. 1921 m. išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį „Vasaros šnekos“. Didelio jaunųjų skaitytojų dėmesio susilaukė jos poezijos, prozos, dramturgijos kūriniai — „Anykščių baladės“, „Skudučiai“, „Atversti lapai“, „Lapė gudragalvė“, „Aukštinis batelis“, „Trys bičiuliai“, „Po žilvėlis“, „Pagiry mažą trobelė“. Parašė libretą M. Karikos operetėi „Sviesutė“. Pokario metais buvo išleista jos pjesių-pasakų rinktinė „Stebuklingoji radasta“, eilėraščiai vaikams „Karklo švilpa“, dvi atsiminimų pobūdžio knygos „Pro vaikystės langą“ ir „Vargai vartus kiloja“. Nekrologą „Literatūros ir meno“ savaitraštyje paskelbė Lietuvos rašytojų sąjungos valdyba, jautrą žodį apie Anykščių žemės dukrą pridėjo poetas Antanas Drilėnas: „Jaunystėje Bronė Buivydytė pasirinko Tyrų dukters slapyvardį, I paskutinėje kelionėje mes palydėjome ne abstrakčių tyrų dukterį, o šviesios, žydinčios Aukštaitijos dukterį, palikusią gražų savo raštų kraitį tarybinė lietuvių literatūrai. Anykščiai, virš kurių sklendo lietuvių literatūros klasikų dvasia, kur tikrai gerbiama ir mylimas poetinis žodis, kur saugomos ir puoselėjamos gili literatūrinės tradicijos, visada prisimins ir vertins Bronės Buivydytės literatūrinį palikimą, o jaunieji skaitytojai visada ras kilnių ir taurių idealų, kuriuos savo kūryboje teigė ši kukli ir darbi plunksnos darbininkė“.

V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
		90 dienų termin. indėlius	8 1/2 %
		180-185 d. termin. ind.	8 3/4 %
Pirmadieniai	10-3	term. indėlius 1 metų	9 %
Antradieniai	10-3	term. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Trečiadieniai	10-3	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Ketvirtadieniai	10-8	pensijų s-ta	10 %
Penktadieniai	10-8	spec. taup. s-ta	8 %
Šeštadieniai	9-1	taupomąją s-ta	7 3/4 %
Sekmdienai	9-12.30	depozitų-čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	11 1/2 %
		mortgicijų nuo	9 1/4-12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Atlieku vėsinimo ir šaldymo sistemų remonto darbus namuose, automobiliuose ir komerciniuose pastatuose.

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd.
Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (liptus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošius

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechanikai
* Taisymai. * Sniegines ir paprastas padangas, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniai 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniai uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniai uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varžytus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US \$
Pavardė, vardas
Adresas

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tinis bedarbių 11,2% šiemet sumažės iki 10,9%, 1985 m. — iki 10,1%, o 1988 m. nukris iki 7,7%. M. Lalondas taipgi pranašauja, kad 1984-88 m. laikotarpyje metinė infliacija laikysis 5% lygyje, ekonominis krašto augimas — 3,8%, atskaičius infliaciją. Naujasis biudžetas atšauks valdžios bei valdinių įstaigų ir bendrovių tarnautojams įvestus 6% ir 5% atlyginių didinimo varžtus. Jų unioms vėl bus leistos derybos su darbovietėmis. Tačiau perspėjama, kad parlamentas vėl išiki, jeigu prasidės besaikiai atlyginimų didinimo reikalavimai.

Naujajame biudžete neįvykusių paramos susilaukė neturtieji viengūniai pensininkai, gaunantys federacinės valdžios pensijos papildą. Tas mėnesinis papildas jiems bus padidintas po \$25 š. m. liepos 1 d. ir gruodžio 1 d. Padidinimas nėra didelis — nesieks net pilnų dviejų dolerių į dieną. Tikimasi, kad panašiai pasielgs ir provincijos su savo papildu. Kadangi tai liečia Kanados pensijos įstatymą, jo reformoms reikės bendro susitarimo tarp Kanados vyriausybės ir provincinių vyriausybių. Reformoms reikia gauti pritarimą bent septynių provincijų, turinčių du trečdalius Kanados gyventojų. Viena tokių numatytų reformų yra Kanados pensijos padalinimas tarp vyro ir žmonos skyrybų atveju. Naujasis biudžetas taipgi pasisako už privacių pensijų padidinimą infliacijos atnešties nuostoliams sumažinti. Esą kasmet tas padidinimas turėtų padengti 60% infliacijos.

Netikėtos pasipirties biudžete susilaukė valdžios peršamas registruotas pensijų taupymo planas finansinėse institucijose su nuo pajamų mokesčio atleidžiamais indėliais. Tos nuolaidos betgi taikomos asmenims, neturintiems pensijų darbovietėse. Dabar jiems buvo leidžiama bankan įdėti metinė \$5.500 nuo pajamų mokesčio atleista suma, neperžengianti 20% bendro uždario. Ši suma 1985 m. bus padidinta iki \$10.000, 1986 m. — \$12.000, 1987 m. — iki \$14.000, 1988 m. — \$15.500. Jai betgi bus nustatyta 18% bendro metinio uždario riba. Tai reiškia, kad tais padidintais tūkstančiais pilnai tegalės pasinaudoti tik turtingesnieji. Mažiau uždribantys su 18% riba tokių sumų nepasieks. Šis planas jau ne kartą yra susilaukęs aštrios kritikos, nes juo negali pasinaudoti žemiausius atlyginimus gaunantys kanadiečiai. Taupymui jiems iš viso nebelieka pinigų. Esą būtų geriau registruotą pensijų taupymo planą iš viso panaikinti, imti pajamų mokesčių į valdžios įdą ir papildomai gautomis lėšomis visiems kanadiečiams padidinti Kanados pensiją iki jos žmoniško lygio.

Biudžetan yra įjungtas planas mortgicijai vadinamų paskolų namams pirkti palūkanų apdraudimui nuo jų per didelio augimo. Jis liečia tik pirmąjį naują mortgicijų ar jo pratęsimą nuo š. m. kovo 1 d. su nustatyta \$70.000 aukščiausia riba. Už tokią valdžios parūpintą draudą reikės sumokėti 1,5% bendros mortgicijos sumos, \$70.000 atveju — \$1.050. Jeigu po penkerių metų, vėl pasirašant mortgicijos sutartį, palūkanos būtų pakilusios, talkon ateis drauda, bet tik tais atvejais, kai palūkanos yra padidėjusios daugiau negu 2%. Drauda tada padengs 75% padidėjusių palūkanų su-

Kanados finansų ministeris
MARC LALONDE

mos, kuri yra virš 2% padidėjimo. Daug kas tokią draudą sutinka skeptiškai, nes ji nėra pigi, namo savininkas nežino ar ja galės pasinaudoti. Juk po penkerių metų mortgicijų palūkanos gali būti sumažėjusios arba neperžengusios 2% padidėjimo. Tokiais atvejais nieko nebūtų gaunama iš draudos. Geresnis pasiūlymas biudžete yra leisti atsiškaitymą už pirmąjį mortgicijų, nepasibaigus jo penkerių metų terminui, be jokios baudos iš finansinės institucijos.

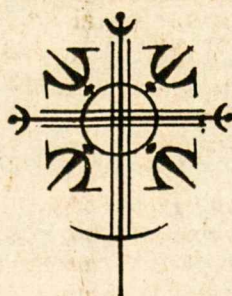
Nuolaida biudžete padaryta ir didelių uždarbių turintiems tokiems profesionalams, kaip revizoriai, gydytojai, veterinarai, dantų gydytojai, advokatai. Lig šiol jų uždarbiui buvo taikomas 33% pajamų mokestis. Dabar jie galės pereiti smulkiųjų verslininkų grupėn. Tada pakaks 25% pajamų mokesčio, padengiančio uždarbį iki \$200.000. Šią ribą prašokusi suma turės 33% mokestį.

Toks yra bendras naujojo Kanados biudžeto vaizdas, atėjant parlamento rinkimams. Atrodo, finansų ministeriui M. Lalondui ir liberalams rūpi atgauti populiarumą vidurinėje ir aukštojoje uždarbių atžvilgiu kanadiečių klaseje, kur jis buvo visiškai kritęs. Žemesnioji klasė beveik ignoruojama. Biudžeto paskelbimo dieną P. E. Trudeau praleido Maskvoje, nors buvo žadėjęs grįžti, bet jį sugundė susitikimas su K. Černenka. Opocijos vadas B. Mulroney, komentuoamas biudžetą, parebžė, kad P. E. Trudeau, negrįždamas parlamentan, nieko neprarado, nes biudžete nėra dėmesio vertyb reikmenų.

Pianino technikas

A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.
Skambinti 255-9924 Toronte.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Ateitininkų žinios

Studentų suruošta vakaronė, vasario 18 d. praėjo labai smagioje nuotaikoje. Susirinkusi visokio amžiaus publika buvo maloniai nustebinta šilta, nuosirdžia programa. R. Underys, V. Vaičiūnas ir R. Valaitienė, palydimi gitarų, atliko koncertinę dalį, padainuodami įvairias dainas, kurių daugumos muziką yra parašęs R. Underys. Programą pajavairino Z. Prakapaitė, pagrodama fleitą, ir "kaimo bernai", kurie ant rą kartą pavirto "miesto pipirais" ir padainavo dvi dainas. Visi skaniai vaišinosi p. Gataveckienės paruoštais cepelinais bei užkandžiais.

Padėka visiems studentams su M. Sungaila priešakyje, kurie prisidėjo prie sėkmingos vakaronės.

Lietuvių namų ruošiamame karnavale dalyvaus ir ateitininkai. Prašome paremti juos. L.U.

KOVO ŽINIOS

Hamiltono Kovo vyrų krepšinio komanda sužaidė draugiškas rungtynes su praėjusių metų AABA čempionais. Laimėjo kovas 104:95. Žaidė: Šeštokas 2, Butkevicius R. 8, Kalvaitis 19, Antanaitis 14, Bartninkas 16, Šiulytis 13, Tatti 5, Tirilis 21, Bumelis 2, Stanaitis 2.

Antroji Kovo vyrų krepšinio komanda, kurią remia "Coach Tavern" savininkas Adomauskis, laimėjo prieš Jocks and Jugs komandą 95:62. Kovo komandoje žaidė: Butkevicius 18, Šeštokas 14, Urbantas 8, Rickus 15, Stukas 6, Tirilis 16, Tatti 4, Reardon 2, Cochlin 12.

Vasario 8 d. Kovas laimėjo prieš Steakout komandą 75:70. Žaidė: Kalvaitis K. 4, Kalvaitis R. 14, Šeštokas 11, Stukas 4, Butkevicius R. 12, Tatti 2, Cochlin 10, Reardon 2, Urbantas 6, Antanaitis 10. R.A.S.

Jaunimo suvažiavimas

Vasario 4 d. Toronte įvyko Kanados lietuvių jaunimo sąjungos antras šių veiklos metų suvažiavimas. Susirinko atstovai iš Toronto, Hamiltono, Delhi ir Londono. Suvažiavimo tikslas — apsvastyti veiklos planą, kurį naujai išrinkta valdyba buvo sudariusi per praėjusius du mėnesius.

Planą sudaro keli pagrindiniai projektai, kuriuos jaunimo sąjunga turės įvykdyti per sekančius dvejus metus. Svarbiausias projektas yra sudarymas sąrašų Kanadoje gyvenančių lietuviško jaunimo. Šitie sąrašai bus reikalingi informacijos sklaidimui ir veiklos koordinacijai. Taip pat jaunimo sąjunga rengs vasaros stovyklą vakarų Kanadoje ir specialius veiklos kursus jaunimui 1984 m. rudenį.

Po plano apsvastyto dr. Petras Kisieliūsis iš Vašingtono skaitė paskaitą tema "Nauja veiklos filosofija". Jis teigė, kad išeivijos veikėjai, ypatinai jaunimo organizacijų, turėtų mažiau remtis veiklos būdais, kurie reikalauja didelio dalyvių skaičiaus, ir pasinaudoti naujaisiais sociologijos bei motyvacinės psichologijos duomenimis, nepaisant visuomenės apatijos.

Posėdžio pabaigoje sąjungos pirmininkė Sigita Bersenaitė pravedė bendrą pokalbį apie planą vykdyti. Apylinkių atstovai kėlė klausimus apie veiklos problemas įvairiose vietovėse.

Suvažiavimas baigtas smagiais "video" šokiais šeštadienio vakare.

KLJS valdyba

St. Catharines, Ont.

ISAISKINO "TAIKOS" GRUPĖS VADOVA. "The Standard" išspausdino prieš mūsų Pavertų Tautų Organizaciją nukreiptą laišką, pasirašytą John Severinsky, Secretary, Niagara Peace Movement. "Standard" redaktorius pridėjo sekantį priedą: "Mr. Severinsky has contested several federal elections as candidate of the Communist Party of Canada".

Panašų laišką parašė ir kitas kanadiečių Eric Blair, bet ir čia redaktorius nurodė, kad Eric Blair irgi yra buvęs nesekmingas komunistų partijos kandidatas.

Negausūs Niagaros srities komunistai yra suskile į dvi grupes. Viena jų remia politinę sovietų liniją, o kita griežtai pasisako prieš ją tame pačiame "Standard", vadina sovietus imperialistais, kitų tautų paverėjais bei tų tautų išnaudotojais. Šiems vadovauja kelis kartus buvęs vietos unijos vadu John Clout, kurį pažįsta ir lietuviai, dirbą "General Motors" įmonėje. Kor.

DAŽYTOJAS-DEKORATORIS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABROMAITIS

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:		IMA:	
8 1/2 % už 90 dienų term. indėl.		už asmenines paskolas nuo	11 1/2 %
8 3/4 % už 6 mėn. term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
9 % už 1 m. term. indėlius		su nekeičiamu nuosimčiu	
9 1/4 % už 2 m. term. indėlius		1 metų	10 1/4 %
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius		2 metų	11 %
10 % už pensijų planą		3 metų	12 %
9 % už namų planą		(fixed rate)	
8 % už specialią taup. s-tą		su keičiamu nuosimčiu	
7 3/4 % už taupymo s-tas		1, 2 ar 3 metų	9 3/4 %
6 % už čekių s-tas (dep.)		(variable rate)	

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kėlonės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto (kainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienei arba Vidai Šiaučiuilenei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

TORONTONT

Anapilio žinios
— Lietuvos nepriklausomybės šventė atšvęsta vasario 19 d. specialiomis pamaldomis, dalyvaujant kat. moterų, jūros šaulių vėliavoms, grupei Maironio mokyklos mokinių. Giedojo par. choras ir sol. R. Paulionis.
— Tikinčiosios Lietuvos diena Lietuvos kankinių šventovėje — vasario 26, sekmadienį. Bus specialios pamaldos ir rinkliava religinei Lietuvis šalpai.
— Seselės O. Mikailaitės paskaita Šv. Rašto temomis ir skaidrės su kardinolo Carterio kalba — vasario 26, sekmadienį, po 11 v. Mišių, Anapilio salėje.
— Parapijos tarybos sekcijų pirmininkų ir organizacijų atstovų posėdis — vasario 23, ketvirtadienį, 7 v.v., parapijos salėje.
— Religinei Lietuvis šalpai Anapilio moterų būrelis paaugojo \$1000, P. Šepečavičius — \$200; parapijos skolos mokėti — P. Šepečavičius \$400, K. O. Ivanauskai ir P. J. Gurkliai — po \$100.
— Mišios vasario 26, sekmadienį, 10 v.r. — už Dorotheą Bekerienę, 11 v.r. — už tikinčią Lietuvą.

Prisikėlimo parapijos žinios
— Praėjusį sekmadienį, švenčiant Vasario 16, per 10.15 v. Mišias organizuotai su vėliavomis dalyvavo "Rambynio" ir "Satrijos" skautų tuntai, "Maironio" šeštadieninės mokyklos mokiniai; per 11.30 v. Mišias dalyvavo kūrėjai-savanoriai, šaulių V. Pūtvio kuopa, KLK moterų dr. jos Prisikėlimo parapijos skyrus ir ateitininkai su vėliavomis. Per Mišias giedojo parapijos choras. Po Mišių buvo speciali eiseną su gelėmis prie paminklinės lentos šventovės prieangyje. Pamokslus sakė kun. dr. F. Jucevičius. Per 10.15 v. Mišias solo giedojo L. Marcinkevičius, A. Simanavičius ir V. Verikaitis, akompanavo P. Vyta.
— KLK moterų dr. jos Prisikėlimo parapijos skyrus susirinkimas — vasario 26 d., po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje. Programoje — Dariaus Čuplinsko paskaita "Lietuvos pogrindis ir mes".
— Par. tarybos labdaros sekcija ruošia vartotų drabužių ir daiktų išpardavimą Parodų salėje balandžio 5-7 d.
— B. Kvikiolio draudžiamos lietuvių spaudos paroda rengia par. tarybos visuomeninė sekcija kovo 31 ir bal. 1 d.d. Parodų salėje. Taip pat kovo 31 d. bus B. Kvikiolio trijų tomų veikalo "Lietuvos bažnyčios" sutiktuvės didžiojo salėje.
— Metinė parapijos vakarienė — kovo 25 d., 5 v.p.p., parapijos salėje.
— Parapijai aukojo: E. Simonavičienė \$200, L. Šveždaitė \$200; po \$100 — P. Gaidelis, P. Kirtuskas, J. O. Gustainiai, D. L. Laurinaičiai, J. V. Samulevičiai; V. L. Pevečiūčiai \$60; po \$50 — P. V. Dalindos, A. M. Žiziai, B. Baranauskas, M. A. Batarlos; klierikų fondas — P. Kirtuskas \$100, J. O. Kirvaiciūčiai \$100, A. Virušienė \$30; "LKB Kronikai" — B. K. Poškai \$20.
— Mišios vasario 26, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Karoliną Regienę, 9.30 v.r. — už Mykolą Ramanauską, 10.15 v.r. — už Veroniką Kesienę, 11.30 v. už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už Žilėnų šeimos mirusius.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

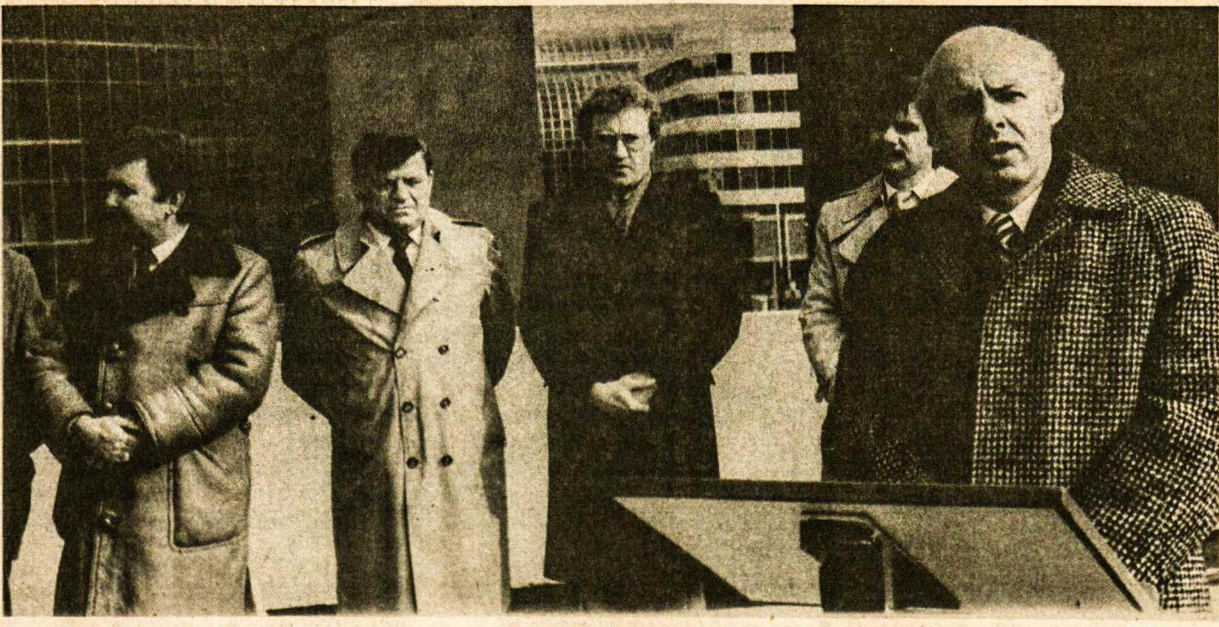
Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Lietuvių namų žinios
— LN vyrų būrelio valdyba paskyrė pareigoms: pirm. V. Simkus, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas V. Kulnys, išd. H. Chvedukas, sek. B. Stundžia, ūkio reikalų vadovas, A. Borkertas.
— LN vyrų būrelio valdybos posėdyje vasario 14 d. nutarta ruošti uždargų narių balių kovo 17 d., vasaros gegužinę — liepos 15 d., o LN posėdis stovyklą — rugpjūtį 4-13 d.
— LN socialinių reikalų skyrus praneša, kad pajamų mokesčių apskaičiavimai ir formų pildymai neįeina į šio skyrus kompetenciją. Bet kuriais kitais socialines pajamas reikalinga pradoma kreiptis į LN tel. 532-3311, po darbo valandų — 769-1266.
— Vasario 28, antradienį, švenčiant "Lokys" ir visos šalies bei posėdžių kambariai bus uždaryti pavarasiniai valymai.

Iškeliant Lietuvos vėliavą prie Toronto miesto rotušės vasario 18 d. Iš kairės: Ontario parlamento narys Y. Shymko, miesto tarybos narys B. Gry, Toronto burmistras A. Eggleton, KLB Toronto apylinkės pirm. dr. E. Birgiolas, Ontario parlamento narys T. Ruprecht (kalba)

Lietuvos šventė Toronte

(Atkelta iš 10 to psl.)
Tų laisvę. Esą 1945 m. buvo tikėtai apie 50 JT narių, o dabar — 145. Buvusios kolonijos tapo nepriklausomomis valstybėmis. Liko tik Sov. Sąjunga, kuri iki šiol nedavė laisvės nė vienai pavergtai tautai. Lietuva, kuri gyventojų skaičiumi esanti N. Zelandijos bei Norvegijos dydžio, turi vėl tapti nepriklausoma. Kanada turinti daugiau prisidėti prie pavergtų tautų laisvinimo, įvesti pavergtų tautų savaitę, stiprinti savo karines pajėgas.

Sveikintojai
Šalia pagrindinių kalbėtojų, buvo visa eilė sveikintojų. Kalbos buvo išdėstytos kaip įtarpai tarp meninės dalies. Latvių vardu kalbėjo garbės konsulas dr. E. Upenieks, estų — p. Leivat. Kanados vyriausybės atstovavo parlamento atstovas Jesse Flis. Jis atvežė užsienio reikalų min. A. J. MacEachen ir daugiaukultūrių reikalų min. D. M. Collenette sveikinimus ir perskaitė savo pareiškimą, padarytą Kanados parlamente vasario 16 d. Už tai jis susilaukė gausių plodžių.
Ontario vyriausybės atstovavo Y. Shymko, kuris visuomet pasižymi kaip pirmieji kalbėtojai. Ir šį sykį, perskaitęs premjero W. Davis sveikinimą, pasakė 15 min. kalbą, primindamas reikala sudaryti specialią parlamento komisiją sekti žmogaus teisių pažeidimams R. Europoje.
Mississaugos burmistrė H. McCallion ir šį sykį nestokojo humoro sveikindama lietuvių, pastatydinusius Anapilį jos mieste. Be kitko, ji pareiškė, kad kanadiečiai turėtų skaityti "LKB Kroniką".
Priimta atitinkama rezoliucija Kanados vyriausybei, ypač atkreipti dėmesį į Lietuvos sąžinės kalinius — kun. A. Svarinską, kun. S. Tamkevičių ir kitus.

Meninė dalis
Nors Torontas nestokoja meninių vienetų, bet rengėjai šiais metais pakvietė vyrų oktetą, vadovaujamą Rytą Babicko, iš Klivlando. Jis pasirodė publikai net trimis iš-

London, Ontario
Priešgavėninis "KABARE-TAS - SILUETAI", kovo 3 d. rengiamas "Pašvaistės" choro vietinių ir svečių lietuvių pramogai, jau nuo pradinio paskelbimo kelia susidomėjimą programos įvairumu ir paslaptingų artistų pasirodymu. Kabaretinėje programoje, kuri bus atliekama per kelias atskiras dalis vakaro programoje, dalyviai turės progos gėrėti solistes Irenos Černienės solo dainomis, duetu, bendromis choro ir atskiromis vyrų ir moterų balsų naujomis, negirdėtomis estradinėmis dainomis. Išgijant bilietus (po \$8 asmeniui už programą, šokius ir priešgavėninius blynus) bus galima išbandyti ir savo laimę, išgijant bilietus žymiam laimikui. Įprastinės loterijos šokių metų nebus. Neturės ir įvairių atsigavėninių patiekalų, saldumynų su kava pigia kaina. Meninė programa prasidės 8 v.v. ir tęsis su pertraukomis šokiams, vaišėms. Kabareto pradžia — 7 v.v. Įėjimo kvietimai bus gaunami prie Šiluvos šventovės salės durų, tačiau vietiniai ar toliau gyvenantys ir norintys užsitikrinti vietas iš ankčiau prašomi kreiptis tel. (519) 685-7456. P.

Delhi-Tillsonburg, Ont.
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymo šventės minėjimas — kovo 3, šeštadienį, 7 v.v., lenkų salėje, 234 Main St. Delhi, Ont. Oficialioje dalyje: paskaitininkė Sigita Bersėnaitė, KL jaunimo s-gos pirmininkė. Meninė dalyje — Toronto "Gintaras". Vėliau pasilinksminimas.
Kovo 4, sekmadienį, šv. Kazimiero šventė: 7 v. vakaro iškilmingos pamaldos šv. Kazimiero šventovėje, po to akademinė dalis parapijos salėje. Dalyvauja kunigai iš aplinkinių parapijų, kun. Pr. Gaida, "TZ" red., ir Londono vyskupas J. M. Sherlock. Abiejose šventėse visuomenė prašoma gausiai dalyvauti.

HOME Taupyk laiką ir pinigus INCOME TAX
Didžiausia etninė mokesčių paruošimo firma
2290 Bloor West, Toronto, Ontario, — pigios kainos — telefonas 769-4558

1984 metų ekskursijos:

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai			
Gegužės	24 — 1	Rugpjūčio	16 — 24
Birželio	21 — 29	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 27	Spalio	4 — 12
Liepos	9 — 31	Vilnius ir Ryga	

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu as pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Spaustuvės mašinų vėjus

Dosni parama atėjo iš Delhi-Tillsonburgo tautiečių, kurie visuomet stipriai remia lietuvišką spaudą ir veiklą. Paaugojo "TZ" spaustuvės vajui po \$100: Kun. dr. J. Gutauskas, Delhi, Ont., P. Augaitis, Delhi, Ont., V. B. Vyta, Tillsonburg, Ont.; \$60: G. Rugienis, Tillsonburg, Ont.; \$57: Br. ir E. Gudinskai, Simcoe, Ont.; po \$50: B. Stonkus, Delhi, Ont., V. Zadurskis, Delhi, Ont., A. K. Ratavičius, Otterville, Ont.; \$45: E. Vindašienė, Delhi, Ont.; po \$40: J. Vyta, Delhi, Ont., O. Juodišienė, Toronto, Ont.; po \$30: A. Rudokas, Tillsonburg, Ont., A. ir A. Lapėnas, Tillsonburg, Ont., A. Poškus, Mississauga, Ont.; po \$25: K. Lukošius, Tillsonburg, Ont., Br. Povilaitis, Tillsonburg, Ont.; po \$20: F. Guklys, Tillsonburg, Ont., Br. Čeika, Delhi, Ont., Justinas Prasauskas, Rochester, N.Y., Inocentas ir Alina Jurcevičiai, Mississauga, Ont., I. Girzdžiauskas, Toronto, Ont.; \$15: V. Garnelienė, Tillsonburg, Ont.; po \$10: M. Norkus, Delhi, Ont., V. Čiuprinskas, Vienna, Ont., B. L. Rutkauskas, Tillsonburg, Ont., Aldona Aleliūnienė, Delhi, Ont., Gas, Santa Monica, Ca.; \$5: B. Matusėvičienė, Toronto, Ont.

Šiems spaudos remėjams priklausau nuoširdi mūsų padėka.
London, Ontario
PRIEŠGAVĖNINIS "KABARE-TAS - SILUETAI", kovo 3 d. rengiamas "Pašvaistės" choro vietinių ir svečių lietuvių pramogai, jau nuo pradinio paskelbimo kelia susidomėjimą programos įvairumu ir paslaptingų artistų pasirodymu. Kabaretinėje programoje, kuri bus atliekama per kelias atskiras dalis vakaro programoje, dalyviai turės progos gėrėti solistes Irenos Černienės solo dainomis, duetu, bendromis choro ir atskiromis vyrų ir moterų balsų naujomis, negirdėtomis estradinėmis dainomis. Išgijant bilietus (po \$8 asmeniui už programą, šokius ir priešgavėninius blynus) bus galima išbandyti ir savo laimę, išgijant bilietus žymiam laimikui. Įprastinės loterijos šokių metų nebus. Neturės ir įvairių atsigavėninių patiekalų, saldumynų su kava pigia kaina. Meninė programa prasidės 8 v.v. ir tęsis su pertraukomis šokiams, vaišėms. Kabareto pradžia — 7 v.v. Įėjimo kvietimai bus gaunami prie Šiluvos šventovės salės durų, tačiau vietiniai ar toliau gyvenantys ir norintys užsitikrinti vietas iš ankčiau prašomi kreiptis tel. (519) 685-7456. P.

Pajieškojimas
Pajieškoma ponis Barniškis, anksčiau gyvenęs Wellande. Zinantieji arba jį pati prašoma atsiiepti V. Treigis, 77 Talbot Rd., Delhi, Ont., N4B 1Z7, tel. 519 - 582-2767.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČENAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ ir LABDARA FOUNDATION narių metinis—visuotinis susirinkimas šaukiamas 1984 m. kovo 18, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Lietuvių namų Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių registracija prasideda 2.30 valandą po pietų

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas: a. susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b. mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų
3. 1983 metų susirinkimo protokolo skaitymas
4. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. iždininko, c. statybos ir remonto komisijos, d. visuomeninės veiklos, e. švietimo fondo "Labdara"
5. Revizijos komisijos pranešimas
6. Revizoriaus (auditor) pranešimas
7. Diskusijos dėl pranešimų
8. 1983 m. apyskaitų tvirtinimas
9. 1984 m. samatos tvirtinimas
10. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
11. Valdomųjų organų rinkimai: valdybos — 4 narių, b. revizijos komisijos — 1 nario
12. Einamieji reikalai
13. Susirinkimo uždarymas

Šiais metais į Lietuvių namų valdybą bus prirenkami keturi nariai. Iš valdybos išeina: dr. B. Birgiolas, V. Dauginis, dr. J. Slivinskas ir J. Varanavičius. (revizijos komisiją bus renkamas vienas narys, iš kurios išeina V. Vaitkus.

Lietuvių namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-tės raštišką sutikimą. Tam tikslui yra paruošti specialūs blankai, kuriuos nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-čių siūlytojais, bent du nariai, pasirašytų nominacijos blanką ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintieji perleisti balsą teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporation Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtinus jų parašus notarui (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 1984 m. kovo 15 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų blankus galima gauti LN raštinėje.

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

Perkant ar parduodant namus skambinti **ANTANAS GENYS**
231-2839
Frank Barauskas Ltd. Realtor-3828 Bloor St.W., ISLINGTON

A. E. LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?
SKAMBINKITE **BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI**

3630 Lawrence Ave. East 431-5462
Scarborough, Ont. M1G 1P6 445-9469

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303 Telefonai:
Toronto, Ontario M6S 4W3 įstaigos (416)762-7393
Bloor ir Jane gatvių kampas namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Royal York įstaigos (416)231-4138
Toronto, Ontario M8X 1C5 namų 848-0234

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniai - 9 v.r.-12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių * Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Lietuvos šventė Toronte

Aukšti pareigūnai iškilmėse • Lietuvos vėliava prie rotušės • Programa televizijoje • Išpūdingas minėjimas Anapilio salėje • Gausūs dalyviai • Pareiškimas Kanados parlamente

Vasario 16 iškilmės Toronte prasidėjo vasario 17, penktadienį, 7.30 v.v., kitataučių svečių priėmimu Priskėlimo salėje. KLB krašto valdybos pakviesta pobūvi pradėjo programos pranešėja Ramūnė Jonaitienė, pakviesdama sveikinamajam žodžiui krašto valdybos pirm. adv. Algį Pacevičių. Pastarasis glausitai priminė svečiams Vasario 16 prasmę ir išreiškė viltį, kad ateis laikas antrajai Vasario 16-jai.

Meninę programą atliko "Aro" choras, diriguojamas V. Verikaitis ir akompanuojamas J. Govėdo. Energingai, vyriškai padainavo keletą patriotinių dainų, kurios svečiams, matyt, patiko, nes stiprių plojimų išprašė dar viena dainą priedo.

Buvo visa eilė sveikintojų. Federacinės vyriausybės vardu kalbėjo parlamento atstovė Nicholson, konservatorių vado B. Mulronio ir visos parlamentinės grupės vardu — M. Wilson, provincinės vyriausybės premjeras W. Davis vardu — min. Gregory, Ontario parlamento liberalų partijos vardu — T. Ruprecht, Toronto miesto burmistro ir tarybos — T. O'Donohue. Visi pareigūnai kėlė mintį, kad nė viena tironija nėra amžina — ateis galas ir sovietinei tironijai. Estijos garbės konsulas Heinsoo savo kalboje citavo Lietuvos pogrindžio spaudos mintį — tiesa yra mūsų švyturys. Tiesa yra laimėjimo pagrindas, o melas — pralaimėjimo.

Gausūs svečiai

Pobūvis buvo gausus svečiais. Šalia lietuvių organizacijų veikė matėsi daug kitų tautinių grupių atstovų ir valdžios pareigūnų. Programos pranešėja visus juos išvardino, Netruko ir diplomatiniai atstovai. Dalyvavo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas su ponia H. Žmuidziniene, Latvijos garbės konsulas dr. E. Upenieks su ponia, Estijos garbės konsulas Heinsoo, Norvegijos konsulas ir JAV konsulas D. Tremblay su ponia, kuri yra lietuvaite Griškevičiūtė iš Kalifornijos.

Buvo šį sykį daugiau ir etninės spaudos atstovų — estų, latvių, gudų, ukrainiečių ir kt. Latvių redaktorius A. Kundrats atvyko su glėbiu savo laikraščio "Latvija — Amerika", kurio pirmas puslapis buvo skirtas Lietuvai. Jis teiravosi, ar Lietuviai namai iškėlė Vasario 16 progą ir Latvijos vėliavą, nes pernai Latvių namai Latvijos nepriklausomybės progą iškėlė ir Lietuvos vėliavą. Dalyvavo žydų bendruomenės atstovas adv. A. Epstein, lenkų — p. Orłowski. Kai kurios tautinės grupės atsiuntė net po kelis atstovus.

Sklandžiai praėjusį pobūvi surengė KLB krašto valdyba, talkinama visos eilės tautiečių. Vaisėms maistą paruošė p. Gataveckienė. Po oficialios programos visi galėjo laisvai bendrauti, atnaujinti ryšius su gausiais lietuvių bičiuliais, kurių tarpe buvo adv. A. Maloney ir daug kitų.

Prie miesto rotušės

Vasario 18, šeštadienį, 1 v. p.p., prie miesto rotušės susirinko gana gausus tautiečių būrys iškelti Lietuvos vėliavos. Aikštėje prie vėliavos stiebu pirmuoju prabilo KLB Toronto apylinkės pirm. dr. E. Birgiolas, primindamas Lietuvą, kuri šiuo metu negali iškelti savo vėliavos savame krašte. Dėl to jos vėliava iškeliama Toronte ir daugelyje kitų laisvojo pasaulio vietovių. Antruoju prabilo Toronto burmistras V. A. Eggleton, sveikindamas lietuvių jų valstybinės ir tautinės šventės progą bei linkėdamas Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Panašią mintį kėlė ir trečiasis kalbėtojas Ontario parlamento narys T. Ruprecht, uoliai dalyvaujantis lietuvių ir kitų tautybių iškilmėse bei remiantis tautų vėliavų iškėlimą prie rotušės iškilmingomis progomis.

Lietuvos vėliavos iškėlime dalyvavo visa eilė miesto tarybos narių ir kitų pareigūnų. Jų tarpe matėsi ir Y. Shymko, Ontario parlamento narys, kuris per minėjimą Anapilio sa-

lėje pabrėžė, kad vėliavos iškėlimas nėra tuščiaprasmė apeiga. Už ją sovietai baudžia lietuvių nuo 10 iki 25 metų sibirinio lagerio.

Televizijoje

Nesunkiai yra preinama vietinė kabelinė televizija. "MacLean-Hunter" ir "Graham" transliuoja Shymko programą, kuria Vasario 16 progą pasiūdo ir lietuviai. Y. Shymko, nuoširdus lietuvių bičiulis, ukrainiečių kilmės, turėjo pokalbį su dviem jaunais lietuvių veikėjais — KLB krašto valdybos pirmininku adv. Algium Pacevičiumi ir KLB Toronto apylinkės pirmininku dr. E. Birgiolu. Beveik ištiesą pusevalandį jiedu kalbėjo apie Lietuvą — jos praeitį, dabartį ir ateities viltis. Buvo ir meninė dalis. Ši programa buvo transliuojama net keletą kartų.

Vasario 16 iškilme Anapilyje susidomėjo CBC televizija ir atsiuntė savo korespondentus. Jiedu užrašėdavo gerą dalį minėjimo programos ir per 11 v.v. žinias dalis jos buvo parodyta visai Kanadai vasario 19 d. Vaizduose buvo matyti išpūdingas vėliavų inėjimas, vaidilūčių procesija su žvakėmis, jų šokis, dalis publikos ir kiti momentai. Nemažai televizijos dėmesio susilaukė Kanados parlamento opozicijos atstovas Sinclair Stevens, pasakęs pagrindinę kalbą.

Anapilio salėje

Vasario 19, sekmadienį, visose trijose Toronto lietuvių šventovėse buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis, Maironio mokyklos mokiniams, giedant chorams, dalyvaujant gausiam maldininkam.

Po pietų 4 v. didžioji Anapilio salė buvo pilna tautiečių iš Toronto, Missisaugos ir kitų aplinkinių vietovių. Daliai tautiečių teko lipti į balkoną, nes pačioje salėje nebebuvo vietų. Salės pareigūnų nuomone, iš viso dalyvavo apie 1.300 tautiečių. Scena buvo gražiai papuošta Lietuvos vėliavomis, K. Manglico pieštu Rūpintojėliu, gėlėmis, o nuo aukštos scenos sienos švietė Lietuvos Vytis.

Išpūdinga įžanga

Programa prasidėjo su 15 min. pavėlavimu ir pranešėjos Ramūnės Jonaitienės pradiniu žodžiu. Visiems sutojus, salėn įžygiavo vėliavos dviem grupėm ir išsiriakavo scenoje. Po jų tyliai su žvakėmis atžygiavo vaidilutės, lydimos jaunuoju su iškeltomis juostom. Surikiavusios žvakes ant aukuro prie Rūpintojėlio, vaidilutės atliko gėlių šokį, sukurta Jadvygos Matulaitienės, ir jo pabaigoje sudėjo gėles kaip aukos ženklus prie aukuro.

Sukalbėjus invokaciją ev. kunigui P. Diliui, žodį tarė apylinkės valdybos pirm. dr. E. Birgiolas, kartu pagerbdamas ir kūrėjas-savanorius. KLB kultūros komisijos pirm. Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė paskelbė paskirtas premijas po \$200 veikloje pasižymėjusiam jaunimui: J. Adamonytei, D. Bersėnaitėi, D. Juozapavičiūtei, L. Pacevičiūnei, M. Timermanui.

Kalbėtojai

Pirmuoju prabilo gener. Lietuvos konsulas dr. Žmuidzinas, sveikindamas kitataučius svečius angliskais, o savo tautiečius lietuviškai ir primindamas šventės prasmę.

Prof. A. Klimas iš Ročesterio išsamioje ir aktualioje kalboje dėstė faktus apie dabartinę Lietuvos būklę ir Sov. Sąjungos užmojų sunaikinti lietuvių kultūrą, tautinę sąmonę ir religiją. (Paskaita bus išspausdinta "TŽ").

Adv. A. Pacevičius, KLB krašto valdybos pirmininkas, anglų ir lietuvių kalbomis priminė reikala lietuviams dalyvauti politiniame Kanados gyvenime ir tuo būdu kovoti už Lietuvos išlaisvinimą.

Kanados parlamento narys Sinclair Stevens, perskaitęs opozicijos vado B. Mulronio sveikinimą, kalbėjo apie tauris per minėjimą Anapilio sa-

UŽGAVENIŲ KARNAVALAS

1984 m. vasario 25, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W.

1. Jaunimo popietė – nuo 1 v. iki 5 v. po pietų

Mindaugo ir Mortos menėse.

MENINĖ PROGRAMĄ atliks: N. Pr. Marijos seselių vadovaujamas vaikų darželis, Maironio mokykla, "Atžalyno" ir "Gintaro" jaunimas. Veiks organizacijų paviljonai, gėrimų baras ir paviljonų užkandžių bufetas.

(ĖJIMAS NEMOKAMAS.)

2. Kaukių vakaras – nuo 7 valandos vakaro iki 1 v. ryto

Mindaugo ir Mortos menėse.

MENINĖ PROGRAMĄ atliks: vyrų choras "Atras", teatras "Aitvaras", "Atžalyno" ir "Gintaro" šokėjai. Veiks gėrimų baras, Užgavėnių bufetas. Vertinga loterija. Gražiausios aprangos ir kaukės bus premijuojamos: I — \$100, II — \$50, III — \$40, IV — \$25, V — \$20 ir VI — \$15. Šokiams gros lietuvių orkestras "Malūnas".

BILIETŲ KAINOS: \$5.00, studentams ir pensininkams — \$4.00. Stalai numeruoti. Bilietai gaudami LN raštinėje, sekmadienį popietėse ir prie ėjimo.

3. Vaikų piešinių paroda - nuo 1 v.p.p. Gedimino pilies menėje.

N. Pr. Marijos seselių vadovaujamo vaikų darželio auklėtinių piešiniai ir kiti rodiniai.

PELNAS — DALYVAUJANČIOMS ORGANIZACIJOMS.

MALONIAI Kviečia VISUOMENĘ DALYVAUTI —

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

Mažosios Lietuvos Moterų Draugijos 25-tas tradicinis

ŠUPIŲS

kovo 6, antradienį, 7 valandą vakaro, Toronto Priskėlimo parapijos salėje

Įėjimas — \$10.00 (vakarienė su vynu). Įdomi programa, turtinga loterija. Visus dalyvauti maloniai kviečia — RENGĖJOS

Hamiltono "Aukuras" vaidins kovo 11, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių namų Mindaugo menėje Petro Vaičiūno dramą "TĖVIŠKĖS PASTOGĖJE"

Bilietai: suaugusiems \$4.00, pensininkams ir studentams \$3.00

Po vaidinimo dalyviai bus pavašinti kavute ir pyragaičiais.

Maloniai kviečiame visuomenę dalyvauti

Rengėjai — Lietuvių namų moterų būrelis

Informacinis KL žurnalistų sąjungos narių susirinkimas — vasario 26, sekmadienį, 2 v.p.p., Lietuvių namų posėdžių kambaryje.

Kviečiami nariai ir kiti, norintieji susipažinti su žurnalistų veikla, ypač jaunimas, ir tapti s-gos nariais. Valdyba

KLK moterų draugijos Priskėlimo parapijos skyrus rengia virimo-kepimo kursus. Jų vedėja M. Tamulaitienė.

Pirma pamoka — vasario 28, sekanti — kovo 13, trečia — kovo 27 d.d. Kursų pradžia — 7.30 v.v. Kaina — \$5.00 už pamoką. Registruotis pas B. Pabedinskienę darbo dienomis iki 4 v.p.p. tel. 533-0977 arba 533-0621; kitu laiku — pas B. Čepaitienę tel. 621-2343.

Mezgmio kursai pensininkų "Vilniuje" prasidės vasario 29, trečiadienį, 11 v.r. Kviečiamos dalyvauti visos pensininkės.

Dail. Marytės Strasevičiūtės paveikslų paroda rengiama "Jarmain" galerijoje (33 Hazelton Ave., tel. 961-3125) kovo 3, šeštadienį. Dailininkė yra gimusi Vokietijoje, gyvena ir dirba Čikagoje. Yra surengusi visą eilę savo kūrybos parodų bei dalyvavusi kolektyvinėse parodose. Jos tapyba jungia dinamiškus potėpius, žėrinčias spalvas ir keistas biomorfines formas. Dailininkė taip apibūdina savo kūrybą: "Paskutinieji mano piešiniai bei tapybos darbai yra akinantys abstraktūs gamtovaizdžiai, kurie jautriai pagauja erdvę ir laiką vaizde". "Jarmain" galerijai vadovauja Ilona Stanaitytė.

PARDUODAMA dviguba lova gerame stovyje pigia kaina. Skambinti tel. 769-7915.

1984 m. kovo 4, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių namuose Ed. Pamataitis, B. Comm., skaitys aktualią paskaitą tema

"KANADOS PAJAMŲ MOKESČIAI"

Po paskaitos vyks diskusijos ir prelegentas atsakys į klausimus. VISUOMENĖ Kviečiama DALYVAUTI. (ĖJIMAS NEMOKAMAS.) Rengėjai — Lietuvių namų kultūrinės veiklos komisija

Estijos nepriklausomybės šventės pagrindinė iškilmė — vasario 26, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto universiteto Convocation Hall.

Konservatorių partija šiuo metu rodo daug dėmesio tautinėm grupėm. Jos rūmuose Toronte yra sudarytas tautinių grupių vienetas, kuriame dalyvauja šių sovietų pavergtų tautų atstovai: rusų, lietuvių, latvių, ukrainiečių, estų, čekoslovakų, lenkų ir vengrų. Organizacinis komitetas rengia plataus masto informacinį susirinkimą kovo 4, sekmadienį, 2 v.p.p., Vengrų kultūros centre (840 St. Clair). Jame dalyvaus žymieji konservatorių partijos atstovai: Sinclair Stevens, Michael Wilson, David Crombie, Otto Jelinek, Jack Murta, John Bosley, Robert Coates. Iš dalyvių bus laukiama sugestijų būsimai partijos programai, liečiančiai ypač tautines grupes. Įėjimas — \$5, studentams — \$3. Organizaciniame komitete dalyvauja ir lietuviai. Šis komitetas kviečia gausiai dalyvauti ir lietuvių.

A. A. Onos Jonaitienės atminimui Aldona ir Bronius Vitkai "Tėviškės žiburiams" paaukojo \$25.

Galerijos "Jarmain" direktorė Ilona Stanaitis maloniai kviečia Jus sukiti Čikagos dailininkę

Marytę Strasevičiūtę jos darbų parodos atidaryme

š.m. kovo 3, šeštadienį, nuo 2 v.p.p. iki 6 v.p.p. galerijoje "Jarmain", 33 Hazelton Avenue, Yorkville, Toronte Tel. 961-3125

"Latvija-Amerika" savaitraštis Vasario 16 progą 1984 m. 6 nr. pirmame puslapyje įdėjo didelę lietuvių kankininkės nuotrauką ir išspausdino A. Vilks straipsnį apie Lietuvą ir jos išsivijimą.

Kanados etninės spaudos federacijos ir Ontario etninės spaudos sąjungos pirmininko Vladimiro Mauko (slovėno) žmona Berta mirė po sunkios ligos ir š.m. vasario 16 d. buvo palaidota Šv. Kryžiaus kapinėse. V. Mauko jau 30 metų aktyviai dalyvauja Kanados etninės spaudos organizacijose. V.M.

MONTREALQUE

AV parapijos Šv. Onos dr-jos vasario 5 d. susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirm. E. Krasowski, vicepirm. M. Vapšienė, sekr. M. Grinkienė, turto globėja O. Augūnienė ir izd. V. Venckuvienė. Susirinkime dalyvavo 35 narės. Po susirinkimo buvo vaisės. Ilgametė pirm. Anelė Ūsienė iš Montrealio išsikelia į Kanados vakarus.

KLK moterų dr-jos Montrealio skryliaus vasario 12 d. susirinkime buvo aptarti einamieji reikalai. Po to G. Kudžmienė su išsamiomis paaiškinimais rodė skaidres iš savo kelionės po Tolimuosius rytus. Skaidrių rodymas užtruko daugiau kaip valandą, bet gausūs žiūrovai buvo labai patenkinti ir jautėsi, lyg patys būtų dalyvavę toje išvykoje. Visos narės ir žiūrovai buvo pavaisinti sumuštiniais, pyragais bei kava.

Draugija iš savo izdo paskyrė aukų: "Moters" žurnalui \$200, po \$50 — KLK moterų draugijos centro valdybai, "Tėviškės žiburiams", "Nepriklausomai Lietuvai" ir Vasario 16 gimnazijai. Kiek anksčiau jau paaukojo AV šventovės langams \$100.

R. ir J. Karasiejai iš Toronto vasario 10-12 d.d. lankėsi Montrealyje. Jie išmokė Montrealio "Gintaro" šokėjus keletą naujų šokių ir pateikė naujų idėjų. "Gintaro" ansamblis intensyviai ruošiasi savo 15 metų sukaktuviniam koncertui, kuris numatomas šį rudenį.

Jonas ir Stasė (Piečaitytė) Naruševičiai vasario 11 d. atšventė vedybą 30 metų sukaktį. Staigmeninį pokylį surengė jų dukterė Roma su vyru Algium Lapinu savo namuose. Dalyvavo gausus būrys giminių bei artimųjų.

"Pavasario" mergaičių choras maloniai kviečia visus — jaunus ir vyresniusius iš arti ir toli at-

silankyti į Užgavėnių kaukių balių AV par. salėje kovo 3 d., 7 v.v. Mergaičių įdėtas didelis darbas tegu bus įvertintas gausiu montrealiečių atsilankymu. Pelnas skiriamas tautinių juostų įsigijimui. Bilietai jau pardavinėjami.

"Nidos" žvejų — medžiotojų balius vasario 11 d. praėjo gana gerai, tik dalyvių galėjo būti daug dalyvų.

Elena Morkevičienė (Juškevičiūtė) mirė vasario 8 d. Palaidota vasario 10 d. Mount Royal kapinėse. Jos liūdi vyras Adolfas B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Kovo 4 — šv. Kazimiero ir Tikinčiosios Lietuvos diena. Kanados lietuvių katalikų centro pastangomis, per vyskupus yra skelbiamos maldos už Lietuvos laisvę. — Mūsų parapijos pietūs su programa įvyks vasario 26 d. po Mišių, svetainėje. Įėjimas — \$10 asmeniui, o iškilmingos šv. Kazimiero Mišios — kovo 4 d. Ypatingai kviečiamas jaunimas dalyvauti pamaldose. — Vasario 2 d. Montrealio saležiečiai (iš viso 22 asmenys) applanė mūsų parapiją, meldėsi mūsų šventovėje už pašaukimus į Lietuvos globėją, šv. Kazimierą ir šv. J. Bosko. Klebonijoje buvo paruošta visiems maloniems svečiams vakarienė. — Šv. Onos dr-ja paaukojo \$50 "T. žiburiams" paremti. — Vasario 12 d. Šv. Onos dr-jos pietuose-susirinkime dalyvavo ir klebonas kun. St. Šileika. Jis kalbėjo apie šv. Kazimiero vitražo projektą. Tikimasi gauti paramos iš valdžios, o likusią sumą suaukotų lietuvių. Nutarta paskatinti vau, pradedant į pietumų artimoje ateityje. — S. Cabrini ligoninėje gydos par. komiteto narė O. Cousineau-Marcinkevičius, Viktorijos ligoninėje. — A. Nomeikičienė. — I Miami Beach išskrido B. Baršauskienė ir J. Visockienė. SK

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	Nekilnojamo turto,
Terminuotus indėlius:		asmenines ir prekybines.
1 metų	8.5 %	Paskolos mirties atveju
180 — 364 d.	8 %	draudžiamos iki \$10,000
30 — 179 d.	7.5 %	
Trumpalaikiai indėliai		
\$20,000 ar daugiau		
Taupomosios sąskaitos:		
specialios	7.25%	
su drauda	7 %	
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00 4.00 — 8.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00 2.00 — 6.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00
Sekmadieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje	10.30 — 12.30

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parengimai namuose ir laidotuvių pusrėčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Agnė St., Toronte, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.